

**UCHWAŁA NR LI/297/2024
RADY POWIATU W SIEDLCACH**

z dnia 1 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 13, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U.2024 poz. 107 t.j.) oraz zgodnie z art. 17 ust. 1 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2022 poz. 2556 ze zm.), a także art. 55 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.) Rada Powiatu w Siedlcach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Siedlcach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu

Marek Gorzala

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr LI/297/2024
Rady Powiatu w Siedlcach
z dnia 1 marca 2024 r.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Siedlce 2023

Zamawiający:

Powiat Siedlecki
ul. J. Piłsudskiego 40
08-110 Siedlce

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem
Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:
Joanna Kaszubska – Konsultant
Martyna Ciska – Analityk Stażysta

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Wstęp	6
2. Efekty realizacji dotychczasowego programu	8
3. Ocena stanu środowiska	14
3.1 Charakterystyka powiatu	14
3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne	14
3.1.2 Infrastruktura techniczna	17
3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego powiatu	21
3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	21
3.2.2 Zagrożenia hałasem	34
3.2.3 Pola elektromagnetyczne	44
3.2.4 Gospodarowanie wodami	46
3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa	74
3.2.6 Zasoby geologiczne	80
3.2.7 Gleby	90
3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	97
3.2.9 Zasoby przyrodnicze	103
3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami	120
3.3 Zagadnienia horyzontalne	122
3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu	122
3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska	125
3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe	126
3.3.4 Monitoring środowiska	127
4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	128
4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	128
4.2 Instrumenty realizacji programu	177
5. System realizacji programu ochrony środowiska	178
5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w powiecie	178
5.2 Monitoring programu ochrony środowiska	178
6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	183
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	203
Spis tabel, rysunków i wykresów	207

Wykaz skrótów

As – Arsen

b.d. – brak danych

BZT₅ – Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu

Ca – Wapń

CBDG – Centralna Baza Danych Geologicznych

Cd – Kadm

CRFOP – Centralny rejestr form ochrony przyrody

C₆H₆ – Benzen

CO – Tlenek węgla

CO₂ – Dwutlenek węgla

CO₃ – Trójtlenek węgla

dB – decybel

dz. – działka

EWG – Europejska Wspólnota Gospodarcza

Fe – Żelazo

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

gm. – gmina

GPZ – Główny Punkt Zasilający

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

J.m. – Jednostka miary

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWpd – Jednolite Części Wód Podziemnych

K – Potas

KPGO – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

M.P. – Monitor Polski

MEW – Małe Elektrownie Wodne

MŚ – Ministerstwo Środowiska

mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

N – Azot

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Ni – Nikiel

NO₂ – Dwutlenek azotu

NO₃ – Azotany

O₃ – Ozon

ooś – Ocena oddziaływania na środowisko

OZE – Odnawialne źródła energii

P – Fosfor

Pb – Ołów

PEM – Pole elektromagnetyczne

PGW WP – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

PIB – Państwowy Instytut Badawczy

PIG – Państwowy Instytut Geologiczny

PM – pył zawieszony

PMS – Państwowy Monitoring Środowiska

poj. – pojazd

POŚ – Program Ochrony Środowiska

PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

RDW – Ramowa Dyrektywa Wodna

RLM – Równoważna Liczba Mieszkańców

RPZ – Rozdzielczy Punkt Zasilania

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

SO₂ – Dwutlenek siarki

SO₄ – Siarczany

SPA – Strategiczny Plan Adaptacji

SUW – Stacja Uzdatniania Wody

SWOT – metoda analizy strategicznej (ang. *Strengths* – silne strony, ang. *Weaknesses* – słabe strony, ang. *Opportunities* – szanse, okazje, ang. *Threats* – zagrożenia)

u.p.o.ś. – Ustawa Prawo Ochrony Środowiska

UE – Unia Europejska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

ZDR – Zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii

ZZR – Zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii

1. Wstęp

Zgodnie z art. 17 ust 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), organ wykonawczy powiatu, w celu realizacji polityki ochrony środowiska zobligowany jest do sporządzenia powiatowego programu ochrony środowiska.

Projekt powiatowego programu ochrony środowiska opiniowany jest przez właściwy zarząd województwa, a następnie uchwalany przez radę powiatu. Z realizacji programu organ wykonawczy powiatu sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie powiatu, a następnie przekazuje do organu wykonawczego województwa.

Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 17 ust. 4 ww. ustawy, organ wykonawczy powiatu zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 poz. 1094 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. oraz Załącznika do Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska – styczeń 2020 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Określony harmonogram działań jest niezbędny do poprawy jakości życia mieszkańców i stanu środowiska na terenie powiatu oraz przyczynia się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

W Programie uwzględniono wymagania następujących przepisów prawnych, w tym dotyczących ochrony środowiska:

- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1526 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.),

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 r. poz. 1094 ze zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2023 r. poz. 1469 ze zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023 r. poz. 1587 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. 2023 r. poz. 1658 ze zm.),
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz.U. 2020 r. poz. 1903 ze zm.),
- ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2020 r. poz. 1680),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2023 r. poz. 1478 ze zm.),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. 2023 r. poz. 569 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2022 r. poz. 2409 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2023 r. poz. 977 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2023 r. poz. 1356 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2023 r. poz. 537 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2023 r. poz. 633 ze zm.).

W trakcie opracowania Programu:

- konsultowano się z pracownikami Starostwa Powiatowego w Siedlcach w zakresie pozyskania informacji niezbędnych do jego sporządzenia,

- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego i wojewódzkiego w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,
- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Powiatu w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatu i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych i wojewódzkich dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Powiatu,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Powiatu oraz dostępne źródła finansowania,
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

W niniejszym Programie Ochrony Środowiska uwzględniono:

- charakterystykę powiatu, w tym położenie oraz stan infrastruktury i środowiska,
- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym,
- analizę jakości środowiska na terenie powiatu wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu.

2. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Poprzednio obowiązującym dokumentem na obszarze powiatu był Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 przyjęty uchwałą nr XXI/127/2016 Rady Powiatu w Siedlcach z dnia 30 września 2016 r. Realizacja zadań w zakresie ochrony środowiska była systematycznie prowadzona zgodnie z możliwościami finansowymi Powiatu. W celu określenia stopnia realizacji celów ekologicznych wyznaczonych w Programie, sporządzane są Raporty z jego wykonania, w których szczegółowo zostały przedstawione zrealizowane inwestycje.

Inwestycje realizowane w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” obejmowały zadania z obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami.

Powiat Siedlecki m.in.:

- prowadził kontrole przedsiębiorców z zakresu gospodarki odpadami,
- przebudował drogi powiatowe o numerach: 3686W, 3641W, 3675W, 3656W, 3666W, 3634W, 3674W, 3929W, 3640W, 3638W, 3657W, 3667W, 3617W, 3934W, 3670W, 3664W, 3612W, 3633W, 3933W, 3625W, 3663W, 3605W, 3602W, 3607W, 3648W, 3669W, 3628W, 3655W, 2258W, 2259W, 3661W, 3614W, 3665W,
- rozbudował drogi powiatowe o numerach: 3604W, 3648W, 3617W, 3605W, 3645W, 3646W, 3663W, 3632W, 3659W, 3624W, 3611W, 3606W,
- przeprowadził remont dróg powiatowych o numerach: 3638W, 3654W, 3642W, 3648W, 3661W, 3623W, 3616W, 3666W, 3626W, 3614W, 2050W, 3659W, 3605W, 3602W, 3628W, 3646W, 3655W, 3667W, 3617W, 3637W, 3940W, 3645W, 3634W, 2258W, 3633W, 3615W, 3663W, 3601W, 3665W, 3631W, 3639W, 3671W
- sporządził uproszczone plany urządzenia lasów dla gmin Przesmyki, Paprotnia, Siedlce, Korczew, Mordy, Mokobody, Suchożebry, Wiśniew, Wodynie oraz na terenie miasta Mordy,
- wydawał zaświadczenia o objęciu lub nieobjęciu działek uproszczonym planem urządzenia lasu,

- zaktualizował „Powiatowy Plan Ratowniczy dla obszaru miasta Siedlce i Powiatu Siedleckiego”,
- podpisał porozumienie o współpracy z Dowództwem 18. Dywizji Zmechanizowanej w Siedlcach na rzecz zapobiegania sytuacjom kryzysowym na obszarze powiatu,
- dokonał przeglądu materiałów i sprzętu logistycznego utrzymywanego w powiatowym magazynie przeciwpowodziowym zlokalizowanym w Korczewie – możliwego do wsparcia działań ratowniczych,
- dofinansował zakup samochodu osobowego segment C dla Komendy Miejskiej Policji w Siedlcach,
- przekazał zestawy komputerowe dla OSP Dąbrówka Ług oraz OSP Skórzec,
- wybudował mosty: na rzece Świdnica w ciągu drogi powiatowej nr 3602W Żeliszew Podkościelny-Koszewnica oraz w ciągu drogi powiatowej nr 3936W, drogi krajowej nr 62 – Mogielnica-Szczeglacin w miejscowości Mogielnica,
- wykonał kanalizację deszczową w ciągu dróg powiatowych 3611W Mokobody-Suchożebry i 3612W Mokobody-Nakory w miejscowości Mokobody,
- przebudował chodniki w ciągu dróg powiatowych nr 3606W, 3649W, 3635W, 3652W, 3614W,
- opracował dokumentacje projektowe na przebudowy mostów: w ciągu drogi powiatowej nr 3617W Siedlce-Korczew, w ciągu drogi powiatowej nr 3940W Krześlin-Nakory-Patrykozy, w ciągu drogi powiatowej nr 3936W droga nr 62 – Mogielnica-Szczeglacin w miejscowości Mogielnica, w ciągu drogi powiatowej nr 3659W Kotuń-Oleksin-Bojmie w miejscowości Kotuń,
- opracował dokumentacje projektowe na przebudowy dróg powiatowych: 3605W, 3645W, 3646W, 3648W, 3929W, 3664W, 3663W, 3611W,
- przebudował centrum miejscowości Paprotnia w ciągu dróg powiatowych,
- przebudował most z dojazdami w ciągu drogi powiatowej nr 3617W Siedlce-Korczew,
- opracował dokumentację projektową na rozbudowę drogi powiatowej nr 3617W Siedlce-Korczew na odcinku granica miejscowości Siedlce-Golice,
- wybudował chodniki w ciągu dróg powiatowych: 3617W, 3651W, 3648W, 3612W, 3644W, 3663W, 3666W, 3638W, 3659W, 3620W, 3936W, 3934W, 3616W, 3604W,

- przebudował ulice: Północną i Tadeusza Kościuszki w miejscowości Paprotnia w ciągach dróg powiatowych,
- opracował dokumentację projektową na budowę chodników w ciągu dróg powiatowych: 3637W, 3638W, 3612W,
- opracował dokumentację projektową na budowę drogi powiatowej nr 3624W Pluty-Pliszki – do drogi (Paprotnia-Zakrze) przez miejscowość Pluty,
- wybudował zatoki autobusowe,
- zmodernizował rowy melioracyjne w miejscowościach: Borki, Nakory, Pruszyń oraz Radzików Wielki,
- przeprowadził konserwację urządzeń melioracji szczegółowej,
- przeprowadził kontrolę realizacji decyzji odpadowych oraz koncesyjnych w zakresie ustawy o odpadach,
- realizował kampanie informacyjne i konkursy ekologiczne,
- wykonał aktualizację użytków i ponownej gleboznawczej klasyfikacji gruntów wraz ze sporządzeniem map uzupełniających i wykazów zmian gruntowych,
- wybudował i wyremontował chodnik w ciągu drogi powiatowej nr 3647W,
- opracował dokumentację projektową na wykonanie sygnalizacji świetlnej w miejscowości Golice na skrzyżowaniu dróg powiatowych nr 3617W i 3632W,
- opracował materiały w zakresie niezbędnym do zgłoszenia robót budowlanych na realizację zadań pn.: Remont drogi powiatowej nr 3642W Krzesk-Teczki-granica województwa (Jakusze) oraz Remont drogi powiatowej nr 3654W Kaczory-Łupiny-Domanice,
- rozbudował ul. Reymonta w Kotuniu zlokalizowanej w ciągu drogi powiatowej nr 3605W Kotuń-Chlewiska-Nowaki-Skórzec do drogi (Siedlce – Wólka Zastawska),
- wybudował sygnalizację świetlną w miejscowości Golice na skrzyżowaniu dróg powiatowych nr 3617W i 3632W,
- opracował dokumentację projektową na budowę kanałów technologicznych w ciągu dróg powiatowych: 3663W, 3632W oraz 3611W,
- wydał zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów.

Ponadto, w zakresie ochrony środowiska, gminy należące do powiatu siedleckiego realizowały m.in. następujące zadania:

- opracowanie dokumentacji projektowej, budowa i przebudowa chodników oraz zatok parkingowych,
- rozwój edukacji ekologicznej, kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców gmin,
- rozwój systemów kanalizacyjnych oraz modernizacja istniejącej sieci kanalizacyjnej,
- budowa i modernizacja systemów zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych,
- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód poprzez modernizację istniejących oraz budowę nowych oczyszczalni ścieków,
- wspieranie rozwoju lokalnych systemów oczyszczania ścieków bytowych poprzez wyposażenie nieruchomości w przydomowe oczyszczalnie ścieków,
- budowa szczelnych zbiorników na gnojowicę/gnojówkę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych prowadzących hodowlę i chów zwierząt,
- modernizacja sieci wodociągowej, budowa nowych i modernizacja istniejących ujęć stacji uzdatniania wody,
- utrzymanie koryt cieków, kanałów i obwałowań w należyтым stanie technicznym, remonty budowli wodnych w tym regulacyjnych, zapewnienie drożności koryt cieków i kanałów, poprawa warunków przepływu wód powodziowych,
- uwzględnienie w MPZP wszystkich znanych złóż w granicach ich udokumentowania wraz z zapisami o ochronie ich obszarów przed trwałym zainwestowaniem,
- intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie,
- wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na recykling oraz odzysk energii zawartej w odpadach, w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania,
- stymulowanie rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne poprzez wspieranie współpracy organizacji odzysku, przemysłu

- i samorządu terytorialnego oraz konsekwentne egzekwowanie obowiązków w zakresie odzysku i recyklingu,
- prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego,
  - utrzymanie w gotowości sprawnego systemu zapobiegawczo-interwencyjno-ratunkowego na wypadek wystąpienia poważnej awarii lub klęski żywiołowej,
  - prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla mieszkańców gmin o możliwościach zapobiegania i zasadach postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii lub klęski żywiołowej,
  - monitoring wód powierzchniowych,
  - dofinansowanie realizacji zadania pn.: „Modernizacja oczyszczalni ścieków połączona z remontem stawu technologicznego” w Domu Pracy Twórczej „Reymontówka”,
  - termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych,
  - zmiana systemu ogrzewania na efektywny ekologicznie i energetycznie,
  - budowa, przebudowa i modernizacja dróg i ciągów komunikacyjnych,
  - opracowanie dokumentacji projektowych na przebudowę i rozbudowę dróg gminnych,
  - likwidacja barier i tworzenie ścieżek rowerowych,
  - zastępowanie węgla ekologicznymi nośnikami ciepła,
  - wdrażanie nowoczesnych technologii przyjaznych środowisku,
  - promocja i wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
  - przeprowadzenie remontów nawierzchni dotychczasowych odcinków dróg, zastosowanie zmniejszenia prędkości pojazdów,
  - opracowanie i wdrożenie zasad organizacji ruchu sprzyjających obniżeniu emisji hałasu do środowiska oraz utworzenie obszarów ograniczonego użytkowania,
  - promowanie komunikacji zbiorowej poprzez budowę wiat autobusowych,
  - wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi,
  - podnoszenie świadomości społeczeństwa o źródłach i stopniu oddziaływania pól elektromagnetycznych.

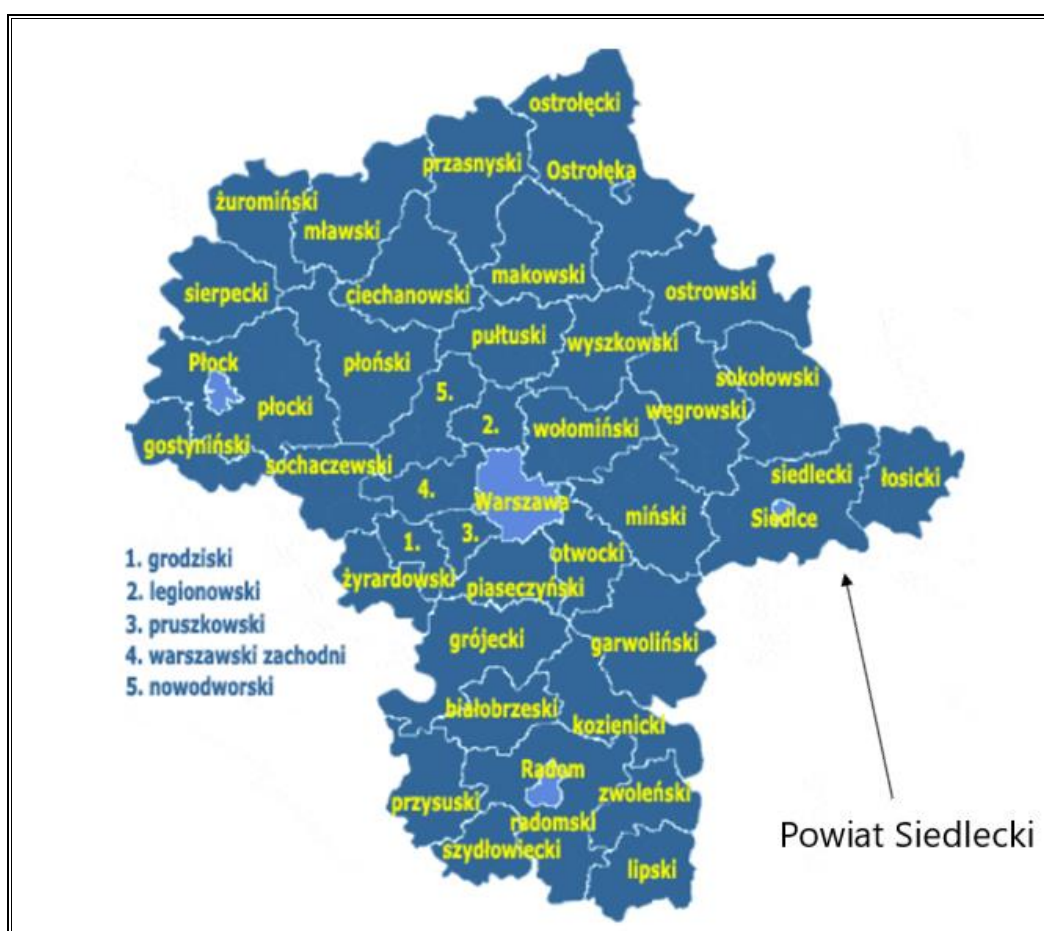
3. Ocena stanu środowiska

3.1 Charakterystyka powiatu

3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne

Powiat siedlecki położony jest we wschodniej części województwa mazowieckiego. Powierzchnia powiatu wynosi 1 603 km², z czego większość stanowią użytki rolne. Główny ośrodek administracyjny oraz siedzibę władz powiatu stanowi miasto Siedlce, które oddalone jest od Warszawy o 93 km, od Lublina o 123 km oraz od Białegostoku o 150 km.

Rysunek 1. Położenie powiatu siedleckiego w województwie mazowieckim

Źródło: <http://www.gminy.pl/>

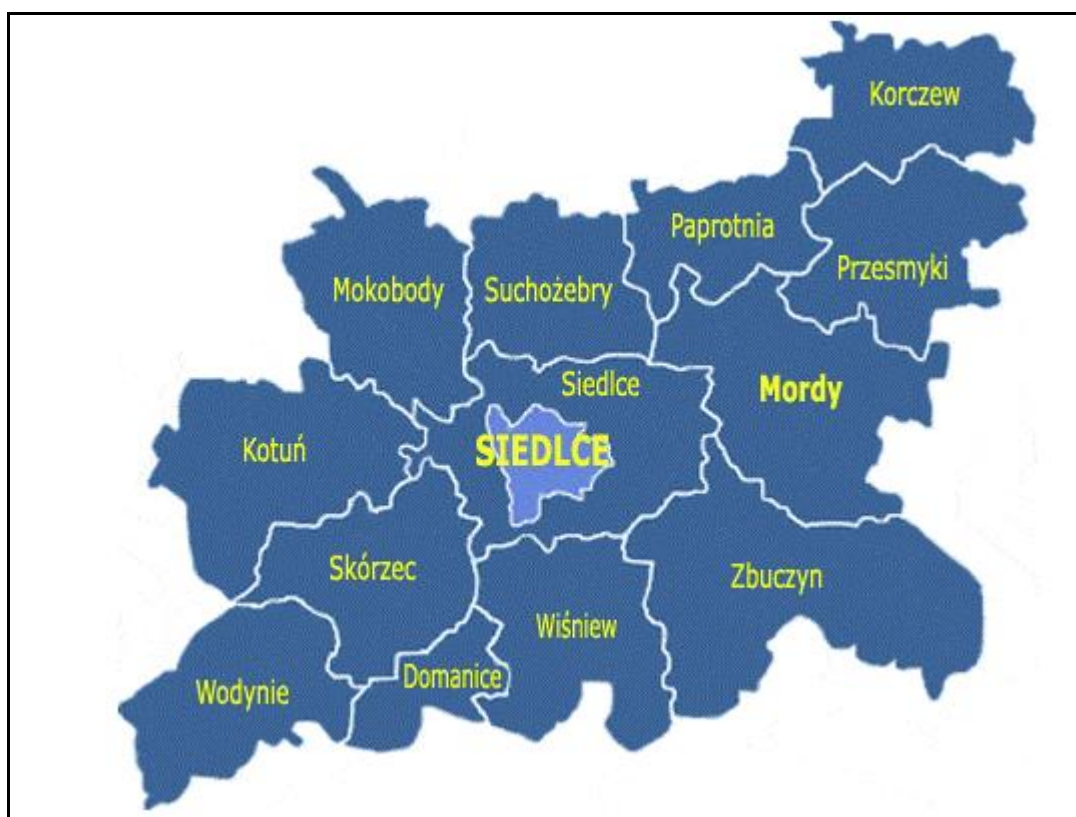
Powiat siedlecki graniczy z miastem na prawach powiatu – Siedlce oraz z następującymi powiatami:

- z powiatem mińskim, woj. mazowieckie,
- z powiatem węgrowskim, woj. mazowieckie,
- z powiatem sokołowskim, woj. mazowieckie,
- z powiatem łosickim, woj. mazowieckie,

- z powiatem garwolińskim, woj. mazowieckie,
- z powiatem łukowskim, woj. lubelskie,
- z powiatem bialskim, woj. lubelskie,
- z powiatem siemiatyckim, woj. podlaskie.

W skład powiatu wchodzi 13 jednostek administracyjnych: jedna gmina miejsko-wiejska – Mordy oraz 12 gmin wiejskich – Domanice, Korczew, Kotuń, Mokobody, Paprotnia, Przesmyki, Siedlce, Skórzec, Suchożebry, Wiśniew, Wodynie oraz Zbuczyn. Szczegółowy podział przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 2. Podział administracyjny powiatu siedleckiego

Źródło: <http://gminy.pl/powiaty/166.html>

Według podziału fizycznogeograficznego Polski wg Jerzego Kondrackiego (2002)¹, zaktualizowanego w 2018 r. pod kierownictwem Jerzego Solona, powiat siedlecki położony jest na terytorium jednego makroregionu fizyczno-geograficznego, tj. Niziny Południowopodlaskiej, w obszarze którego odznaczają się mniejsze jednostki – mezoregiony: Wysoczyzna Siedlecka, Wysoczyzna Żelechowska, Obniżenie Węgrowskie oraz Podlaski Przełom Bugu.

¹ Kondracki J., *Geografia regionalna Polski*, wydanie III, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002

Tabela 1. Położenie powiatu siedleckiego wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Powiat siedleckiego				
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa			
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski			
Podprowincja	Niziny Środkowopolskie			
Makroregion	Nizina Południowopodlaska			
Mezoregion	Wysoczyzna Siedlecka	Wysoczyzna Żelechowska	Obniżenie Węgrowskie	Podlaski Przełom Bugu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie PIG-PIB, <http://geologia.pgi.gov.pl>

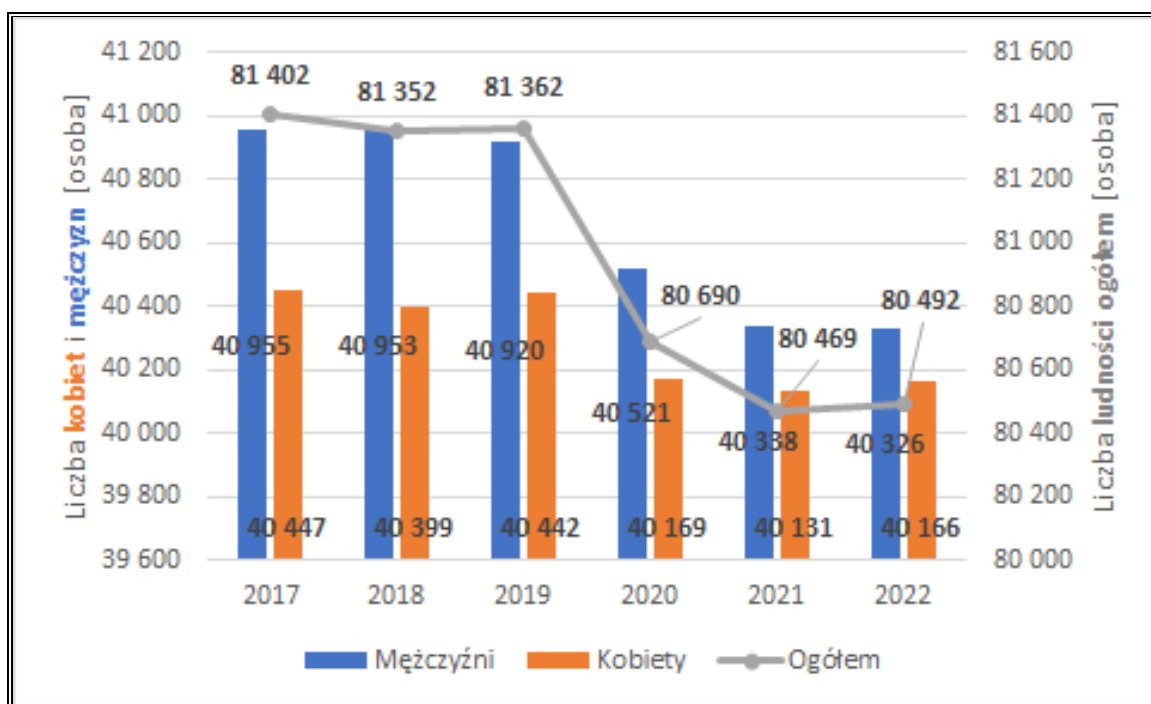
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego ogólna liczba ludności powiatu w roku 2022 wyniosła 80 492 osoby i zmniejszyła się od roku 2017 o 1,12%. W strukturze mieszkańców w latach 2017-2022 przeważała liczba mężczyzn. Szczegółowe dane na temat liczby ludności w powiecie siedleckim przedstawiają poniższa tabela i wykres.

Tabela 2. Liczba ludności powiatu siedleckiego w latach 2017-2022

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mężczyźni	40 955	40 953	40 920	40 521	40 338	40 326
Kobiety	40 447	40 399	40 442	40 169	40 131	40 166
Ogółem	81 402	81 352	81 362	80 690	80 469	80 492

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Wykres 1. Liczba ludności (wg płci) powiatu siedleckiego w latach 2017-2022

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Powiat ma typowo rolniczy charakter. Warunki przyrodnicze, jakość gleb oraz wieloletnie tradycje rodzinne doprowadziły do wykształcenia się pewnego modelu produkcji rolnej charakterystycznego dla regionu. W produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż i ziemniaków, a także pieczarkarstwo, zaś w produkcji zwierzęcej hodowla trzody chlewnej i bydła mlecznego.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na obszarze powiatu w roku 2022 działało 6 800 podmiotów gospodarczych. Na przestrzeni lat 2017-2022 liczba ta zwiększyła się o 1 310 (tj. 23,86%). Największa liczba podmiotów działała w sektorze G (Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) oraz w sektorze F (Budownictwo).

3.1.2 Infrastruktura techniczna

Transport drogowy i kolejowy

Układ sieci komunikacyjnej na terenie powiatu siedleckiego jest bardzo dobrze rozwinięty. Tworzą ją dwie drogi krajowe, trzy drogi wojewódzkie oraz drogi powiatowe i gminne.

Drogi krajowe:

- droga krajowa nr 2 relacji: Słubice – A2 – Kałuszyn – Siedlce – Zbuczyn – Międzyrzecz Podlaski – Biała Podlaska – Zalesie – Terespol – granica państwa;
- droga krajowa nr 63 relacji: granica Państwa – Węgorzewo – Giżycko – Pisz – Kisielnica – Łomża – Zambrów – Ceranów – Sokołów Podlaski – Siedlce – Łuków – Radzyń Podlaski – Wisznice – Sławatycze – granica Państwa.

Drogi wojewódzkie:

- droga wojewódzka nr 696: Węgrów – Chodów;
- droga wojewódzka nr 698: Siedlce – Łosice – Konstantynów – Terespol;
- droga wojewódzka nr 803: Siedlce – Stoczek Łukowski.

Utrzymanie dróg gminnych i powiatowych oraz inwestycje dotyczące rozwoju sieci drogowej należą do Starostwa Powiatowego oraz poszczególnych gmin znajdujących się na przedmiotowym terenie.

Rozbudowa i modernizacja powiatowej i gminnej sieci drogowej stwarza warunki sprzyjające rozwojowi gospodarczemu i zwiększa bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Komunikacja autobusowa

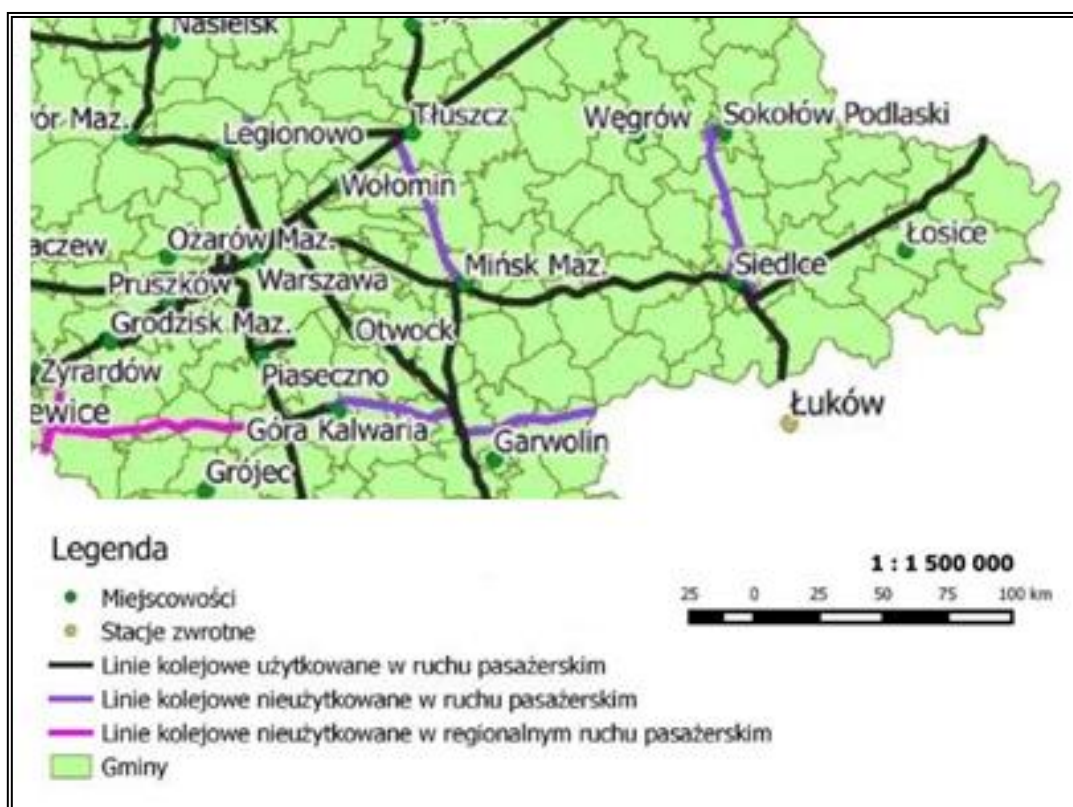
System transportu osób opiera się na Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacji w Siedlcach oraz prywatnych przewoźnikach. Połączenia autobusowe zapewniają komunikację wewnątrz Powiatu.

Sieć kolejowa

Przez teren powiatu siedleckiego przebiegają następujące linie kolejowe:

- nr 55 relacji Sokołów Podlaski – Siedlce: linia jednotorowa, niezelektryfikowana, nieużytkowa w ruchu pasażerskim;
- nr 2 relacji Warszawa – Siedlce – Łuków – Terespol – granica państwa: magistralna linia dwutorowa o znaczeniu międzynarodowym, zelektryfikowana;
- nr 31 relacji Siedlce – Czeremcha – Hajnówka – granice państwa: linia pierwszorzędna dwutorowa (od Czeremchy linia jednotorowa), zelektryfikowana (niezelektryfikowana na odcinku Siedlce-Mordy).

Rysunek 3. Schemat linii kolejowych w Powiecie Siedleckim

Źródło: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. <http://mapa.plk-sa.pl/>

Komunikacja kolejowa

Poprzez znajdujące się na terenie powiatu stacje oraz dworzec kolejowy w mieście Siedlce istnieje możliwość połączeń z Warszawą, Mińskiem Mazowieckim, Mordami i Łukowem.

Zaopatrzenie w ciepło

Sposób zaopatrzenia mieszkańców powiatu siedleckiego w energię ciepłą jest zróżnicowany. Wynika to przede wszystkim z charakteru zabudowy, gęstości zaludnienia i zapotrzebowania na ciepło na danym obszarze.

Na terenie powiatu siedleckiego mieszkańcy zaopatrują się w ciepło za pomocą:

- lokalnych kotłowni zlokalizowanych bezpośrednio przy odbiorcach ciepła lub znajdujących się w jednym z budynków, ale obsługujących całe osiedle mieszkaniowe. Są one zazwyczaj własnością różnych podmiotów i instytucji, w tym zakładów przemysłowych, przedsiębiorstw, placówek służby zdrowia, szkół, spółdzielni mieszkaniowych,

— indywidualnych źródeł ciepła zaspakajających potrzeby prywatnych odbiorców (wykorzystywane są w tym celu takie paliwa, jak: węgiel kamienny, drewno i odpady drzewne, rzadziej olej opałowy, gaz płynny, energia elektryczna).

Większość mieszkańców powiatu zaopatrywana jest w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych.

Zaopatrzenie w gaz ziemny

Na terenie powiatu występuje sieć gazowa. Według danych GUS długość sieci gazowej w 2021 roku wynosiła 246 km, a liczba przyłączy 3 085 szt. Dostęp do sieci gazowej mają następujące gminy: Korczew, Mokobody, Mordy, Przesmyki, Siedlce, Skórzec, Suchożebry, Wiśniew, Wodynie, Zbuczyn.

Tabela 3. Wyposażenie Powiatu Siedleckiego w dystrybucyjną sieć gazową w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2017	2018	2019	2020	2021
Długość czynnej sieci ogółem	m	277 320	278 939	280 582	288 565	311 901
Długość czynnej sieci przesyłowej	m	77 712	77 713	77 713	74 488	42 860
Długość czynnej sieci dystrybucyjnej	m	199 608	201 226	202 869	214 077	269 041
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	3 600	3 784	3 865	4 028	4 407
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	10,5	10,7	11,7	13,5	14,6

Źródło: Dane z GUS

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Dostawy energii elektrycznej na terenie powiatu siedleckiego zapewniają: GPZ 110/15 kV zlokalizowane w gminach: Kotuń – „RPZ 110/15 kV Kotuń”, Korczew – stacja elektroenergetyczna 110/15 kV Korczew, a także trzy w Mieście Siedlce – „Przemysłowa”, „Myśliwska”, „Spokojna”. Część poszczególnych gmin zasilana jest ze stacji znajdujących poza terenem powiatu².

² Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego powiatu

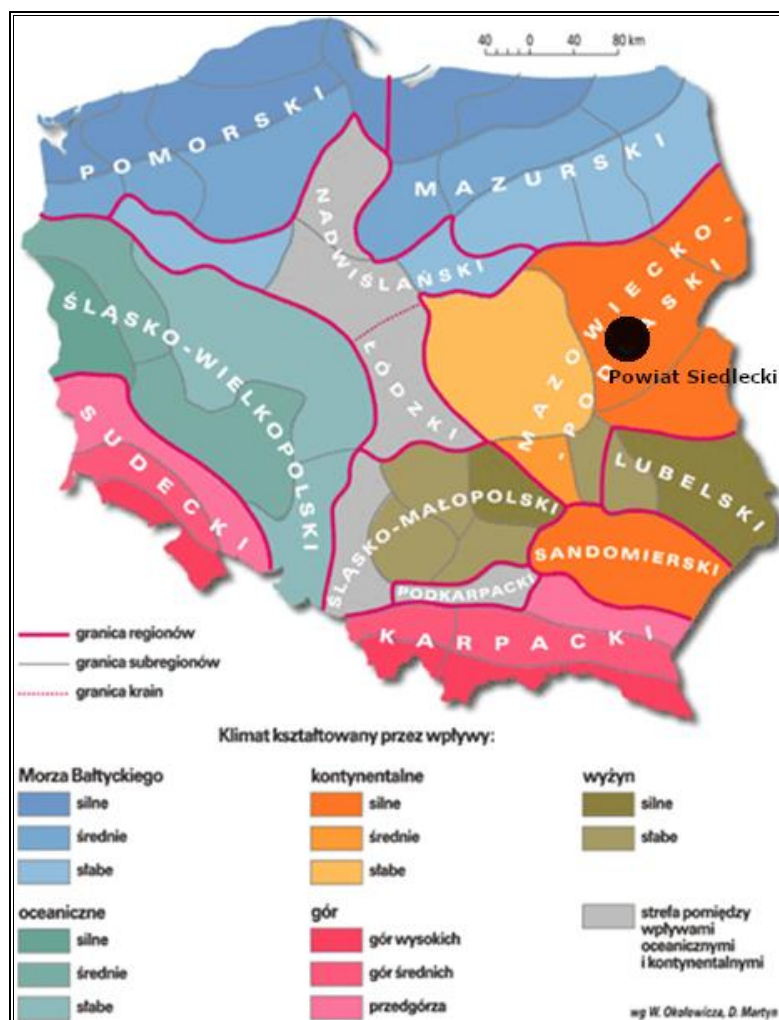
3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Klimat

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, obszar Powiatu Siedleckiego znajduje się w obrębie zaliczanym do mazowiecko-podlaskiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Klimat tej dzielnicy charakteryzuje³:

- roczna amplituda temperatury powietrza nawet >21,5°C,
- średnia temperatura lipca – 17,5-18,0°C,
- średnia temperatura stycznia – -4,0°C do -2,5°C,
- roczna suma opadów – od 500 do 600 mm.

Rysunek 4. Dzielnice klimatyczne Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl>

³ <https://klimat.imgw.pl/>

Stan powietrza

Zakres i sposoby ochrony powietrza atmosferycznego w polskim prawie środowiskowym określone są głównie w ustawie Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.). Przepisy te dotyczą ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, przeciwdziałania zanieczyszczeniom, wydawania pozwoleń, opłat i kar administracyjnych za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

Potrzeba prawnej ochrony powietrza atmosferycznego jest skutkiem jego zanieczyszczenia, które w ustawie Prawo ochrony środowiska zostało zdefiniowane jako: „emisja, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska” (art. 3 pkt 49 u.p.o.ś.).

W obszarze powiatu siedleckiego można wyodrębnić dwa rodzaje zanieczyszczeń powietrza – tzw. emisję liniową i emisję powierzchniową. Źródłem największej emisji liniowej jest ruch drogowy wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, tj. dróg krajowych i wojewódzkich. Wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależy jest m.in. od natężenia ruchu pojazdów i stosowanego paliwa. Dodatkowy wpływ na wielkość emisji zanieczyszczeń ma tzw. emisja wtórna z unoszenia się pyłu PM10 z nawierzchni dróg. Źródłem emisji powierzchniowej mogą być zanieczyszczenia emitowane z indywidualnych źródeł ciepła budynków (tzw. niska emisja), w których spalane są paliwa wysokoemisyjne. W wyniku spalania materiałów opałowych, oprócz ciepła, powstają również gazy spalinowe oraz popioły i żużle (w przypadku paliw stałych).

Wypełniając obowiązek wynikający z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykonuje roczne oceny jakości powietrza. W przypadku województwa mazowieckiego ocena dokonywana jest w podziale na 4 strefy – aglomerację warszawską, miasto Płock, miasto Radom oraz strefę mazowiecką. Obszar powiatu mieści się w strefie mazowieckiej, wobec czego w poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla tej strefy w 2022 r. Ocena poziomów substancji w powietrzu odbywa się pod kątem ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin, co zaprezentowano poniżej.

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
		Kryterium – poziom dopuszczalny							Kryterium – poziom docelowy						Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
Faza I	Faza II														
strefa mazowiecka	PL1404	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2022

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂		NO _x			
strefa mazowiecka	PL1404	A		A		A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2022

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi to:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- dwutlenek azotu (NO₂),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- ozon troposferyczny (O₃),
- pył zawieszony PM₁₀ oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył PM_{2,5}.

Natomiast substancje oceniane ze względu na ochronę roślin to:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,

— **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

— **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,

— **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II – poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

Roczna ocena jakości powietrza za 2022 r. w strefie mazowieckiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

— dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia) – benzo(a)piren B(a)P w pyle zawieszonym PM₁₀,

— dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia oraz kryterium ochrona roślin) – ozon O₃.

Na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w roku kalendarzowym 2021 na obszarze powiatu siedleckiego wystąpiły następujące wartości stężeń średniorocznych:

1. Dwutlenek azotu (NO₂): Sa = 9 – 12 µg/m³,
2. Dwutlenek siarki (SO₂): Sa = 3 – 4 µg/m³,
3. Pył zawieszony PM₁₀: Sa = 17 – 27 µg/m³,
4. Pył zawieszony PM_{2,5}: Sa = 10 – 19 µg/m³,
5. Benzen: Sa = 0,5 – 1 µg/m³,
6. Ołów: Sa = 0,005 – 0,01 µg/m³,
7. Benzo(a)piren: Sa = 0,4 – 3,2 ng/m³.

We wszystkich gminach zlokalizowanych na terenie powiatu wystąpiło przekroczenie dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia oraz kryterium ochrona roślin) – ozon O₃. Ponadto na terenie gminy Zbuczyn wystąpiło przekroczenie dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia) – benzo(a)piren B(a)P w pyłe zawieszonym PM10.

W przypadku określania tła substancji dla obszaru powiatu, podaje się zakres średniorocznych wartości stężeń (minimalna i maksymalna) dla każdej wnioskowanej substancji, jeżeli stężenia te różnią się w obrębie powiatu.

W celu przywrócenia obowiązujących standardów należy podjąć działania na rzecz poprawy jakości powietrza we wskazanych obszarach, gdzie zostały przekroczone dopuszczalne wartości. Na terenie powiatu głównym źródłem zanieczyszczeń są kotłownie indywidualnych gospodarstw domowych oraz zakłady produkcyjne.

Wśród przypuszczalnych głównych przyczyn przekroczeń stężeń substancji B(a)P należy wymienić:

- stosowanie paliw o wysokiej zawartości popiołu i siarki wraz ze spalaniem śmieci w kotłach o niskiej sprawności cieplnej,
- wysoki udział indywidualnego ogrzewania na paliwa stałe w ogólnym bilansie energetycznym,
- eksploatację instalacji energetycznych o małej mocy,
- oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na drogach,
- niski poziom życia ludności,
- niski poziom wiedzy ekologicznej,
- niedostateczny poziom wydatków budżetowych na realizację programów ochrony powietrza i ograniczenie emisji zanieczyszczeń.

W ostatnich latach Powiat Siedlecki oraz gminy wchodzące w jego skład realizowały przedsięwzięcia z zakresu m.in. termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, wymiany nieekologicznych źródeł ciepła, czy montażu instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii, które miały wpływ na poprawę jakości powietrza. Gminy przystąpiły również do programu „Czyste Powietrze”. Jest to kompleksowy program rządowy, którego celem jest poprawa jakości powietrza, zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy

jednorodzinne oraz poprawę efektywności energetycznej budynków. Program zakłada dofinansowanie do wymiany starych kotłów na paliwo stałe, tzw. kopciuchów oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych. Skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielami domów jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych wydzielonych w budynku jednorodzinnym.

Zgodnie z danymi uzyskanymi ze Starostwa Powiatowego oraz urzędów gmin, które wchodzi w skład powiatu, na tutejszym obszarze funkcjonują następujące przedsiębiorstwa, których działalność jest uciążliwa dla mieszkańców i środowiska:

- Zakład Utylizacji Odpadów w Woli Suchożebrskiej – uciążliwość zapachowa, porywane podmuchami wiatru tworzywa sztuczne,
- fermy drobiu w Gminach: Kotuń, Paprotnia, Mokobody, Siedlce oraz Wiśniew (na terenie powiatu powstaje coraz więcej ferm drobiu),
- Zbiornica Padliny w Skórcu – uciążliwość zapachowa.

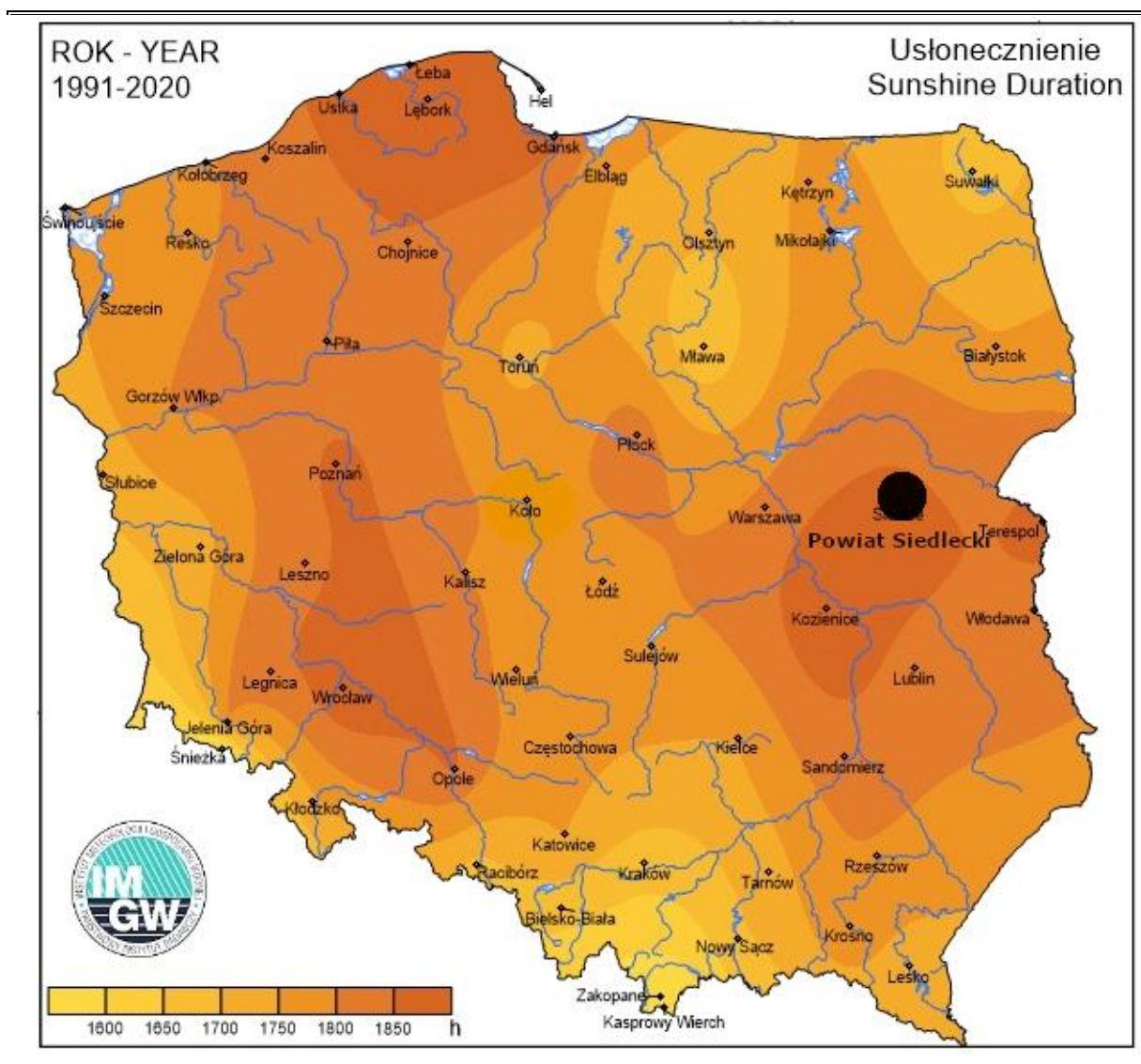
Odnawialne Źródła Energii

Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego, a w efekcie poprawa jakości powietrza, może nastąpić także poprzez montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Odnawialnymi źródłami energii są odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące przede wszystkim energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Efektywność pracy instalacji wykorzystujących energię odnawialną uzależniona jest jednak od potencjału wykorzystania poszczególnych źródeł i uwarunkowań obszaru, na którym zostaną zlokalizowane.

Energia słoneczna

Warunki dla rozwoju energetyki w województwie mazowieckim są bardzo korzystne. Powiat siedlecki położony jest na obszarze, gdzie uśonecznienie w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) wynosi około 1 850 godzin i należy do jednego z najwyższych w Polsce. Oznacza to, że teren powiatu posiada wysoki potencjał w zakresie wykorzystania energii słonecznej na cele c.o. i c.w.u.

Rysunek 5. Położenie powiatu siedleckiego na mapie usłonecznienia na terenie Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy, <http://klimat.pogodynka.pl>

Na obszarze powiatu energia słoneczna wykorzystywana jest na potrzeby własne budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej poprzez zamontowane na nich kolektory słoneczne i panele fotowoltaiczne. Ponadto na terenie powiatu występują także farmy fotowoltaiczne.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez gminy zlokalizowane na terenie powiatu w poniższej tabeli przedstawiono wykorzystanie energii słonecznej na terenie poszczególnych gmin. Należy jednak mieć na uwadze to, iż gminy nie mają obowiązku inwentaryzacji odnawialnych źródeł energii, stąd energia ta może być wykorzystywana

na większą skalę, a samych instalacji fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych być znacznie więcej.

Tabela 6. Charakterystyka wykorzystania energii słonecznej na terenie powiatu siedleckiego zgodnie z danymi przekazanymi przez gminy

Gmina	Wykorzystanie energii słonecznej
Gmina Wodynie	Instalacje fotowoltaiczne: Zespół Szkół w Wodyniach, Oczyszczalnia ścieków Jedlina
Gmina Suchożębry	Elektrownie fotowoltaiczne o mocy do 1 MW w miejscowościach Nakory, Krynica, Krześlinek, Krześlin
	Elektrownia fotowoltaiczna magazyn energii do 2,5 MW w miejscowości Nakory
	Instalacje fotowoltaiczne o mocy 1 MW w miejscowościach Kownaciska, Krześlinek, Wola Suchożębrska
	Elektrownia fotowoltaiczna do 2,5 MW w miejscowości Nakory
	Instalacje fotowoltaiczne o mocy do 500 kW w miejscowościach Podniešno oraz Borki Siedleckie
	Farma fotowoltaiczna o mocy do 0,8 MW w miejscowości Kownaciska
	Instalacja fotowoltaiczna o mocy do 0,8 MW w miejscowości Kownaciska
	Instalacja fotowoltaiczna o mocy do 2 MW w miejscowości Krześlin
	Instalacja fotowoltaiczna o mocy do 300 kW na dachu budynku produkcyjnego w miejscowości Nakory
	Instalacja fotowoltaiczna na gruncie o mocy do 150 kW w miejscowości Nakory
Miasto i Gmina Mordy	Instalacje fotowoltaiczne i kolektory słoneczne w indywidualnych budynkach mieszkalnych oraz na budynkach użyteczności publicznej, m.in. na świetlicach, OSP oraz budynku Urzędu Miasta i Gminy.
Gmina Przesmyki	501 kolektorów słonecznych oraz 72 instalacje fotowoltaiczne, których właścicielami są mieszkańcy
	6 instalacji fotowoltaicznych zamontowanych w Zespole Szkół w Przesmykach, Zespole Szkół w Łyskowie, Urzędzie Gminy w Przesmykach, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodku Kultury oraz Publicznej Bibliotece
	3 kolektory słoneczne zamontowane w Zespole Szkół w Przesmykach, Zespole Szkół w Łysowie oraz Urzędzie Gminy w Przesmykach
	Farmy fotowoltaiczne o mocy do 1 MW w miejscowościach Dąbrowa, Lipiny oraz Raczyny
	Farma fotowoltaiczna o mocy do 2,2 MW w miejscowości Lipiny
Gmina Paprotnia	Instalacje fotowoltaiczne w miejscowości Strusy oraz ok. 85 sztuk na budynkach mieszkalnych na terenie gminy
Gmina Siedlce	Instalacje fotowoltaiczne prywatne
Gmina Domanice	Instalacje fotowoltaiczne prywatne
Gmina Korczew	Instalacje fotowoltaiczne prywatne
Gmina Kotuń	Instalacje fotowoltaiczne prywatne

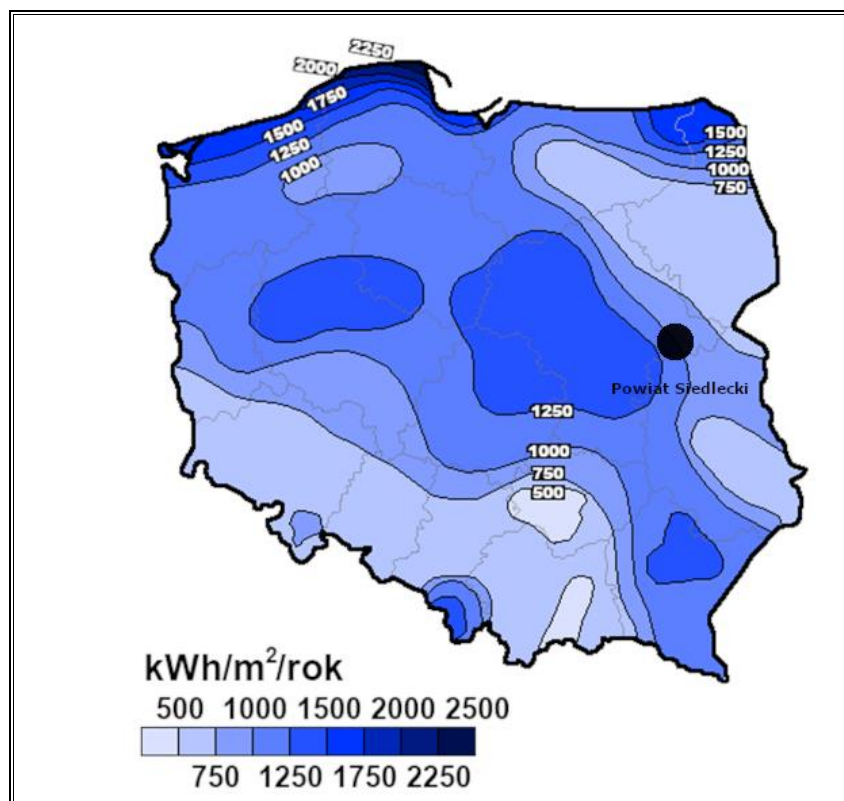
Gmina	Wykorzystanie energii słonecznej
Gmina Mokobody	Instalacje fotowoltaiczne prywatne
Gmina Skórzec	Instalacje fotowoltaiczne prywatne Kolektory słoneczne na Klasztorze Księży Marianów
Gmina Wiśniew	Panele fotowoltaiczne na dachu Urzędu Gminy Wiśniew Instalacje fotowoltaiczne prywatne
Gmina Zbuczyn	Instalacje fotowoltaiczne prywatne

Źródło: Urząd Gminy Wodynie, Urząd Gminy Suchożebry, Urząd Miasta i Gminy Mordy, Urząd Gminy Przesmyki, Urząd Gminy Paprotnia, Raport o stanie Gminy Wiśniew za lata 2021,2022, <https://impen.pl/>, Program ochrony środowiska dla Gminy Skórzec na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025

Energia wiatru

Poniższy rysunek przedstawia mezoskalową mapę wiatrów z izoliniami rocznej podaży surowej energii wiatru, niesionej przez strugę wiatru o powierzchni przekroju 1 m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu (30 m n.p.g.). Z analizy mapy wynika, że powiat znajduje się w strefie umiarkowanych warunków dla rozwoju energetyki wiatrowej, bowiem na jego terenie energia wiatru na wysokości 30 m nad poziomem gruntu wynosi ok. 1 000 kWh/m²/rok.

Rysunek 6. Położenie powiatu siedleckiego na mapie energii wiatru w kWh/m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

Na terenie gminy Wiśniew w miejscowości Gostchorz zlokalizowana jest turbina wiatrowa o mocy 0,87 MW.

Energia z biomasy

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U. 2022 poz. 403 ze zm.) biomasa to ulegające biodegradacji części produktów, odpady lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi, leśnictwa i rybołówstwa oraz powiązanych z nimi działów przemysłu, w tym z chowu i hodowli ryb oraz akwakultury, a także ulegająca biodegradacji część odpadów przemysłowych i komunalnych, w tym z instalacji służących zagospodarowaniu odpadów oraz uzdatniania wody i oczyszczania ścieków.

Duże zasoby ziem wykorzystywanych rolniczo stwarzają możliwość wykorzystania biomasy w energetyce cieplnej. Zatem z powodu rolniczego charakteru obszaru powiatu, biomasa wykorzystywana może być do produkcji energii na indywidualne potrzeby w gospodarstwach.

Energia z biogazu

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Z kolei biogaz rolniczy jest gazem otrzymywanym w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych, odpadów, lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego, lub biomasy leśnej, lub biomasy roślinnej zebranej z terenów innych niż zaewidencjonowane jako rolne lub leśne, z wyłączeniem biogazu pozyskanego z surowców pochodzących ze składowisk odpadów, a także oczyszczalni ścieków, w tym zakładowych oczyszczalni ścieków z przetwórstwa rolno-spożywczego, w których nie jest prowadzony rozdział ścieków przemysłowych od pozostałych rodzajów osadów i ścieków.

Na obszarze powiatu nie funkcjonuje obecnie żadna biogazownia.

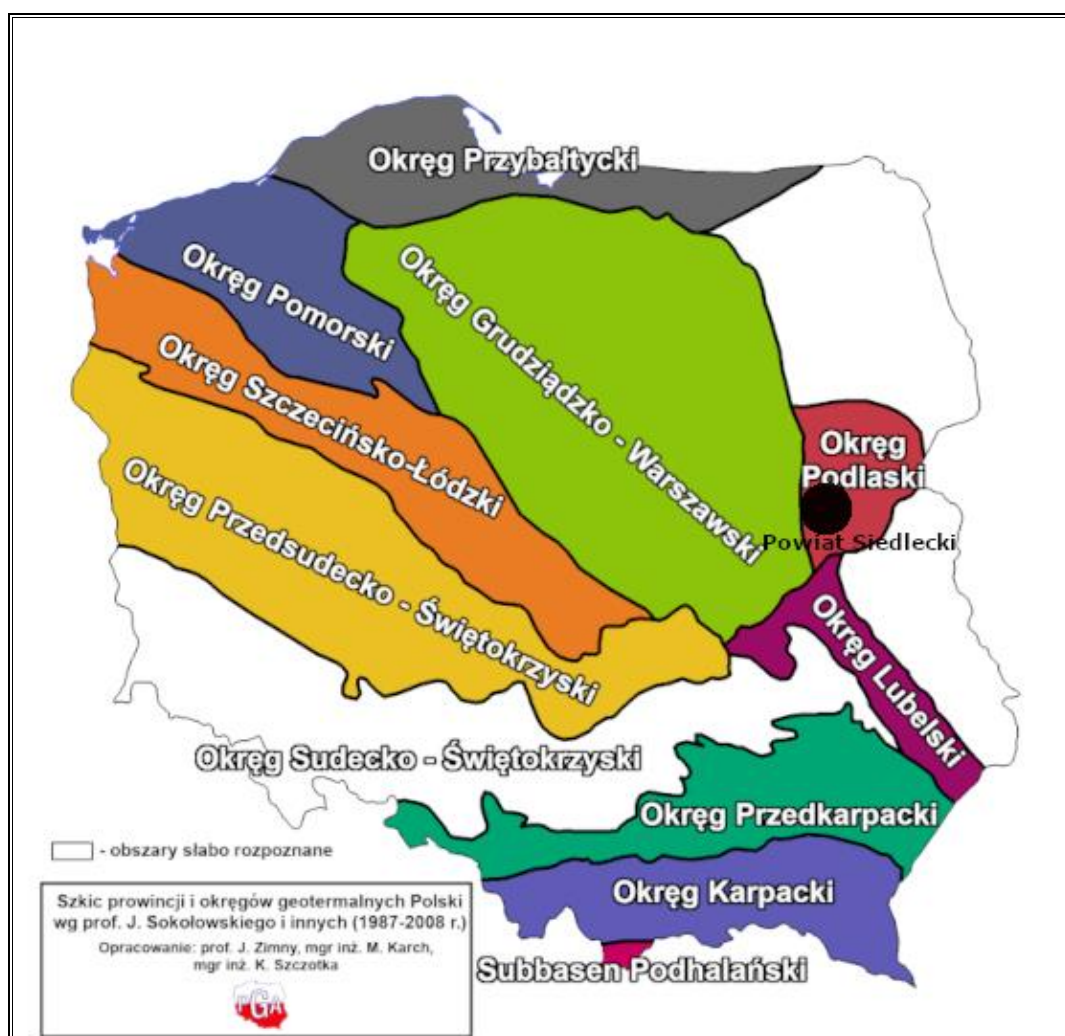

Energia geotermalna

Pod względem okręgów geotermalnych powiat siedlecki znajduje w okręgu podlaskim. Temperatura wód geotermalnych na głębokości 2000 m p.p.t. wynosi tutaj około 55°C. Uznaje się, że wydobycie wód geotermalnych jest opłacalne, gdy do głębokości 2 km temperatura osiąga 65°C. Należy jednak uwzględnić jeszcze inne czynniki determinujące opłacalność wydobycia – mineralizację, głębokość zalegania złoża czy wydajność eksploatacyjną.

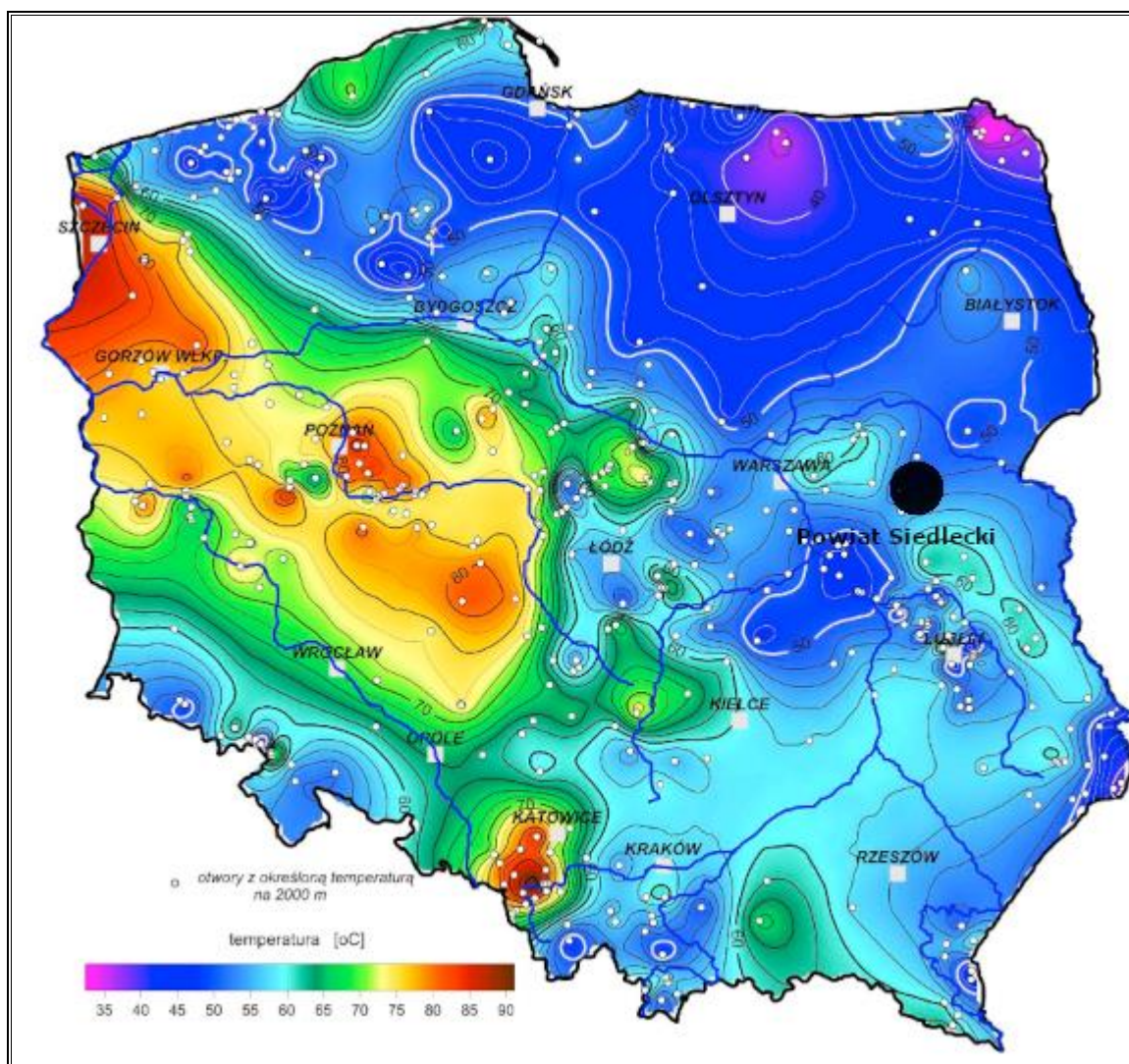
Na terenie powiatu energia geotermalna nie jest wykorzystywana na szerszą skalę. Jednak w związku ze wzrostem zainteresowania społeczeństwa wykorzystaniem pomp ciepła w budynkach indywidualnych, na terenie powiatu stosowane są takie instalacje.

Rysunek 7. Położenie powiatu siedleckiego na mapie okręgów geotermalnych w Polsce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pga.org.pl/>

Rysunek 8. Położenie powiatu siedleckiego na mapie rozkładu temperatury na głębokości 2000 m p.p.t.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl/>

Energia wody

Energia wody wykorzystywana jest głównie do wytwarzania energii elektrycznej za pośrednictwem turbiny wodnej połączonej z prądnicą. Elektrownie wodne buduje się najczęściej na terenach górzystych lub w miejscach, gdzie jest możliwe piętrzenie wody. Wyższe spiętrzenie i większa masa przepływającej wody przyczyniają się do większej ilości energii elektrycznej możliwej do wytworzenia. Małe elektrownie wodne (MEW) dzieli się dodatkowo na: mikro elektrownie wodne, mini elektrownie wodne, małe elektrownie wodne.

Na terenie powiatu siedleckiego energia wody nie jest wykorzystywana na szerszą skalę.

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 7. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — korzystne warunki klimatyczne do rozwoju odnawialnych źródeł energii (energia słoneczna), — wysoki poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii słonecznej, — brak dużych zakładów przemysłowych i punktów emitujących znaczne ilości zanieczyszczeń, — funkcjonowanie sieci gazowej na terenie powiatu, — udział Gmin w Programie Czyste Powietrze. 	<ul style="list-style-type: none"> — przekroczenie na terenie powiatu poziomów stężenia benzo(a)pirenu w pyłe oznaczonym PM10 oraz w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego przekroczenie stężenia ozonu, — wysokie wykorzystanie nieekologicznych nośników ciepła (np. węgiel kamienny) przez gospodarstwa domowe powodujące niską emisję.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — działania w zakresie montażu urządzeń fotowoltaicznych na prywatnych budynkach oraz na budynkach użyteczności publicznej, — rosnąca moda na zdrowy styl życia, zwiększenie korzystania z bezemisyjnych środków transportu (np. rower), — rozwój nowych technologii energetycznych, bazujących na odnawialnych źródłach energii, — edukacja ekologiczna mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> — wysoki koszt inwestycji w odnawialne źródła energii, — wysoki koszt budowy ścieżek rowerowych, obwodnic, modernizacji dróg, — wzrost natężenia ruchu na szlakach komunikacyjnych, — zmiany klimatu, — spalanie odpadów w indywidualnych kotłowniach.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.2 Zagrożenia hałasem

Źródła hałasu na obszarze powiatu

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Głównym źródłem emisji hałasu do środowiska na terenie powiatu jest ruch samochodowy na drodze krajowej i drogach wojewódzkich. Ponadto źródłem hałasu są również liczne zakłady usługowe, które działają przede wszystkim w budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym. Stanowią one jednak niewielkie źródło hałasu i nie są mocno uciążliwe dla mieszkańców.

Hałas stanowi zagrożenie dla zdrowia i ma wpływ na jakość życia mieszkańców, a także oddziałuje negatywnie na zwierzęta. Długotrwała ekspozycja na hałas może

m.in. powodować znaczne zaburzenia snu, chorobę niedokrwienną serca, spadek koncentracji czy rozdrażnienie.

Badania natężenia hałasu

Ochroną akustyczną objęte są tylko określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (np. tereny zamieszkałe, rekreacyjne, szpitale). Ograniczenie emisji hałasu może nastąpić m.in. poprzez stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających natężenie hałasu, ale również poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące lokalizacji obiektów przemysłowych, zapewnienie odpowiednich odległości terenów przeznaczonych pod nową zabudowę lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych. Istotnym działaniem w zakresie ograniczania natężenia hałasu jest także monitoring.

Na terenie powiatu siedleckiego w ostatnich latach nie były prowadzone pomiary hałasu drogowego w ramach monitoringu środowiska przez GIOŚ.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w kwietniu 2022 roku opracowała strategiczną mapę hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 00 000 pojazdów rocznie w województwie mazowieckim. Miejscowości na obszarze powiatu siedleckiego zagrożone hałasem, gdzie wystąpiły przekroczenia L_{dwn} i L_n w obrębie drogi krajowej nr 2 to: Białki, Bojmie, Borki-Wyrki, Broszków, Chromna, Gręzów, Jagodne, Ługi-Rętki, Mingosy, Nowe Iganie, Nowe Opole, Polaki, Stare Iganie, Stare Opole, Ujżanów, Zbuczyn, Zdany, natomiast w obrębie drogi krajowej nr 63: Chodów, Strzała, Ujżanów.

W latach 2021-2022 przeprowadzone zostały okresowe pomiary hałasu przemysłowego. W 2021 roku pomiary przeprowadzono w 9 punktach, w których nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu dla badanych obiektów przemysłowych. W roku 2022 r. przeprowadzono pomiary w 3 punktach. W chwili sporządzania niniejszego Programu wyniki pomiarów nie są jednak dostępne.

Tabela 8. Wyniki badań poziomu hałasu na terenie powiatu siedleckiego w 2021 roku

Gmina	Miejscowość	Współrz. pp WGS84 (dł. geogr.)	Współrz. pp WGS84 (szer. geogr.)	Czas odniesienia	Doba (data i czas)	Wynik pomiaru [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory nocy [dB]	Przedział niepewności U95 [dB]	Przedział niepewności U95+ [dB]
Suchożebry (gmina wiejska)	Wola Suchożebrska	22,24	52,24	Dzień 8h	2021-01-21	46,6	55,0	45,0	1,7	-
Suchożebry (gmina wiejska)	Wola Suchożebrska	22,24	52,24	Noc 1h	2021-01-21	43,3	55,0	45,0	1,7	-
Suchożebry (gmina wiejska)	Wola Suchożebrska	22,23	52,24	Dzień 8h	2021-01-21	44,0	55,0	45,0	1,7	-
Suchożebry (gmina wiejska)	Wola Suchożebrska	22,23	52,24	Noc 1h	2021-01-21	42,6	55,0	45,0	1,7	-
Mordy (gmina miejsko-wiejska)	Mordy	22,45	52,17	Dzień 8h	2021-06-08	40,7	55,0	45,0	1,7	-
Mordy (gmina miejsko-wiejska)	Mordy	22,45	52,17	Noc 1h	2021-06-08	39,7	55,0	45,0	1,2	-
Mordy (gmina miejsko-wiejska)	Mordy	22,45	52,17	Dzień 8h	2021-06-08	42,4	55,0	45,0	1,6	-
Mordy (gmina miejsko-wiejska)	Mordy	22,45	52,17	Noc 1h	2021-06-08	41,9	55,0	45,0	1,2	-
Mordy (gmina miejsko-wiejska)	Mordy	22,45	52,16	Dzień 8h	2021-06-08	43,0	55,0	45,0	1,1	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Gmina	Miejscowość	Wspórz. pp WGS84 (dł. geogr.)	Wspórz. pp WGS84 (szer. geogr.)	Czas odniesienia	Doba (data i czas)	Wynik pomiaru [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory nocy [dB]	Przedział niepewności U95 [dB]	Przedział niepewności U95+ [dB]
Mordy (gmina miejsko-wiejska)	Mordy	22,45	52,16	Noc 1h	2021-06-08	41,8	55,0	45,0	1,3	-
Siedlce (gmina wiejska)	Grubale	22,39	52,15	Dzień 8h	2021-10-13	41,9	55,0	45,0	1,5	-
Siedlce (gmina wiejska)	Grubale	22,39	52,15	Noc 1h	2021-10-13	40,6	55,0	45,0	1,3	-
Siedlce (gmina wiejska)	Grubale	22,39	52,15	Dzień 8h	2021-10-13	40,5	55,0	45,0	1,4	-
Siedlce (gmina wiejska)	Grubale	22,39	52,15	Noc 1h	2021-10-13	39,9	55,0	45,0	1,4	-
Siedlce (gmina wiejska)	Grubale	20,39	52,15	Dzień 8h	2021-10-13	39,6	55,0	45,0	1,2	-
Siedlce (gmina wiejska)	Grubale	20,39	52,15	Noc 1h	2021-10-13	38,6	55,0	45,0	1,3	-
Wiśniew (gmina wiejska)	Tworki	22,27	52,05	Dzień 8h	2021-05-05	43,1	55,0	45,0	1,2	-
Wiśniew (gmina wiejska)	Tworki	22,27	52,05	Noc 1h	2021-05-05	41,2	55,0	45,0	1,3	-
Wiśniew (gmina wiejska)	Tworki	22,27	52,05	Dzień 8h	2021-05-05	40,6	55,0	45,0	1,3	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Gmina	Miejscowość	Wspórz. pp WGS84 (dł. geogr.)	Wspórz. pp WGS84 (szer. geogr.)	Czas odniesienia	Doba (data i czas)	Wynik pomiaru [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory nocy [dB]	Przedział niepewności U95 [dB]	Przedział niepewności U95+ [dB]
Wiśniew (gmina wiejska)	Tworki	22,27	52,05	Noc 1h	2021-05-05	39,0	55,0	45,0	1,4	-
Paprotnia (gmina wiejska)	Strusy	22,38	52,26	Dzień 8h	2021-05-21	34,7	55,0	45,0	-	1,7
Paprotnia (gmina wiejska)	Strusy	22,38	52,26	Noc 1h	2021-05-21	33,7	55,0	45,0	-	1,8
Paprotnia (gmina wiejska)	Strusy	22,38	52,25	Dzień 8h	2021-05-21	38,7	55,0	45,0	-	1,3
Paprotnia (gmina wiejska)	Strusy	22,38	52,25	Noc 1h	2021-05-21	36,4	55,0	45,0	-	1,3
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	42,6	55,0	45,0	1,3	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	40,0	55,0	45,0	1,3	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	35,8	55,0	45,0	1,5	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	35,2	55,0	45,0	1,4	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	37,8	55,0	45,0	1,0	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Gmina	Miejscowość	Wspórz. pp WGS84 (dł. geogr.)	Wspórz. pp WGS84 (szer. geogr.)	Czas odniesienia	Doba (data i czas)	Wynik pomiaru [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory nocy [dB]	Przedział niepewności U95 [dB]	Przedział niepewności U95+ [dB]
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	37,9	55,0	45,0	1,5	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	41,7	55,0	45,0	1,1	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	39,2	55,0	45,0	1,6	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	34,9	55,0	45,0	1,2	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	33,8	55,0	45,0	1,2	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	37,7	55,0	45,0	1,1	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	36,8	55,0	45,0	1,3	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	42,6	55,0	45,0	1,1	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	39,6	55,0	45,0	1,3	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	37,6	55,0	45,0	1,3	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Gmina	Miejscowość	Wspórz. pp WGS84 (dł. geogr.)	Wspórz. pp WGS84 (szer. geogr.)	Czas odniesienia	Doba (data i czas)	Wynik pomiaru [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory nocy [dB]	Przedział niepewności U95 [dB]	Przedział niepewności U95+ [dB]
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	37,5	55,0	45,0	1,1	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	35,1	55,0	45,0	1,0	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	34,8	55,0	45,0	1,2	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	42,6	55,0	45,0	1,2	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	41,3	55,0	45,0	1,2	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	35,3	55,0	45,0	1,1	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	35,6	55,0	45,0	1,4	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	37,7	55,0	45,0	1,3	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	37,4	55,0	45,0	1,6	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	43,0	55,0	45,0	1,2	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Gmina	Miejscowość	Wspórz. pp WGS84 (dł. geogr.)	Wspórz. pp WGS84 (szer. geogr.)	Czas odniesienia	Doba (data i czas)	Wynik pomiaru [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory nocy [dB]	Przedział niepewności U95 [dB]	Przedział niepewności U95+ [dB]
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	41,9	55,0	45,0	1,2	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	35,9	55,0	45,0	1,6	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	36,3	55,0	45,0	1,5	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Dzień 8h	2021-06-16	37,3	55,0	45,0	1,1	-
Mordy (obszar wiejski)	Krzymosze	22,47	52,15	Noc 1h	2021-06-16	37,3	55,0	45,0	1,3	-

Źródło: GIOŚ

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych oraz wojewódzkich, które przebiegają przez powiat.

Charakterystykę wykonanych pomiarów odcinków dróg krajowych nr 2 oraz nr 63 przebiegających przez teren powiatu siedleckiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 9. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg krajowych nr 2 oraz nr 63 przebiegających przez teren powiatu siedleckiego

Nr drogi krajowej	Nazwa odcinka	Punkt pomiarowy	SDRR poj. silnik. ogółem
Droga krajowa nr 2	MARYSIN /DW697/ - BROSZKÓW /UL. SŁONECZNA/	BOJMIE	15 068
	BROSZKÓW /UL. SŁONECZNA/ - SIEDLCE /UL. WARSZAWSKA/	OPOLE	18 194
	SIEDLCE /UJRZANÓW (DK63)/ - ZBUCZYN	CHROMNA	13 309
	ZBUCZYN - MIĘDZYRZEC PODL. /DK19/	ŻABCE	8 570
Droga krajowa nr 63	SOKOŁÓW PODL. /UL. KILIŃSKIEGO (DK62)/ - CHODÓW /UL. WĘGROWSKA (DW696)/	CHODÓW	8 227
	CHODÓW /UL. WĘGROWSKA (DW696)/ - SIEDLCE /GR. MIASTA/	STRZAŁA	13 890
	BIĄŁKI /DK2/ - ŁUKÓW /GOŁASZYN/	BIARDY	7 221

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021>

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 13 574 poj./dobę. Na odcinkach MARYSIN /DW697/ - BROSZKÓW /UL. SŁONECZNA/ oraz BROSZKÓW /UL. SŁONECZNA/ - SIEDLCE /UL. WARSZAWSKA/ średni dobowy ruch roczny był wyższy niż średni ruch roczny na drogach krajowych ogółem. Ponadto przekroczenie wystąpiło również na odcinku drogi krajowej nr 63 CHODÓW /UL. WĘGROWSKA (DW696)/ - SIEDLCE /GR. MIASTA/. Z wykonanych pomiarów wynika, iż odcinki drogi krajowej nr 2 oraz nr 63 na terenie powiatu siedleckiego mogą być źródłem hałasu komunikacyjnego.

Charakterystykę wykonanych pomiarów odcinków dróg wojewódzkich nr 696, 698 oraz 803 przebiegających przez teren powiatu siedleckiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg wojewódzkich nr 696, 698 oraz 803 przebiegających przez teren powiatu siedleckiego

Nr drogi krajowej	Nazwa odcinka	Punkt pomiarowy	SDRR poj. silnik. ogółem
Droga wojewódzka nr 696	WĘGRÓW /DW637/ - CHODÓW /DK53/	SZARUTY	3 889
Droga wojewódzka nr 698	SIEDLCE /GR. MIASTA/ - ŁOSICE /GR. MIASTA/	MORDY	5 792
Droga wojewódzka nr 803	SIEDLCE - SKÓRZEC	ŻLEKÓW	11 981
	SKÓRZEC - SEROCZYN /DW802/	RUDA WOLIŃSKA	2 720
	SEROCZYN /DW802/ - GR. WOJ.	KOŁODZIAŻ	1 153

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021>

Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich ogółem wynosił 4 231 poj./dobę. Na odcinku SIEDLCE /GR. MIASTA/ - ŁOSICE /GR. MIASTA/ drogi wojewódzkiej nr 698 oraz odcinku SIEDLCE – SKÓRZEC drogi wojewódzkiej nr 803 średni dobowy ruch roczny przekroczył średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich. Z wykonanych pomiarów wynika, iż odcinki drogi wojewódzkiej nr 698 oraz nr 803 na terenie powiatu siedleckiego mogą być źródłem hałasu komunikacyjnego.

Drogi dla rowerów

Na obszarze powiatu siedleckiego według danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2021 znajdowało się 27,5 km dróg dla rowerów. W porównaniu do 2017 roku ich długość wzrosła o 97,84%.

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 11. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — prowadzone pomiary poziomu hałasu na terenie powiatu w ramach PMŚ, — brak dużych zakładów przemysłowych, o nadmiernej emisji hałasu, — wzrost długości dróg dla rowerów. 	<ul style="list-style-type: none"> — przebiegające przez obszar powiatu drogi o znacznym natężeniu ruchu będące źródłem uciążliwego hałasu.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — uwzględnianie w mpzp zapisów dotyczących ograniczania uciążliwości powodowanych przez hałas, — remonty nawierzchni dróg publicznych, — stosowanie rozwiązań technicznych lub technologicznych zmniejszających emisję hałasu. 	<ul style="list-style-type: none"> — rozwój komunikacji wraz ze wzrostem liczby pojazdów i natężenia ruchu komunikacyjnego na drogach; — niewłaściwa lokalizacja planowanych obiektów stanowiących źródła hałasu; — rosnące koszty inwestycji drogowych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.3 Pola elektromagnetyczne

Źródła promieniowania elektromagnetycznego na obszarze powiatu

Polem elektromagnetycznym jest pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego, które występują na terenie powiatu, należą m.in.:

- stacje i linie energetyczne, w tym linie elektroenergetyczne napowietrzne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne wykorzystywane w przemyśle, medycynie, policji, straży pożarnej.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, a także zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Badania poziomu PEM

Na obszarze powiatu siedleckiego pomiary pól elektromagnetycznych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadzono w 2022 r. w miejscowości Mordy. W wyniku przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej pól elektromagnetycznych w środowisku, która dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz – 40 GHz, wyniosła 28 V/m. Szczegóły przeprowadzonego badania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 12. Dane z pomiarów wykonanych na terenie powiatu siedleckiego w 2022 r.

Powiat	Gmina	Miejscowość	Współrzędne punktu pomiarowego	Wynik pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]
Siedlecki	Mordy	Mordy	52.211054, 22.516984	0,9	0,4

Źródło: GIOŚ

Kolejne pomiary pól elektromagnetycznych w środowisku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu siedleckiego zostaną wykonane w latach

2023-2024. Wykaz miejscowości, w których prowadzone będą badania, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Wykaz miejscowości w powiecie siedleckim, w których zaplanowano wykonanie pomiarów PEM

Powiat	Gmina	Miejscowość	Rok wykonania pomiaru
Siedlecki	Paprotnia	Paprotnia	2023
	Korczew	Korczew	
	Domanice	Domanice	
	Przesmyki	Przesmyki	
	Wodynie	Wodynie	
	Suchożebry	Suchożebry	
	Mokobody	Mokobody	
	Wiśniew	Wiśniew	
	Skórzec	Skórzec	
	Kotuń	Kotuń	
	Zbuczyn	Zbuczyn	
	Siedlce	Nowe Iganie	
	Mordy	Mordy	2024

Źródło: GIOŚ

Ponadto od lipca 2021 roku działa ogólnodostępny, bezpłatny system SI2PEM, dzięki któremu możliwe jest sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranym miejscu na terenie całego kraju. System ten oparty jest na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi.

Zgodnie z przeprowadzoną 23 grudnia 2021 r. symulacją rozkładu pola elektromagnetycznego przy założeniu, że stacje bazowe działają, obsługując typowy komercyjny ruch z typową średnią wartością wykorzystania mocy zadeklarowaną przez właściciela, na obszarze całego powiatu poziom pola elektromagnetycznego wynosił ok. 1% wartości granicznej dopuszczalnego poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku.

Istniejące urządzenia na terenie powiatu siedleckiego nie stanowią większego zagrożenia. W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym należy jednak uwzględnić następujące działania: wprowadzać zakazy lokalizowania nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych

wzdłuż linii elektroenergetycznych, a także ograniczać lokalizowanie stacji bazowych telefonii komórkowych emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w postaci masztów antenowych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych oraz na terenach przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — niska koncentracja stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie powiatu, — prowadzone badania poziomu PEM na obszarze powiatu, — brak stwierdzonych przekroczeń dopuszczalnego poziomu natężenia pól elektromagnetycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> — funkcjonujące na obszarze powiatu GPZ 110/15 kV, — linie napowietrzne przebiegające przez teren powiatu.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — uwzględnianie w mpzp zapisów dotyczących ograniczania infrastruktury technicznej emitującej promieniowanie elektromagnetyczne w bezpośrednim sąsiedztwie terenów przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową, — modernizacja napowietrznej sieci energetycznej, — przeprowadzanie badań PEM. 	<ul style="list-style-type: none"> — rosnące zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet) i urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne, — niska świadomość społeczna dotyczące pól elektromagnetycznych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.4 Gospodarowanie wodami

Największą rzeką przepływającą przez teren powiatu siedleckiego jest rzeka Liwiec. Jest to rzeka IV rzędu, znajdująca się w dorzeczu Bugu. Całkowita długość rzeki wynosi ok. 142 km, a powierzchnia jej zlewni 2780 km². Długość rzeki na terenie powiatu siedleckiego wynosi 65,6 km (78+565 – 144+165), odcinek nieuregulowany 38,649 km (78+565 – 117+214), odcinek uregulowany 26,951 km (117+214 – 114+165). Powierzchnia zlewni na terenie powiatu siedleckiego wynosi ok. 990 km². W większości terenów zlewni występuje mała retencja, co powoduje występowanie deficytów wody.

Do rzeki Liwiec dopływa wiele mniejszych rzek, również znajdujących się na terenie powiatu siedleckiego. Do największych dopływów należą: Muchawka, Kostrzyń i Helenka. Rzeki te wykorzystywane są głównie do celów rolniczych, hodowlanych oraz rekreacyjnych.

Przez teren powiatu przebiegają również rzeki: Bug i Świder. Rzeka Bug należy do dorzecza Narwi i jej niewielki fragment przebiega w północno-wschodniej części powiatu, wzdłuż jego granicy. Rzeka Świder należy do dorzecza Wisły i przepływa przez południowo-zachodnią część powiatu.

W poniższej tabeli przedstawione JCWP (jednolite części wód powierzchniowych), których zlewnie znajdowały się na terenie powiatu zgodnie z wykazem JCWP obowiązującym w latach 2016-2021.

Tabela 15. Wykaz JCWP znajdujących się na terenie powiatu siedleckiego w latach 2016-2021

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW2000172664272	Krzna Południowa od źródeł do Dopływu spod Lipniaków
RW2000232668289	Muchawka od źródeł do Myrchy
RW2000232668418	Kostrzyń od źródeł do Dopływu z Osińskiego
RW2000172665932	Dopływ spod Czapli
RW2000172665949	Myśla
RW200021266591	Bug od Kamianki do Kołodziejki
RW200021266759	Bug od Kołodziejki do Broku
RW2000232665899	Toczna do ujścia
RW2000232665929	Kołodziejka z dopływami
RW2000172668429	Witówka
RW2000172668432	Żeliszewka
RW2000172668449	Kałuska
RW20001726684529	Świdnica
RW2000172668469	Gawroniec
RW2000172668474	Dopływ z Czarnowęża
RW2000172668476	Dopływ spod Trzcianki Starej
RW200024266839	Liwiec od Starej Rzeki do Kostrzynia
RW200024266849	Kostrzyń od dopł. z Osińskiego do ujścia
RW2000172668369	Dopływ z Księżopola
RW2000232668169	Sosna
RW200024266829	Muchawka od Myrchy do ujścia
RW20001726681489	Stara Rzeka od źródeł do dopł. z Kukawek
RW2000232668149	Liwiec do Starej Rzeki ze Starą Rzeką od dopł. z Kukawek
RW200023266818	Helenka
RW2000172664169	Krzna do Krzymoszy z Krzymoszą
RW200017256149	Świder od źródeł do Świdra Wschodniego

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW20001725616	Dopływ spod Zgórnicy
RW20001725629	Dopływ z Wodyń
RW200017256329	Dopływ spod Jemielnich
RW2000192569	Świder od Świdra Wschodniego do ujścia

Źródło: Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły na lata 2016-2021

Od dnia 17 lutego 2023 r. obowiązuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły (II aktualizacja). W poniższej tabeli zostały przedstawione zlewnie JCWP znajdujące się obecnie na terenie powiatu siedleckiego.

Tabela 16. Wykaz JCWP znajdujących się na terenie powiatu siedleckiego od roku 2022

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW20001526714818	Helenka
RW20001626714829	Muchawka od Myrchy do ujścia
RW20001626714839	Liwiec od Starej rzeki do Kostrzynia
RW200015267148279	Muchawka do Myrchy
RW2000112569	Świder od Świdra Wschodniego do ujścia
RW20001226714759	Bug od granicy w Niemirowie do Broku
RW200015267148139	Liwiec do Starej rzeki ze Starą Rzeką od Dopływu z Kukawek
RW200010267144159	Krzna do Krzymoszy
RW200010256329	Jemielne
RW200010256139	Świder do Świdra Wschodniego
RW200010267148429	Witówka
RW20001025629	Suj
RW200010267148449	Kałuska
RW200010267148476	Dopływ spod Trzcianki Starej
RW200010267148469	Gawroniec
RW20001626714849	Kostrzyń od Dopływu z Osińskiego do ujścia
RW2000152671484179	Kostrzyń do Dopływu z Osińskiego
RW2000102671484529	Świdnica
RW200015267145899	Toczna
RW200015267145929	Kołodziejka
RW200015267148169	Sosna
RW200010267148147	Stara Rzeką do Dopływu z Kukawek

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW200010267145932	Dopływ spod Czapli
RW200010267145949	Myśla
RW200010267148369	Dopływ z Księżopola
RW20001025616	Dopływ spod Zgórnicy

Źródło: Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły na lata 2022-2027

Dla JCWP określa się cele środowiskowe: stan/potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny. W poniższej tabeli przedstawiono cele środowiskowe dla JCWP, których zlewnie znajdują się na terenie powiatu siedleckiego zgodnie z Planem gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły na lata 2022-2027.

Tabela 17. Ocena stanu i cel środowiskowy JCWP, w obszarze których położony jest powiat siedlecki

Lp.	Nazwa JCWP	Status JCWP	Cel środowiskowy	
			Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
1.	Helenka	silnie zmieniona część wód	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieków według wymagań gatunków chronionych	dobry stan chemiczny
2.	Muchawka od Myrchy do ujścia	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
3.	Liwiec od Starej rzeki do Kostrzynia	naturalna część wód	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieków według wymagań gatunków chronionych	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
4.	Muchawka do Myrchy	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
5.	Świder od Świdra Wschodniego do ujścia	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieków dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieków według wymagań gatunków chronionych	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylene(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
6.	Bug od granicy w Niemirowie do Broku	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieków dla migracji ichtiofauny na odcinku cieków istotnego Bug w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieków według wymagań gatunków chronionych	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
7.	Liwiec do Starej rzeki ze Starą Rzeką od Dopływu z Kukawek	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieków według wymagań gatunków chronionych	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
8.	Krzna do Krzymoszy	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieków dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Lp.	Nazwa JCWP	Status JCWP	Cel środowiskowy	
			Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
9.	Jemielne	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
10.	Świder do Świdra Wschodniego	naturalna część wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
11.	Witówka	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
12.	Suj	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
13.	Kałużka	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
14.	Dopływ spod Trzcianki Starej	silnie zmieniona część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
15.	Gawroniec	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
16.	Kostrzyń od Dopływu z Osińskiego do ujścia	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
17.	Kostrzyń do Dopływu z Osińskiego	silnie zmieniona część wód	dobry potencjał ekologiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Lp.	Nazwa JCWP	Status JCWP	Cel środowiskowy	
			Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
18.	Świdnica	silnie zmieniona część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny, o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
19.	Toczna	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),benzo(b)fluoranten(w),benzo(g,h,i)perylene(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
20.	Kołodziejka	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
21.	Sosna	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
22.	Stara Rzeka do Dopływu z Kukawek	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny, o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
23.	Dopływ spod Czaplí	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny, o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dobry stan chemiczny
24.	Myśla	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny, o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
25.	Dopływ z Księżopola	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny, o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
26.	Dopływ spod Zgórnicy	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny, o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny

Źródło: Państwowe Gospodarstw Wodne Wody Polskie

Monitoring wód powierzchniowych

Celem monitoringu wód powierzchniowych jest dostarczenie wiedzy o stanie wód, koniecznej do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu oraz ochrony wód przed zanieczyszczeniem. Działania te powinny zapewnić ochronę przed eutrofizacją spowodowaną wpływem źródeł bytowo-komunalnych i rolniczych oraz ochronę przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) w latach 2016-2021 przeprowadzono badania monitoringowe 26 JCWP w wyznaczonych reprezentatywnych punktach pomiarowo-kontrolnych (ppk). Badania zostały wykonane przez Departament Monitoringu Środowiska w Warszawie GIOŚ oraz Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Lublinie (JCWP Krzna do Krzymoszy z Krzymoszą). Charakterystykę JCWP monitorowanych w latach 2016-2021 na obszarze powiatu siedleckiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 18. Charakterystyka JCWP monitorowanych w latach 2016-2021 na obszarze powiatu siedleckiego

Lp.	Nazwa JCWP	Nazwa ppk	Kod ppk	Współrzędne ppk	
				Długość geograficzna	Szerokość geograficzna
1.	Bug od Kamianki do Kołodziejki	Bug - Frankopol	PL01S0701_1218	22,560364	52,414661
2.	Bug od Kołodziejki do Broku	Bug - Glina Nadbużna, brzeg	PL01S0701_1219	21,958610	52,681940
3.	Dopływ spod Jemielnich	Dopływ spod Jemielnich - Latowicz	PL01S0701_0492	21,788196	52,021300
4.	Dopływ spod Trzcianki Starej	Dopływ spod Trzcianki Starej - Nowa Sucha	PL01S0701_0603	21,995998	52,248069
5.	Dopływ spod Zgórnicy	Dopływ spod Zgórnicy - Kołodział	PL01S0701_0490	21,995998	52,248069
6.	Dopływ z Czarnowęża	Dopływ z Czarnowęża - Gałki	PL01S0701_0602	22,000847	52,235712
7.	Dopływ z Księżopola	Dopływ z Księżopola -	PL01S0701_0598	22,046499	52,295728

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Lp.	Nazwa JCWP	Nazwa ppk	Kod ppk	Współrzędne ppk	
				Długość geograficzna	Szerokość geograficzna
		Kucyk			
8.	Dopływ z Wodyń	Dopływ z Wodyń - Góra	PL01S0701_0491	21,864645	52,038388
9.	Gawroniec	Gawroniec - Bojmie	PL01S0701_0601	21,951477	52,197642
10.	Helenka	Helenka - Purzec	PL01S0701_0675	22,270556	52,208333
11.	Kałuska	Kałuska - Sosnowe	PL01S0701_0507	21,936402	52,162025
12.	Kołodziejka z dopływami	Kołodziejka - Szczeglacin	PL01S0701_0684	22,597165	52,374824
13.	Kostrzyń od dopł. z Osińskiego do ujścia	Kostrzyń - Proszew	PL01S0701_1247	22,025000	52,275280
14.	Kostrzyń od źródeł do Dopływu z Osińskiego	Kostrzyń - Łączka	PL01S0701_3714	21,937486	52,147058
15.	Krzna do Krzymoszy z Krzymoszą	Krzna - Leszczanka	PL01S1101_1650	22,618699	51,999064
16.	Liwiec do Starej Rzeki ze Starą Rzeką od dopł. z Kukawek	Liwiec - Krześlin	PL01S0701_3941	22,357578	52,221622
17.	Liwiec od Starej Rzeki do Kostrzynia	Liwiec - Wólka Proszewska	PL01S0701_3940	22,064392	52,279889
18.	Muchawka od Myrchy do ujścia	Muchawka - Żytńia	PL01S0701_1244	22,220560	52,200560
19.	Muchawka od źródeł do Myrchy	Muchawka - Rakowiec	PL01S0701_2061	22,243625	52,134153
20.	Myśla	Myśla - Mogielnica od Frankopola	PL01S0701_0580	22,570966	52,396067
21.	Sosna	Sosna - Kopcie	PL01S0701_0706	22,270586	52,228497
22.	Świder od Świdra Wschodniego do ujścia	Świder - Dębinka, uj. do Wisły	PL01S0701_1124	21,223611	52,100555
23.	Świdnica	Świdnica - Kępa	PL01S0701_1248	21,967500	52,179440

Lp.	Nazwa JCWP	Nazwa ppk	Kod ppk	Współrzędne ppk	
				Długość geograficzna	Szerokość geograficzna
24.	Toczna do ujścia	Toczna - Drażniew	PL01S0701_1222	22,713890	52,363330
25.	Witówka	Witówka - Sosnowe od Łączki	PL01S0701_0599	21,938693	52,156030
26.	Żeliszewka	Żeliszewka - Rososz	PL01S0701_0600	21,978241	52,157357

Źródło: GIOŚ

Ocena stanu wód powierzchniowych wykonywana jest w odniesieniu do jednolitych części wód na podstawie wyników PMŚ. Stan jednolitych części wód powierzchniowych ocenia się przez porównanie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego / potencjału ekologicznego i stanu chemicznego.

Klasyfikację i ocenę JCWP wykonano w 2022 roku zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2021, poz. 1475) na podstawie najbardziej aktualnych wyników uzyskanych z badań prowadzonych w latach 2016-2021 dla danej jednolitej części wód. Ocena ta uwzględnia zasadę „dziedziczenia” wartości wskaźników z lat 2016 - 2021 oraz ich ponowną klasyfikację w oparciu o ww. rozporządzenie.

Na podstawie uzyskanych wyników badań określono:

- umiarkowany stan ekologiczny w przypadku 11 JCWP: Dopływ spod Zgórnicy, Dopływ z Wodyń, Dopływ spod Jemielnich, Myśla, Dopływ z Księżopola, Helenka, Żeliszewka, Toczna do ujścia, Muchawka od źródeł do Myrchy, Świder od Świdra Wschodniego do ujścia, Dopływ spod Trzcianki Starej,
- słaby stan ekologiczny w przypadku 8 JCWP: Witówka, Muchawka od Myrchy do ujścia, Kostrzyń od dopł. z Osińskiego do ujścia, Liwiec od Starej Rzeki do Kostrzynia, Liwiec do Starej Rzeki ze Starą Rzeką od dopł. z Kukawek, Bug od Kamianki do Kołodziejki, Bug od Kołodziejki do Broku, Kołodziejka z dopływami,
- słaby potencjał ekologiczny w przypadku JCWP Kostrzyń od źródeł do Dopływu z Osińskiego,

- zły stan ekologiczny w przypadku 6 JCWP: Kałuska, Sosna, Gawroniec, Dopływ z Czarnowęża, Świdnica, Krzna do Krzymoszy z Krzymoszą,
- stan chemiczny dobry w przypadku 2 JCWP: Dopływ spod Trzcianki Starej i Krzna do Krzymoszy z Krzymoszą,
- stan chemiczny poniżej dobrego w przypadku 21 JCWP: Kałuska, Myśla, Dopływ z Księżopola, Helenka, Witówka, Żeliszewka, Toczna do ujścia, Muchawka od Myrchy do ujścia, Kostrzyń od dopł. z Osińskiego do ujścia, Muchawka od źródeł do Myrchy, Kostrzyń od źródeł do Dopływu z Osińskiego, Liwiec od Starej Rzeki do Kostrzynia, Liwiec do Starej Rzeki ze Starą Rzeką od dopł. z Kukawek, Sosna, Świder od Świdra Wschodniego do ujścia, Bug od Kamianki do Kołodziejki, Bug od Kołodziejki do Broku, Gawroniec, Dopływ z Czarnowęża, Kołodziejka z dopływami, Świdnica.
- stan chemiczny nie był określany w przypadku 3 JCWP: Dopływ spod Zgórznicy, Dopływ z Wodyń i Dopływ spod Jemielnich.

Stan jednolitych części wód powierzchniowych na terenie powiatu siedleckiego został określony jako zły.

Zgodnie z „Programem wykonawczym monitoringu wód powierzchniowych na 2022 r.” na obszarze powiatu siedleckiego w 2022 roku badaniami monitoringowymi objęto 15 JCWP, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 19. Charakterystyka JCWP monitorowanych w 2022 roku na obszarze powiatu siedleckiego

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Nazwa ppk	Kod ppk	Typ abiotyczny
1.	PLRW200010267145932	Dopływ spod Czapli	Dopływ spod Czapli - Mogielnica	PL01S0701_0579	PNp
2.	PLRW20001226714759	Bug od granicy w Niemirowie do Broku	Bug - Glina Nadbużna, brzeg	PL01S0701_1219	RwN
3.	PLRW200010267148469	Gawroniec	Gawroniec - Bojmie	PL01S0701_0601	PNp
4.	PLRW200015267145929	Kołodziejka	Kołodziejka - Szczeglacin	PL01S0701_0684	P_org
5.	PLRW2000152671484179	Kostrzyń do Dopływu z Osińskiego	Kostrzyń - Topór	PL01S0701_4072	P_org

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Nazwa ppk	Kod ppk	Typ abiotyczny
6.	PLRW20001626714849	Kostrzyń od Dopływu z Osińskiego do ujścia	Kostrzyń - Proszew	PL01S0701_1247	Rz_org
7.	PLRW200015267148139	Liwiec do Starej Rzeki ze Starą Rzeką od Dopływu z Kukawek	Liwiec - Krześlin	PL01S0701_3941	P_org
8.	PLRW20001626714839	Liwiec od Starej Rzeki do Kostrzynia	Liwiec - Wólka Proszewska	PL01S0701_3940	Rz_org
9.	PLRW200015267148279	Muchawka do Myrchy	Muchawka - Grabianów	PL01S0701_4073	P_org
10.	PLRW20001626714829	Muchawka od Myrchy do ujścia	Muchawka - Żytńia	PL01S0701_1244	Rz_org
11.	PLRW200015267148169	Sosna	Sosna - Kopcie	PL01S0701_0706	P_org
12.	PLRW2000112569	Świder od Świdra Wschodniego do ujścia	Świder - Dębinka, uj. do Wisły	PL01S0701_1124	RzN
13.	PLRW2000102671484529	Świdnica	Świdnica - Kępa	PL01S0701_1248	PNp
14.	PLRW200015267145899	Toczna	Toczna - Drażniew	PL01S0701_1222	P_org
15.	PLRW200010267148429	Witówka	Witówka - Sosnowe od Łączki	PL01S0701_0599	PNp

Źródło: GIOŚ

Rok 2022 był pierwszym rokiem monitorowania wód w nowym cyklu planistycznym po II aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami (IIaPGW) na lata 2022-2027. Od 2022 roku obowiązuje IV cykl planistyczny gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Obowiązuje również nowy wykaz jednolitych części wód na lata 2022-2027 opracowany przez PGW Wody Polskie. Zmienione zostały kody i typy abiotyczne jednolitych części wód powierzchniowych. Od 01.01.2022 roku zgodnie z rozporządzeniem klasyfikacyjnym (Dz.U.2021, poz.1475) zmienione zostały wartości graniczne wskaźników jakości wód powierzchniowych odnoszących się do jednolitych części wód.

Wyniki badań z roku 2022 w chwili opracowania przedmiotowego Programu podlegają weryfikacji. Zgodnie z §14 i §15 ww. rozporządzenia klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych oraz klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego JCWP dokonuje się do dnia 30 czerwca roku bezpośrednio następującego po roku wykonania badań, natomiast klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego JCWP oraz oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dokonuje się do dnia 30 września roku, w którym przypadają klasyfikacja i ocena, na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań z ostatnich 6 lat.

Tabela 20. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie powiatu siedleckiego

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Dopływ spod Zgórznicy	PLRW200017256 16	MO	3 (2021)	1 (2021)	>2 (2021)	-	3 umiarkowany stan ekologiczny (2021)	-	zły stan wód (2021)
Dopływ z Wodyń	PLRW200017256 29	MO	2 (2021)	2 (2021)	>2 (2021)	-	3 umiarkowany stan ekologiczny (2021)	-	zły stan wód (2021)
Dopływ spod Jemielnych	PLRW200017256 329	MO	2 (2021)	4 (2021)	>2 (2021)	-	3 umiarkowany stan ekologiczny (2021)	-	zły stan wód (2021)
Kaluska	PLRW200017266 8449	MD, MO, MD/MO	5 (2021)	2 (2021)	>2 (2021)	2 (2021)	5 zły stan ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)
Myśla	PLRW200017266 5949	MD, MO, MD/MO	3 (2021)	3 (2021)	>2 (2021)	2 (2021)	3 umiarkowany stan ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Dopływ z Książopola	PLRW200017266 8369	MD, MO, MD/MO	3 (2021)	3 (2021)	>2 (2021)	2 (2021)	3 umiarkowany stan ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)
Helenka	PLRW200023266 818	MD, MO, MD/MO	3 (2021)	2 (2021)	>2 (2021)	2 (2021)	3 umiarkowany stan ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)
Witówka	PLRW200017266 8429	MD, MO, MD/MO	4 (2020)	4 (2020)	>2 (2020)	2 (2020)	4 słaby stan ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)
Żeliszewka	PLRW200017266 8432	MD, MO, MD/MO	2 (2020)	5 (2020)	>2 (2020)	2 (2020)	3 umiarkowany stan ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	zły stan wód (2020)
Toczna do ujścia	PLRW200023266 5899	MD, MO, MD/MO	3 (2020)	3 (2017)	>2 (2020)	2 (2020)	3 umiarkowany stan ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Muchawka od Myrchy do ujścia	PLRW200024266829	MD, MO, MD/MO	4 (2020)	1 (2017)	>2 (2020)	2 (2020)	4 słaby stan ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	zły stan wód (2020)
Kostrzyń od dopł. z Osińskiego do ujścia	PLRW200024266849	MD, MO, MD/MO	4 (2020)	1 (2017)	>2 (2020)	2 (2020)	4 słaby stan ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	zły stan wód (2020)
Muchawka od źródeł do Myrchy	PLRW2000232668289	MO	1 (2020)	2 (2017)	>2 (2020)	-	3 umiarkowany stan ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)
Kostrzyń od źródeł do Dopływu z Osińskiego	PLRW2000232668418	MD, MO, MD/MO	4 (2020)	2 (2017)	>2 (2020)	2 (2017)	4 słaby potencjał ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)
Liwiec od Starej Rzeki do Kostrzynia	PLRW200024266839	MD, MO, MD/MO	4 (2020)	1 (2017)	>2 (2020)	2 (2020)	4 słaby stan ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Liwiec do Starej Rzeki ze Starą Rzeką od dopł. z Kukawek	PLRW200023266 8149	MD, MO, MD/MO	4 (2020)	2 (2017)	>2 (2020)	2 (2020)	4 słaby stan ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	zły stan wód (2020)
Sosna	PLRW200023266 8169	MD, MO, MD/MO	5 (2021)	3 (2018)	>2 (2018)	2 (2018)	5 zły stan ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	zły stan wód (2021)
Świder od Świdra Wschodnie go do ujścia	PLRW200019256 9	MD, MO, MD/MO	3 (2021)	2 (2018)	>2 (2018)	2 (2018)	3 umiarkowany stan ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	zły stan wód (2021)
Bug od Kamianki do Kołodziejki	PLRW200021266 591	MD, MO, MD/MO	4 (2019)	1 (2019)	>2 (2019)	2 (2016)	4 słaby stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)
Bug od Kołodziejki do Broku	PLRW200021266 759	MD, MO, MD/MO	4 (2019)	1 (2019)	>2 (2019)	2 (2016)	4 słaby stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	zły stan wód (2020)

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Gawroniec	PLRW200017266 8469	MD, MO, MD/MO	5 (2019)	3 (2019)	2 (2019)	2 (2019)	5 zły stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)
Dopływ z Czarnowęża	PLRW200017266 8474	MD, MO, MD/MO	5 (2019)	4 (2019)	>2 (2019)	2 (2019)	5 zły stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)
Dopływ spod Trzcianki Starej	PLRW200017266 8476	MD, MO, MD/MO	3 (2019)	4 (2019)	>2 (2019)	2 (2019)	3 umiarkowany stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny dobry (2021)	zły stan wód (2021)
Kołodziejka z dopływami	PLRW200023266 5929	MD, MO, MD/MO	4 (2019)	3 (2019)	>2 (2019)	2 (2019)	4 słaby stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)
Świdnica	PLRW200017266 84529	MD, MO, MD/MO	5 (2019)	3 (2019)	>2 (2019)	2 (2019)	5 zły stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	zły stan wód (2020)

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Krzna do Krzymoszy z Krzymoszą	PLRW200017266 4169	MD, MO, MD/MO	5 (2020)	4 (2020)	>2 (2020)	2 (2020)	5 zły stan ekologiczny (2020)	stan chemiczny dobry (2020)	zły stan wód (2020)

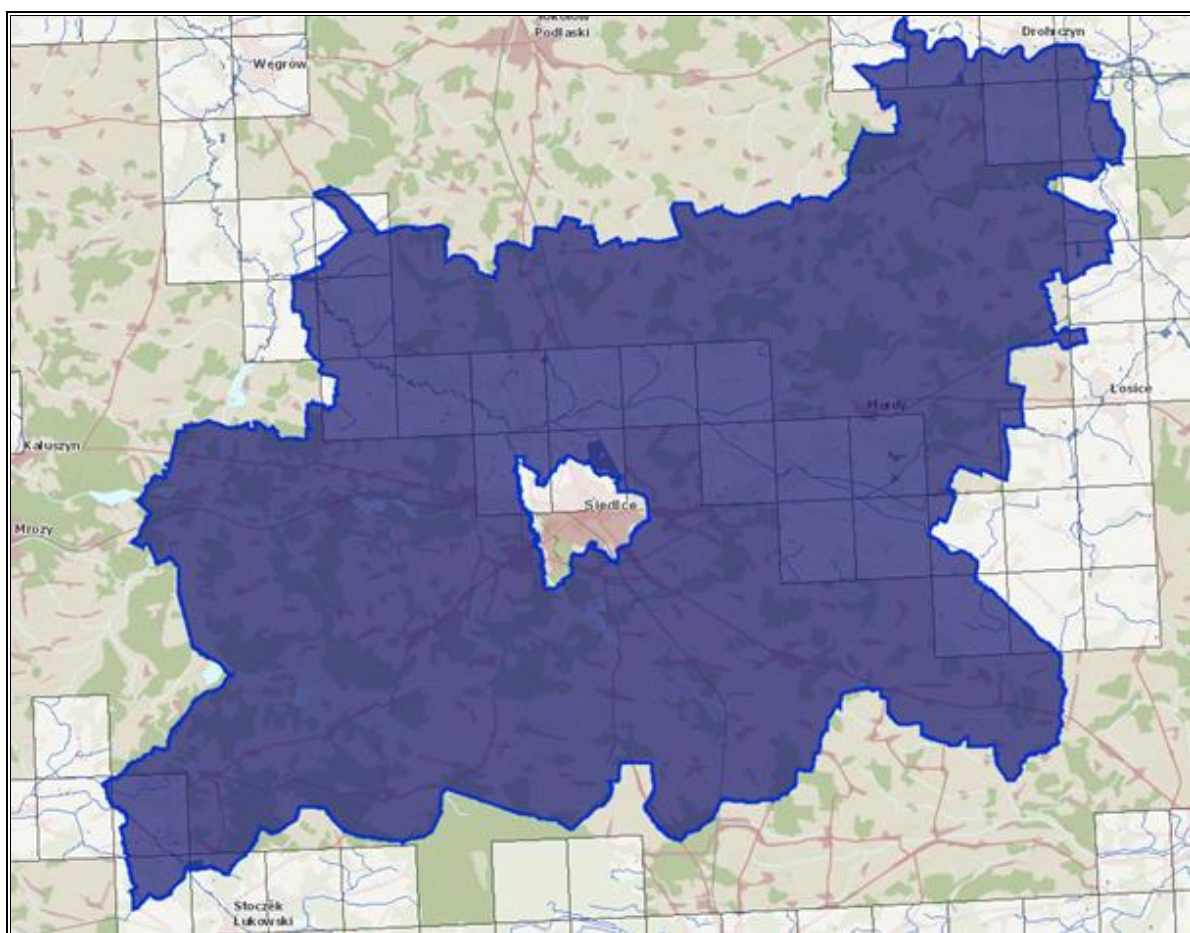
Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Zagrożenie powodziowe

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza duże prawdopodobieństwo wystąpienia tam zjawiska powodzi. Ryzyko powodzi natomiast oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Według Map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego na terenie powiatu siedleckiego występuje obszar zagrożenia powodzią głównie od rzeki Liwiec.

Rysunek 9. Zagrożenie powodziowe na terenie powiatu siedleckiego

Legenda:

 - obszar powiatu

 - obszar zagrożenia powodziowego

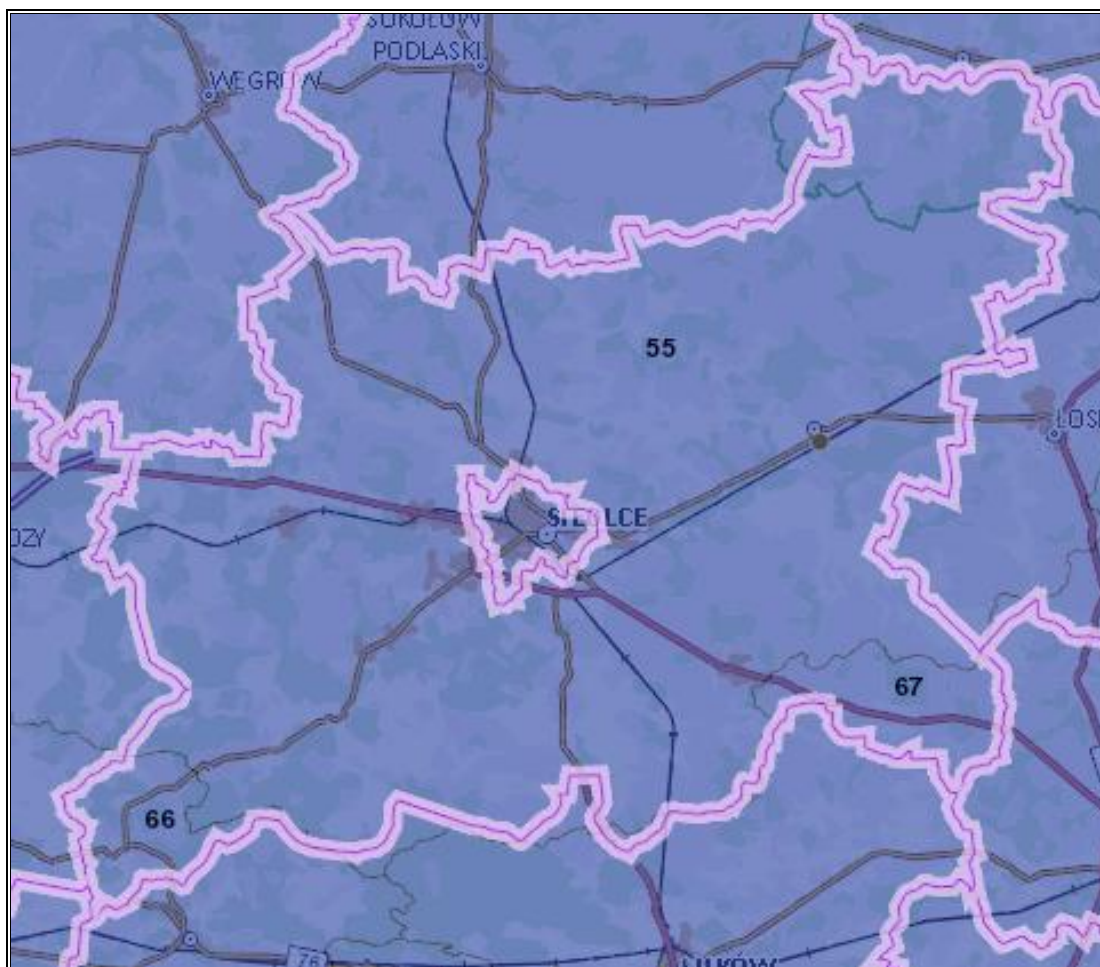
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Hydroportalu; <https://wody.isok.gov.pl/>

Wody podziemne

Zgodnie z definicją zawartą w Ramowej Dyrektywie Wodnej (2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r. jednolite części wód podziemnych (dalej JCWPd) obejmują wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Według podziału Polski na 174 JCWPd teren powiatu siedleckiego leży na obszarze trzech jednolitych części wód podziemnych. Są to JCWPd nr 55 (PLGW200055), JCWPd nr 67 (PLGW200067) oraz JCWPd nr 66 (PLGW200066).

Rysunek 10. Położenie powiatu siedleckiego na tle jednolitych części wód podziemnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geologia.pgi.gov.pl/>

Monitoring wód podziemnych

Na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska badania i ocena stanu chemicznego wód podziemnych prowadzona jest w jednolitych częściach wód podziemnych. Badania wykonywane są na poziomie krajowym w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Wykonawcą badań oraz oceny stanu wód w zakresie elementów fizykochemicznych oraz ilościowych jest Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).

Na terenie powiatu siedleckiego zlokalizowany jest 1 punkt pomiarowy krajowej sieci monitoringu jakości wód podziemnych nr 824, w którym według badań z 2019 roku stwierdzono III klasę jakości wody oznaczającą dobry stan chemiczny. Ponadto powiat leży na obszarze jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 55, a niewielka część powiatu położona jest na terenie JCWPd nr 66 i 67, których stan chemiczny, jak i ilościowy według ostatniej dostępnej oceny (przygotowanej w 2020 roku na podstawie badań z 2019 roku) określony został jako dobry.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Obszar powiatu siedleckiego znajduje się w obszarze Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) Subniecka warszawska (nr 215) oraz Dolina kopalna górnego Liwca (nr 223).

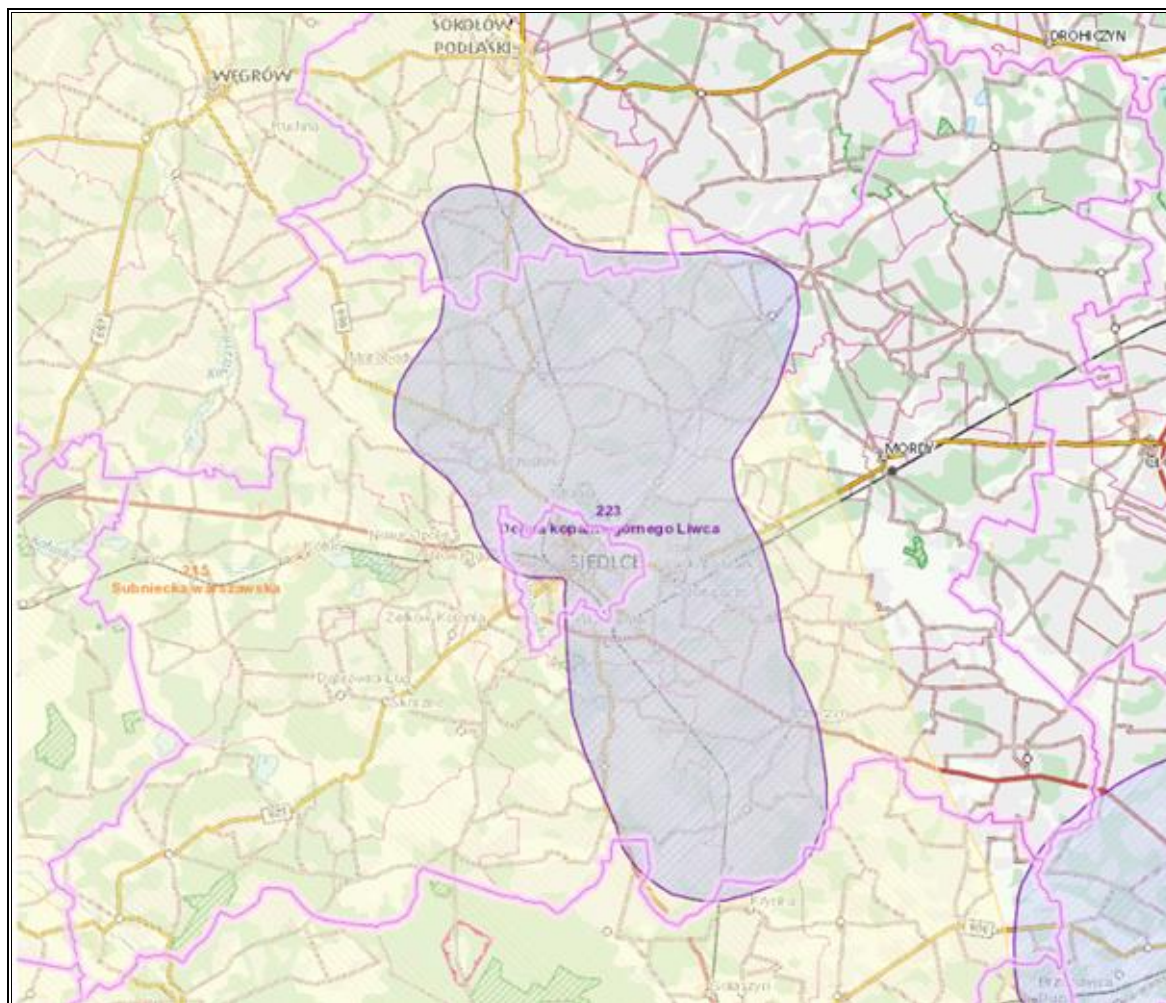
Subniecka warszawska (nr 215)

Subniecka warszawska to nieudokumentowany GZWP o powierzchni 51 000,00 km². Jest to zbiornik porowy.

Dolina kopalna górnego Liwca (nr 223)

Powierzchnia zbiornika Dolina kopalna górnego Liwca wynosi 491,1 km². Jest to zbiornik porowy z II klasą jakości wód o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych zbiornika wynoszącą 23 600 m³/d. Ochrona ilości i jakości wód w GZWP nr 223 nie wymagała wyznaczenia obszaru ochronnego zbiornika. Wody zbiornika podlegają ochronie zwykłej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Rysunek 11. Położenie powiatu siedleckiego na tle GZWP znajdujących się na jego terenie

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/>

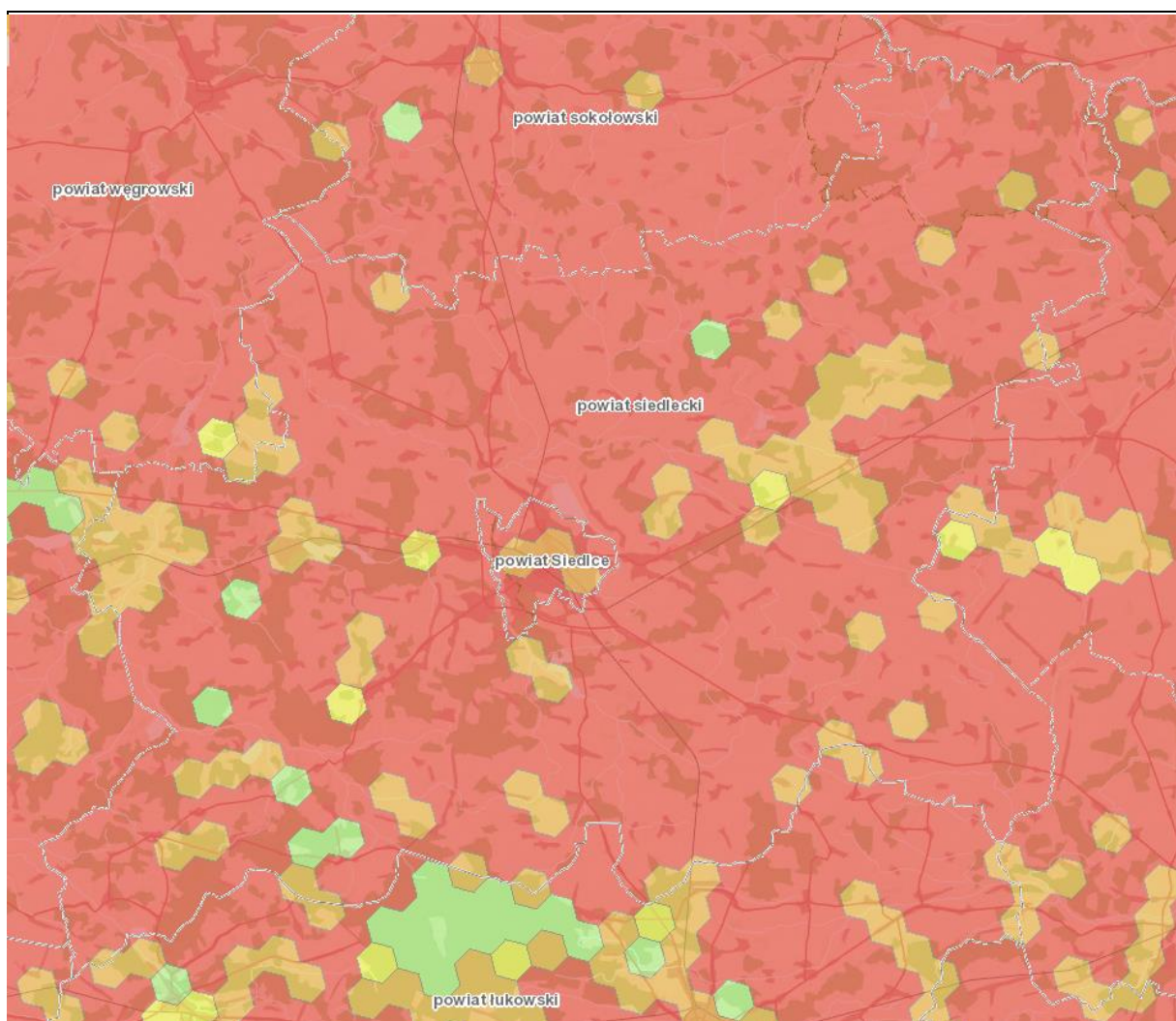
Susza

Suszę na danym terenie opisać można według podziału na:

- suszę rolniczą na terenach rolnych i leśnych,
- suszę hydrologiczną,
- suszę hydrogeologiczną.

Susza rolnicza to okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Teren powiatu siedleckiego jest w większości ekstremalnie zagrożony suszą rolniczą, a niewielka część terytorium powiatu jest silnie, umiarkowanie lub słabo zagrożona, co przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 12. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie powiatu siedleckiego

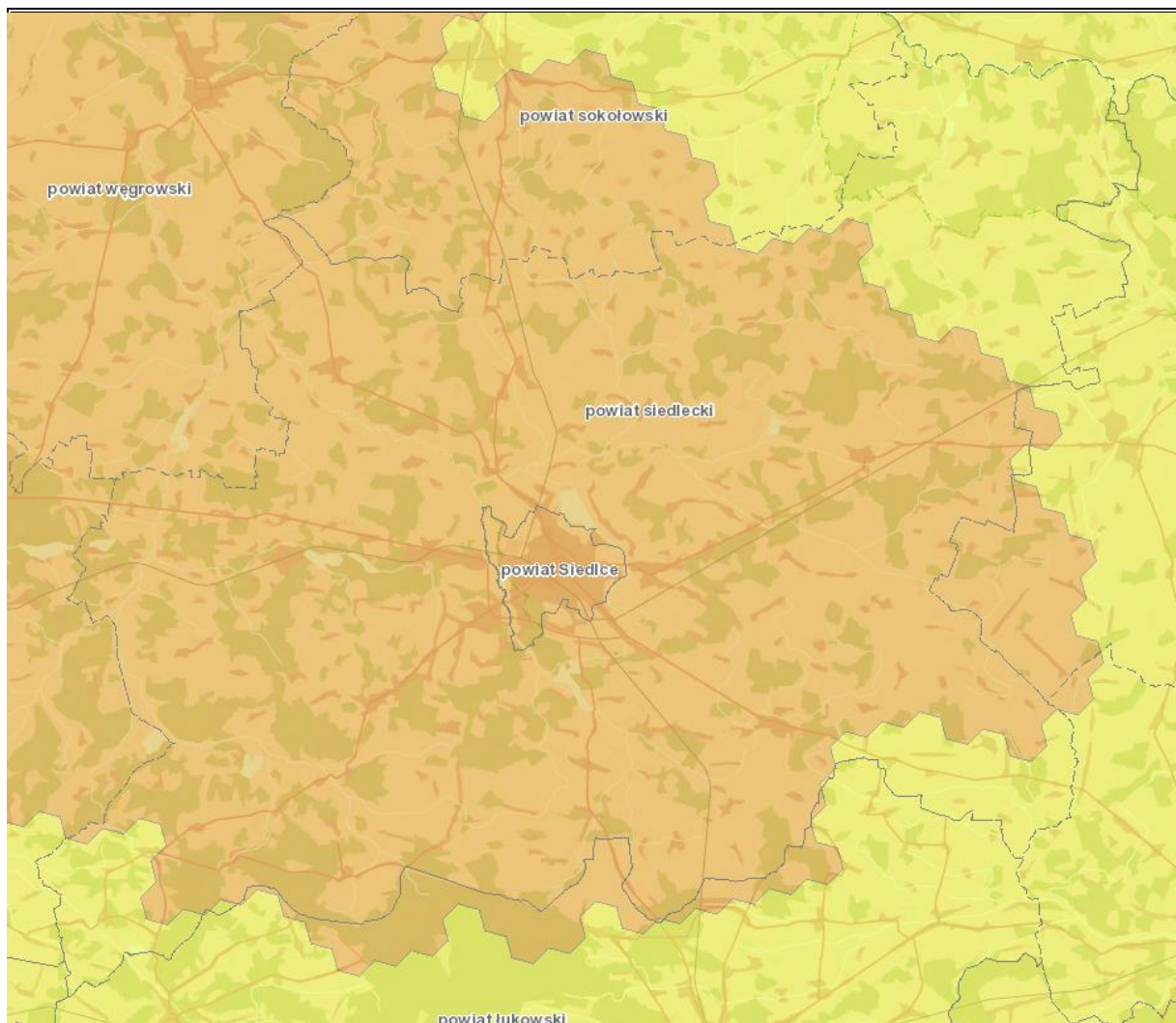
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/>

Susza hydrologiczna to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do sytuacji przeciętnej w wieloleciu. Susza hydrologiczna jest z reguły kolejnym etapem pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej, ale może również ujawnić się i przebiegać po zakończeniu okresu bezopadowego. W powiecie siedleckim występuje silne zagrożenie suszą hydrologiczną, jedynie niewielki fragment powiatu odznacza się umiarkowanym zagrożeniem. Poniżej przedstawiono mapę zagrożenia suszą hydrologiczną w powiecie siedleckim.

Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie powiatu siedleckiego

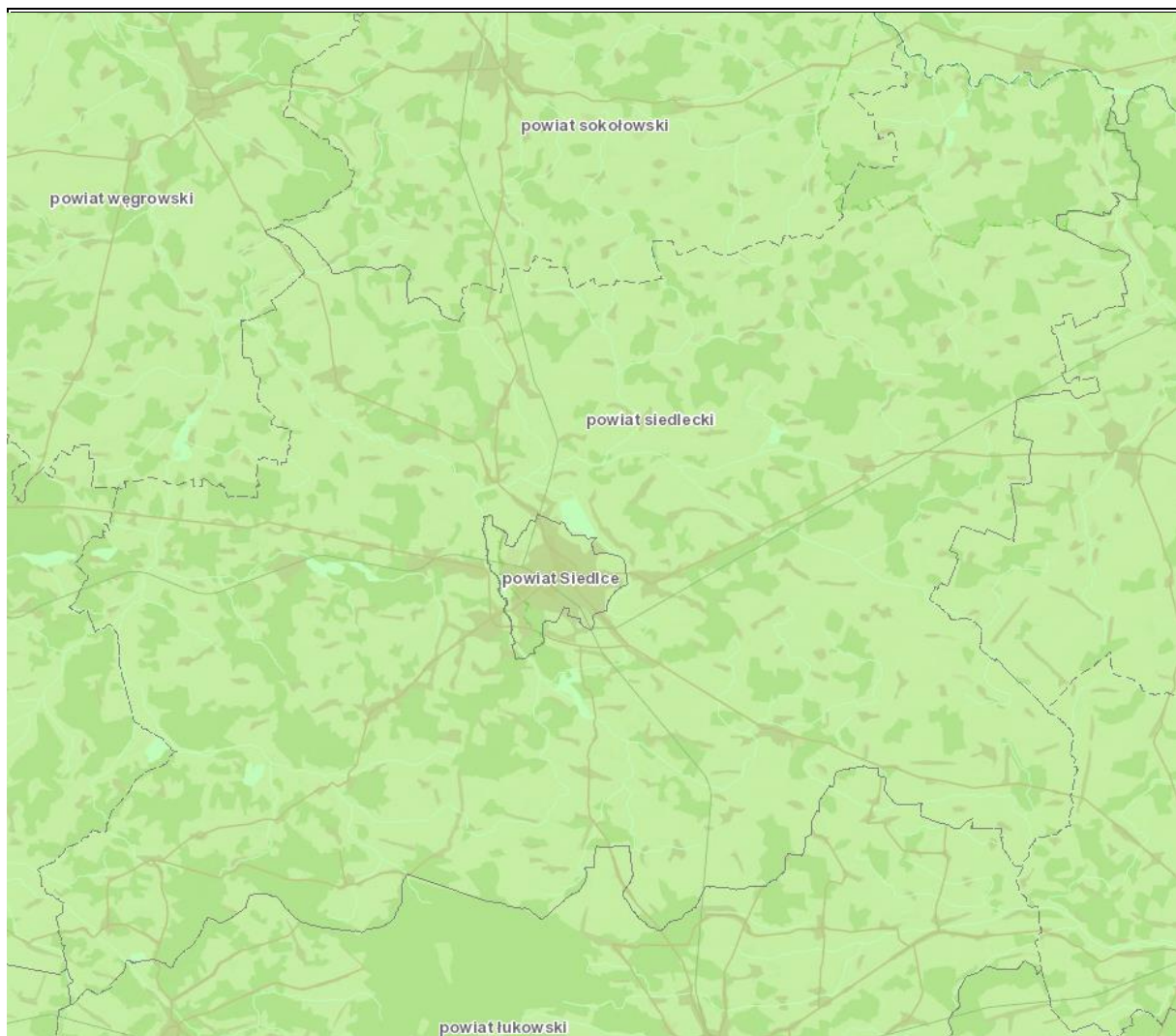
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/>

Susza hydrogeologiczna, nazywana również niżówką hydrogeologiczną, przejawia się obniżeniem zwierciadła wód podziemnych poniżej stanów niskich ostrzegawczych. Jak przedstawiono na mapie poniżej, obszar powiatu siedleckiego jest słabo zagrożony suszą hydrogeologiczną.

Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie powiatu siedleckiego

Legenda:

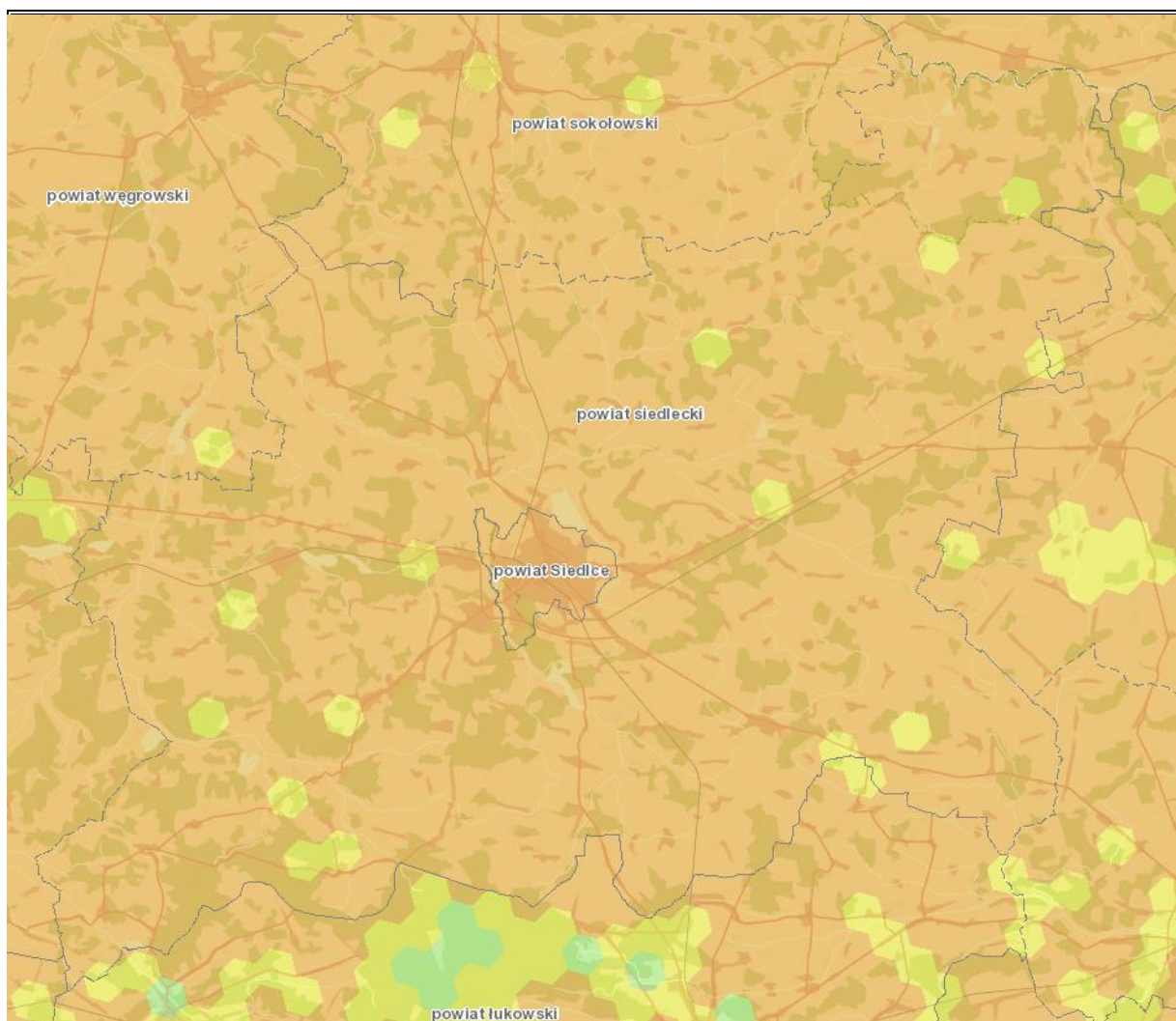
- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/>

Analizując zagrożenie suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną można uznać, że teren powiatu siedleckiego jest silnie zagrożony suszą. Jedynie jego niewielki obszar kwalifikuje się do umiarkowanego zagrożenia, co przedstawiono na poniższej mapie.

Rysunek 15. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie powiatu siedleckiego

Legenda:

- słabo zagrożone suszą
- umiarkowanie zagrożone suszą
- silnie zagrożone suszą
- ekstremalnie zagrożone suszą

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/>

Potencjalne zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych powodowane są głównie przez działalność antropogeniczną na terenie zlewni, głównie rolnictwo. Do głównych zagrożeń zasobów i jakości wód na terenie powiatu siedleckiego należy zaliczyć:

- emisję ścieków komunalnych,
- odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych,

— spływ powierzchniowy biogenów z pól i niewłaściwe składowanie nawozów naturalnych.

Istotnym źródłem presji na środowisko wodne jest niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich. Rozproszenie zabudowy mieszkaniowej na obszarze powiatu sprawia, że budowa kanalizacji sanitarnej jest często ekonomicznie nieuzasadniona. W takiej sytuacji mieszkańcy obszarów nieskanalizowanych korzystają ze zbiorników bezodpływowych (szamba), opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. Korzystanie z nieszczelnego szamba grozi skażeniem bakteriologicznym gleby oraz wody wokół posesji, a zanieczyszczenia chemiczne są wchłaniane przez rośliny, w tym warzywa i zboża. Szkodliwe związki chemiczne rozprzestrzeniają się także na większe odległości, prowadząc do skażenia wód podziemnych.

Ponadto zagrożeniem może być również eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków, z których niedostatecznie oczyszczone ścieki bytowe mogą bez kontroli być wprowadzane do gruntu, zanieczyszczając wody podziemne.

Przydomowe oczyszczalnie oraz zbiorniki bezodpływowe znajdują się na obszarach, na których, na ogół nie funkcjonuje kanalizacja sanitarna. Są to obszary rozproszone, gdzie podłączenie budynków do kanalizacji jest najczęściej ekonomicznie nieuzasadnione ze względu na wysokie koszty.

Na czystość wód powierzchniowych wpływa również sposób użytkowania melioracji wodnych. Celem melioracji jest regulacja stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz ochrona użytków rolnych przed powodzią. W sytuacji, kiedy surowe ścieki (bytowe, komunalne, przemysłowe) są odprowadzane bezpośrednio do rowów melioracyjnych, mogą przedostawać się one do wód powierzchniowych oraz gruntowych i pogorszyć ich jakość.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 21. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — prowadzony na obszarze powiatu monitoring wód podziemnych i powierzchniowych, — dobry stan wód podziemnych. 	<ul style="list-style-type: none"> — zły stan wód powierzchniowych, — występowanie obszarów zagrożenia powodzią, — obecność zbiorników bezodpływowych na terenie powiatu, — niewystarczający stan infrastruktury kanalizacyjnej, — ekstremalne zagrożenie suszą rolniczą oraz silne łączne zagrożenie suszą.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — budowa zbiorników retencyjnych, — wdrażanie dokumentów planistycznych dotyczących gospodarowania wodami, — racjonalne i oszczędne gospodarowanie wodą. 	<ul style="list-style-type: none"> — działalność rolnicza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód, — zjawiska wynikające ze zmian klimatu (np. gwałtowne deszcze, powodzie, susze), — obniżanie się poziomu wód gruntowych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Obecność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej istotnie podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne oraz odbioru i oczyszczania ścieków. Wyposażenie obszaru w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również jego atrakcyjność osiedleńczą dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

Infrastruktura wodociągowa

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego na terenie powiatu siedleckiego w roku 2021 długość rozdzielczej sieci wodociągowej wynosiła 1 422,6 km i na przestrzeni lat 2017-2021 wzrosła o 20,9 km (1,49%). Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca w 2021 roku wyniosło 35,7 m³ i zwiększyło się na przestrzeni ostatnich 5 lat o 8,18%. W tym samym okresie udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej wzrósł o 4,3 p. proc. i w roku 2021 wyniósł 86,2%. Szczegółowe informacje o infrastrukturze wodociągowej prezentuje poniższa tabela.

Tabela 22. Infrastruktura wodociągowa powiatu siedleckiego w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	J.m.	2017	2018	2019	2020	2021
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	1 401,7	1 411,8	1 414,6	1 418,4	1 422,6
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	22 342	22 842	23 272	23 890	24 232
Awarie sieci wodociągowej	szt.	75	168	198	196	195
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	2 695,3	2 942,7	2 861,7	2 934,1	2 877,0
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury wodociągowej	%	81,9	82,6	83,6	85,8	86,2
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	33,0	36,2	35,2	36,4	35,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
Zgodnie z Rozporządzeniem nr 6/2016 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wód podziemnych Sekuła I w Siedlcach, w granicach powiatu siedleckiego występuje teren ochrony pośredniej dla ww. ujęcia.

Na terenie ochrony pośredniej zabrania się:

- rolniczego wykorzystania ścieków oraz gnojowicy,
- stosowania środków ochrony roślin, które według zezwolenia na ich wprowadzanie do obrotu zaklasyfikowano jako stwarzające zagrożenie dla zdrowia człowieka, organizmów wodnych lub środowiska, oraz pestycydów i substancji znajdujących się w „Załączniku 1” Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej,
- lokalizowania składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych,
- lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji niebezpiecznych a także rurociągów do ich transportu,
- budowy stacji paliw oraz myjni pojazdów mechanicznych,
- lokalizowania nowych cmentarzy i grzebania zwłok zwierzęcych,
- wydobywania kopalin,

- wykonywania robót melioracyjnych niezwiązanych z utrzymywaniem istniejących urządzeń melioracji wodnych oraz prac związanych z funkcjonowaniem ujęć wodociągu miejskiego w Siedlcach,
- lokalizowania nowych ujęć wód podziemnych z wyjątkiem rozbudowy i modernizacji ujęć wodociągu miejskiego w Siedlcach,
- wwożenia i przewożenia towarów niebezpiecznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 roku o przewozie towarów niebezpiecznych,
- wykonywania odwodnień budowlanych lub górniczych.

Infrastruktura kanalizacyjna

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2021 długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu wyniosła 523,5 km i na przestrzeni lat 2017-2021 wzrosła o 74,7 km, tj. 16,64%. Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w 2021 r. wyniosła 11 057 szt. W latach 2017-2021 liczba awarii sieci kanalizacyjnej zwiększyła się o 88,70% i w roku 2021 wyniosła 217 szt. W roku 2021 liczba budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury kanalizacyjnej stanowiła 39,6% wszystkich budynków mieszkalnych na terenie powiatu, z czego na terenie miejskim podłączonych było 82,4% budynków, natomiast na wsiach 38,8% budynków. Szczegółowe informacje o infrastrukturze kanalizacyjnej prezentuje poniższa tabela.

Tabela 23. Infrastruktura kanalizacyjna powiatu siedleckiego w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	J.m.	2017	2018	2019	2020	2021
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	448,8	479,9	485,4	518,1	523,5
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	9 105	9 854	10 086	10 747	11 057
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	1 031,3	1 100,5	1 139,9	1 149,5	1 208,7
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	115	193	207	186	217
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury kanalizacyjnej ogółem	%	35,5	36,6	37,9	39,1	39,6
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury kanalizacyjnej w miastach	%	81,7	81,7	81,7	81,7	82,4
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury kanalizacyjnej na wsi	%	34,6	35,8	37,2	38,3	38,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Analizując obszar poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu, na terenie gmin Korczew oraz Przesmyki nie funkcjonuje sieć kanalizacyjna. Poniższa tabela przedstawia długość sieci kanalizacyjnej w poszczególnych gminach na terenie powiatu siedleckiego w latach 2017-2021.

Tabela 24. Długość sieci kanalizacyjnej w poszczególnych gminach powiatu siedleckiego w latach 2017-2021 w [km]

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Domanice	26,6	26,6	26,6	26,6	27,0
Gmina Korczew	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gmina Kotuń	24,2	24,2	24,2	24,2	24,4
Gmina Mokobody	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5
Miasto i Gmina Mordy	12,3	14,2	14,4	14,4	14,4
Gmina Paprotnia	17,2	22,0	22,0	22,0	25,0
Gmina Przesmyki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gmina Siedlce	130,8	131,7	132,3	163,2	165,0
Gmina Skórzec	80,0	95,0	95,0	95,0	95,0
Gmina Suchożebry	41,5	41,5	42,2	42,2	42,2
Gmina Wiśniew	11,4	11,4	11,8	11,8	11,8
Gmina Wodynie	46,3	52,6	56,2	58,0	58,0
Gmina Zbuczyn	37,0	39,2	39,2	39,2	39,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Na obszarze powiatu funkcjonują następujące aglomeracje KPOŚK:

- aglomeracja Kotuń, w której skład wchodzi miejscowości Kotuń, Wilczonek, Polaki oraz Józefin, ustanowiona uchwałą nr XXX.201.2021 Rady Gminy Kotuń z dnia 10 maja 2021 r. sprawie wyznaczenia obszaru i granic Aglomeracji Kotuń, o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 2 993, z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Kotuń,
- aglomeracja Skórzec, w której skład wchodzi miejscowości: Czerniejew, Dąbrówka-Ług, Dąbrówka-Niwka, Dąbrówka-Stany, Dąbrówka-Wyłazy, Drupia, Gołąbek, Grała-Dąbrowizna, Kłódzie, Nowaki, Ozorów, Skórzec, Stara Dąbrówka, Teodorów, Trzciniec, Wólka Kobyła, Żebrak i Żelków, ustanowiona uchwałą nr XXVII/22/20 Rady Gminy Skórzec z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Skórzec, o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 9 226, z oczyszczalniami ścieków w miejscowościach Skórzec, Żelków oraz Grała-Dąbrowizna,

- aglomeracja Mokobody, w której skład wchodzi miejscowości: Mokobody, Kapuściaki, Zaliwie-Piegawki, Zaliwie-Szpinki, Kisielany-Kuce, Kisielany-Żmichy, Niwiski, Wyłazy, Ziomaki oraz Żuków, ustanowiona uchwałą nr XXXIII.255.2022 Rady Gminy Mokobody z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Mokobody, o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 3 745, z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Mokobody,
- aglomeracja Suchożebry, w której skład wchodzi miejscowości: Suchożebry, Wola Suchożebrska, Przygody oraz Podnieśno, ustanowiona uchwałą nr XXVI/186/2021 Rady Gminy Suchożebry z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Suchożebry, o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 2 354, z oczyszczalnią ścieków w Przygodach,
- aglomeracja Paprotnia, w której skład wchodzi miejscowości: Paprotnia, Hołubla, Podawce, Grabowiec oraz Stasin, ustanowiona uchwałą nr XXV/136/20 Rady Gminy Paprotnia z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Paprotnia, o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 6 939, z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Hołubla,
- aglomeracja Zbuczyn, w której skład wchodzi miejscowości: Zbuczyn, Jasionka oraz Borki-Kosy, ustanowiona uchwałą nr XXXIII/263/2020 Rady Gminy Zbuczyn z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Zbuczyn, o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 2 564, z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Zbuczyn,
- aglomeracja Siedlce, w której skład wchodzi miejscowości: Siedlce, Białki, Chodów, Golice, Grabianów, Grubale, Nowe Iganie, Nowe Opole, Pustki, Rakowiec, Stare Iganie, Stare Opole, Stok Lacki, Stok Lacki-Folwark, Strzała, Topórek, Ujrzanów, Wołyńce, Wołyńce-Kolonia, Żabolinki, Żabolinki-Kolonia i Żelków Kolonia, ustanowiona uchwałą nr XXX/329/2020 Rady Miasta Siedlce z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Siedlce, o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 171 000, z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Siedlce.

Średnie wartości wskaźników w ściekach odpływających z ww. oczyszczalni ścieków spełniają wymagania rozporządzenia w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

Należy podkreślić, że rozproszony charakter zabudowy mieszkaniowej na obszarach wiejskich sprawia, że budowa kanalizacji sanitarnej nie zawsze jest ekonomicznie uzasadniona. Mieszkańcy obszarów nieskanalizowanych korzystają w takiej sytuacji z przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych, opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. W przyszłości zakłada się jednak stopniową kanalizację terenów wiejskich, nie tylko ze względu na korzyści ekologiczne, ale przede wszystkim w celu poprawy warunków życia mieszkańców.

Szczegółowe informacje dotyczące ilości zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu siedleckiego w latach 2017-2021 prezentuje tabela poniżej.

Tabela 25. Informacje dotyczące ilości zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu siedleckiego w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Ilość zbiorników bezodpływowych [szt.]	11 448	9 906	9 905	10 884	10 314
Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	1 060	1 068	1 089	1 113	1 294

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
 Analizując powyższą tabelę, na przestrzeni lat 2017-2021 liczba zbiorników bezodpływowych zmniejszyła się o 1 134 szt. (9,91%), a liczba przydomowych oczyszczalni ścieków wzrosła o 234 szt. (22,08%), co jest konsekwencją realizowanych inwestycji w zakresie rozwoju systemu zbiorczego odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków przez mieszkańców.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 26. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — wysoki stopień skanalizowania powiatu, — funkcjonowanie oczyszczalni ścieków, — spadek wykorzystania zbiorników bezodpływowych, — wzrost wykorzystania przydomowych oczyszczalni ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> — dysproporcja pomiędzy stopniami skanalizowania a zwodociągowania na obszarach wiejskich.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wyposażenie nieruchomości w przydomowe oczyszczalnie ścieków, — pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowanie infrastruktury wodno-ściekowej. 	<ul style="list-style-type: none"> — niewłaściwe zagospodarowywanie nieczystości ciekłych przez właścicieli nieruchomości, — niewystarczająca wiedza mieszkańców na temat nielegalnego zrzutu ścieków oraz nielegalne zrzuty ścieków do wód powierzchniowych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.6 Zasoby geologiczne

Rzeźba terenu i geologia

Według podziału fizycznogeograficznego Polski powiat siedlecki położony jest w mezoregionie Wysoczyzna Siedlecka.

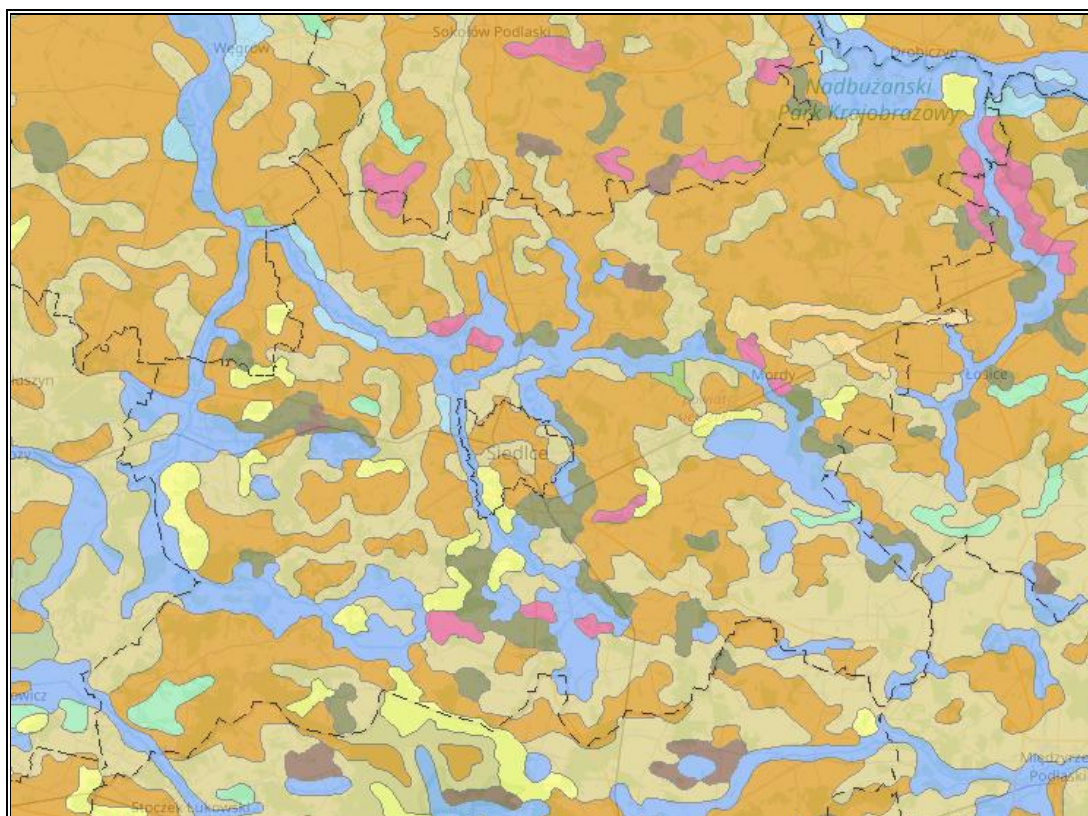
Wysoczyzna Siedlecka to zdenudowana wysoczyzna morenowa, strefa moren czołowych stadiału Warty o wysokościach osiągających ok. 190-200 m n.p.m. Zbudowana jest głównie z glin i piasków gliniastych, na których wykształciły się gleby brunatne i płowe⁴.

Teren powiatu siedleckiego położony jest na obszarze Niecki Mazowieckiej zbudowanej z utworów kredy. Wypełniona jest ona osadami trzeciorzędu i czwartorzędu. Na osadach węglanowych kredy występują osady trzeciorzędu, które są zróżnicowane pod względem miąższości. Eocen i oligocen występują w postaci mułków ilastych i piaszczystych glaukonitowych z przewarstwieniami piasków kwarcowych. Nad nimi występuje miocen składający się z piasków pylastych i ilastych ciemnobrązowych, mułków, ilów czarnych i przewarstwień węgla brunatnego. Na utworach trzeciorzędu znajdują się preglacjalne, plejstoceńskie i holocieńskie utwory czwartorzędu. Na utwory plejstoceńskie składają się głównie gliny, piaski zwałowe

⁴ <https://encyklopedia.pwn.pl/>

piaski i żwiry wodnolodowcowe, łyły oraz mułki zastoiskowe. Holocen to osady rzeczne (piaski i żwiry) w dolinach, a także piaski eoliczne wydm parabolicznych i pól piasków przewianych na powierzchni wysoczyzny. W obniżeniach i dolinach znajdują się osady pochodzenia organicznego (torfy i namuły organiczne). Grunty tworzone przez łyły i mułki stanowią niekorzystne warunki dla budownictwa ze względu na skłonności do pęcznienia i uplastyczniania się przy udziale wody.

Rysunek 16. Położenie geologiczne Powiatu Siedleckiego

Legenda:

- Piaski i mułki kemów
- Piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły
- Gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe
- Piaski i żwiry sandrowe
- Piaski eoliczne, lokalnie w wydmach
- Żwiry, piaski, głązy i gliny moren czołowych
- Piaski, żwiry i mułki rzeczne
- łyły, mułki i piaski zastoiskowe
- Piaski i mułki jeziorne
- Piaski i żwiry stożków napływowych

Źródło: <https://www.bdl.lasy.gov.pl/porta1/mapy>

Dodatkowo, do rzeźby terenu należy zaliczyć antropogeniczne formy ukształtowania terenu utworzone przez człowieka, do których na terenie powiatu zaliczyć można głównie nasypy kolejowe, drogowe i kanały prowadzące strumienie oraz wyrobiska będące pozostałością eksploatacji złóż.

Złóża, tereny i obszary górnicze

Zgodnie z Rejestrem Obszarów Górniczych na terenie powiatu siedleckiego stwierdzono 111 złóż, w tym głównie piasków i żwirów. Wyjątek stanowią:

- Dąbrówka Stany, gdzie występują kopaliny piasków kwarcowych cegły wapienno-piaskowej,
- Pieróg, Pieróg II, Pieróg III oraz Pieróg IV, gdzie występują kopaliny torfów,
- Przygody, Wola Suchożebrska oraz Wola Suchożebrska I, gdzie występują kopaliny piasków kwarcowych betonów komórkowych,
- Wola Serocka, gdzie występują kopaliny surowców ilastych ceramiki budowlanej.

Na tutejszym obszarze znajduje się 51 aktualnych obszarów górniczych. Charakterystykę złóż i obszarów górniczych na terenie powiatu przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 27. Charakterystyka złóż kopalin na terenie powiatu siedleckiego

Lp.	Numer złoża	Nazwa złoża
1.	KN 3818	Białki
2.	KN 3820	Białki II
3.	KN 4260	Białki II
4.	KN 20444	Bojmie
5.	KN 20832	Czerniejew
6.	KN 11586	Czerwona Góra
7.	KN 13507	Dąbrówka Stany I
8.	KN 16211	Dąbrówka Stany II
9.	KN 10930	Dąbrówka-Ług
10.	PC 6103	Dąbrówka-Stany
11.	KN 19953	Dąbrówka-Stany III
12.	KN 20935	Dąbrówka-Stany IV
13.	KN 3849	Domanice (zarej.)
14.	KN 10342	Dziewule
15.	KN 9124	Głuchów

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Lp.	Numer złoża	Nazwa złoża
16.	KN 14178	Gołąbek
17.	KN 20421	Gołąbek I
18.	KN 20435	Gołąbek II
19.	KN 20820	Gołąbek III
20.	KN 3837	Gręzów
21.	KN 3847	Gręzów II
22.	KN 5127	Gręzów III
23.	KN 5125	Gręzów IV
24.	KN 5128	Gręzów V
25.	KN 5126	Gręzów VI
26.	KN 10786	Gręzów VII
27.	KN 10068	Gręzów VIII
28.	KN 19075	Gręzów X
29.	KN 20265	Gręzów XI
30.	KN 20997	Gręzów XII
31.	KN 20999	Gręzów XIII
32.	KN 14297	Grochówka
33.	KN 10430	Grochówka I
34.	KN 10894	Grochówka II
35.	KN 11013	Grochówka III
36.	KN 3844	Kaczory
37.	KN 6780	Kaczory I
38.	KN 12291	Kaczory II
39.	KN 8421	Kaczory-Tworki
40.	KN 11537	Kołodział
41.	KN 9936	Łupiny
42.	KN 3838	Łysów
43.	KN 6968	Maciejowice
44.	KN 19667	Młynki
45.	KN 20289	Niwiski
46.	KN 20580	Niwiski II
47.	KN 17580	Nowe Opole I
48.	KN 20272	Nowe Opole II
49.	KN 6102	Okniny
50.	KN 17171	Okniny
51.	KN 5553	Okniny II
52.	KN 6098	Okniny III

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Lp.	Numer złoża	Nazwa złoża
53.	KN 20513	Okniny IV
54.	KN 9370	Okniny Nowe
55.	KN 9578	Okniny Nowe I
56.	KN 17109	Okniny Nowe II
57.	KN 9577	Okniny Stare
58.	KN 20536	Okniny V
59.	KN 19687	Oleśnica
60.	KN 8698	Ostoje
61.	KN 14462	Ostoje I
62.	KN 20104	Ostoje II
63.	KN 17579	Ozorów
64.	TO 10217	Pieróg
65.	TO 11302	Pieróg II
66.	TO 11136	Pieróg III
67.	TO 15859	Pieróg IV
68.	KN 5352	Plewki
69.	PB 13999	Przygody
70.	KN 17618	Radomyśl dz. 627 i 628
71.	KN 20160	Ruda Szostkowska
72.	KN 13373	Seroczyn
73.	KN 18033	Skórzec
74.	KN 11332	Smolanka
75.	KN 11387	Smolanka I
76.	KN 18852	Smolanka II
77.	KN 5554	Stok Wiśniewski
78.	KN 9256	Teodorów
79.	KN 10953	Teodorów I
80.	KN 10070	Teodorów II
81.	KN 20782	Wesółka
82.	IB 3199	Wola Serocka
83.	PB 2670	Wola Suchożebrska
84.	KN 3804	Wola Suchożebrska
85.	KN 3822	Wola Suchożebrska I
86.	PB 11892	Wola Suchożebrska I
87.	KN 3835	Wola Suchożebrska II
88.	KN 5557	Wola Suchożebrska III
89.	KN 6097	Wola Suchożebrska IV

Lp.	Numer złoża	Nazwa złoża
90.	KN 6924	Wola Suchożebrska IX
91.	KN 6775	Wola Suchożebrska V
92.	KN 6967	Wola Suchożebrska VI
93.	KN 7523	Wola Suchożebrska VII
94.	KN 6779	Wola Suchożebrska VIII
95.	KN 6925	Wola Suchożebrska X
96.	KN 8750	Wola Suchożebrska XIII
97.	KN 10169	Wola Suchożebrska XIV
98.	KN 15816	Wola Suchożebrska XIX
99.	KN 9720	Wola Suchożebrska XV-1
100.	KN 12203	Wola Suchożebrska XVI
101.	KN 12474	Wola Suchożebrska XVII
102.	KN 15330	Wola Suchożebrska XVIII
103.	KN 15648	Wola Suchożebrska XX
104.	KN 15810	Wola Suchożebrska XXI
105.	KN 19000	Wola Suchożebrska XXII
106.	KN 19694	Wola Suchożebrska XIII
107.	KN 20698	Wólka Kobyla
108.	KN 20303	Wyłazy
109.	KN 17555	Żebrak
110.	KN 9579	Żuków
111.	KN 20448	Żuków I

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (stan na dzień: 19.06.2023 r.)

Tabela 28. Charakterystyka obszarów górniczych na terenie powiatu siedleckiego

Lp.	Nazwa obszaru	Nr w rejestrze	Położenie	Złoże	Data wyznaczenia obszaru
1.	Teodorów II	10-7/4/290	Teodorów, dz. 74/4, 74/5, 75/2	Teodorów II	2004-03-08
2.	Okniny Stare	10-7/4/300	Łuków, dz. 1668/4, 1177/1, 1670/1	Okniny Stare	2004-04-27
3.	Łupiny	10-7/5/359	Łupiny, dz. 565, 566/1, 566/2, 568, 569, 570/1	Łupiny	2004-12-29
4.	Wola Suchożebrska II	10-7/5/392	Wola Suchożebrska, dz. 1048	Wola Suchożebrska II	2005-10-31

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Lp.	Nazwa obszaru	Nr w rejestrze	Położenie	Złoże	Data wyznaczenia obszaru
5.	Głuchów	10-7/11/1133	Głuchów, dz. 241/1, 242/1, 243, 244, 245, 246	Głuchów	2000-07-10
6.	Wola Suchożebrska XVII	10-7/8/727	Wola Suchożebrska	Wola Suchożebrska XVII	2009-09-02
7.	Seroczyn	10-7/8/792	Seroczyn, dz. 224/2, 225/1	Seroczyn	2010-05-04
8.	Wola Suchożebrska XVIII	10-7/9/905	Wola Suchożebrska	Wola Suchożebrska XVIII	2011-08-04
9.	Dąbrówka Stany	XXXV/1/5	Dąbrówka Stany, dz. 314/14, 314/16, 314/22	Dąbrówka-Stany	1996-02-27
10.	Wola Suchożebrska VIII	XXXV/1/10	Wola Suchożebrska, dz. 876-878	Wola Suchożebrska VIII	1997-02-28
11.	Wola Suchożebrska XXI	10-7/10/958	Wola Suchożebrska, dz. 911, 912, 913	Wola Suchożebrska XXI	2012-05-09
12.	Ostoje I	10-7/10/978	Ostoje, dz. 160/2	Ostoje I	2012-08-31
13.	Przygody	10-7/10/986	Przygody, dz. 927, 806, 807, 926/2, 895 oraz Borki Siedleckie, dz. 295-306	Przygody	2012-10-09
14.	Gołąbek	10-7/11/1057	Gołąbek, dz. 189/2	Gołąbek	2013-10-01
15.	Dąbrówka Stany I	10-7/11/1136	Dąbrówka Stany, dz. 437/6	Dąbrówka Stany I	2014-10-23
16.	Okniny Nowe - A2	10-7/9/897a	Nowe Okniny, dz. 1329, 1330, 1331, 1332, 1331/1, 1333/2	Okniny Nowe	2014-11-28
17.	Teodorów A	10-7/3/240a	Teodorów, dz. 84/2, 96/1	Teodorów	2005-05-09
18.	Wola Suchożebrska VI	XXXV/1/17	Wola Suchożebrska, dz. 1810, 848, 849/1, 849/2, 850, 851	Wola Suchożebrska VI	1997-02-21
19.	Żebrak	10-7/12/1187	Żebrak, dz. 139	Żebrak	2015-10-07
20.	Radomyśl dz. 627 i 628	10-7/12/1201	gm. Wiśniew, dz. 627, 628	Radomyśl dz. 627 i 628	2016-01-14
21.	Dziewule	10-7/6/411	Dziewule, dz. 126	Dziewule	2006-02-06

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Lp.	Nazwa obszaru	Nr w rejestrze	Położenie	Złoże	Data wyznaczenia obszaru
22.	Wola Suchożebrska XIII	10-7/3/223	Wola Suchożebrska, dz. 890-897	Wola Suchożebrska XIII	2001-10-09
23.	Smolanka II	10-7/13/1339	Smolanka, dz. 216	Smolanka II	2018-04-27
24.	Wola Suchożebrska XXII	10-7/13/1346	Wola Suchożebrska - dz. 114; 115/1, 115/2, 115/3, 115/4	Wola Suchożebrska XXII	2018-06-18
25.	Okniny Nowe II	10-7/11/1113a	Okniny Nowe, dz. 1202/4, 1204; 1202/10	Okniny Nowe II	2018-09-27
26.	Gręzów VIII	10-7/5/362	Gręzów, dz. 192, 193	Gręzów VIII	2005-02-09
27.	Wola Suchożebrska XX	10-7/14/1483	Wola Suchożebrska, dz. 914-920	Wola Suchożebrska XX	2020-10-14
28.	Ostoje A	10-7/7/545	Ostoje, dz. 161, 162, 163	Ostoje	2008-02-28
29.	Wola Suchożebrska III	10-7/6/414	Wola Suchożebrska, dz. 1826, 901/1, 901/2	Wola Suchożebrska III	2006-04-18
30.	Smolanka	10-7/7/555	Smolanka, dz. 263-266	Smolanka	2008-03-07
31.	Smolanka I	10-7/7/565	Smolanka, dz. 262, 263	Smolanka I	2008-04-22
32.	Oleśnica	10-7/14/1500	Oleśnica, dz. 28	Oleśnica	2021-03-05
33.	Młynki	10-7/14/1502	Młynki, dz. 25	Młynki	2021-03-05
34.	Ruda Szostkowska	10-7/14/1510	Ruda Szostkowska, dz. 48/1, 49-52	Ruda Szostkowska	2021-06-24
35.	Wola Suchożebrska XXIII	10-7/14/1513	Wola Suchożebrska, dz. 816, 819	Wola Suchożebrska XXIII	2021-07-23
36.	Wola Suchożebrska IX	10-7/6/450a	Wola Suchożebrska, dz. 834-838	Wola Suchożebrska IX	2021-12-16
37.	Wyłazy	10-7/15/1538	Wyłazy, dz. 545/3, 545/4	Wyłazy	2022-03-10
38.	Żuków I Pole A	10-7/15/1546/a	Żuków, dz. 567, 569/1, 569/2, 571	Żuków I	2022-04-27
39.	Żuków I Pole B	10-7/15/1546/b	Żuków, dz. 570/2, 572	Żuków I	2022-04-27
40.	Okniny IV	10-7/15/1550	Okniny, dz. 1069, 1071, 1594/9,	Okniny IV	2022-06-21

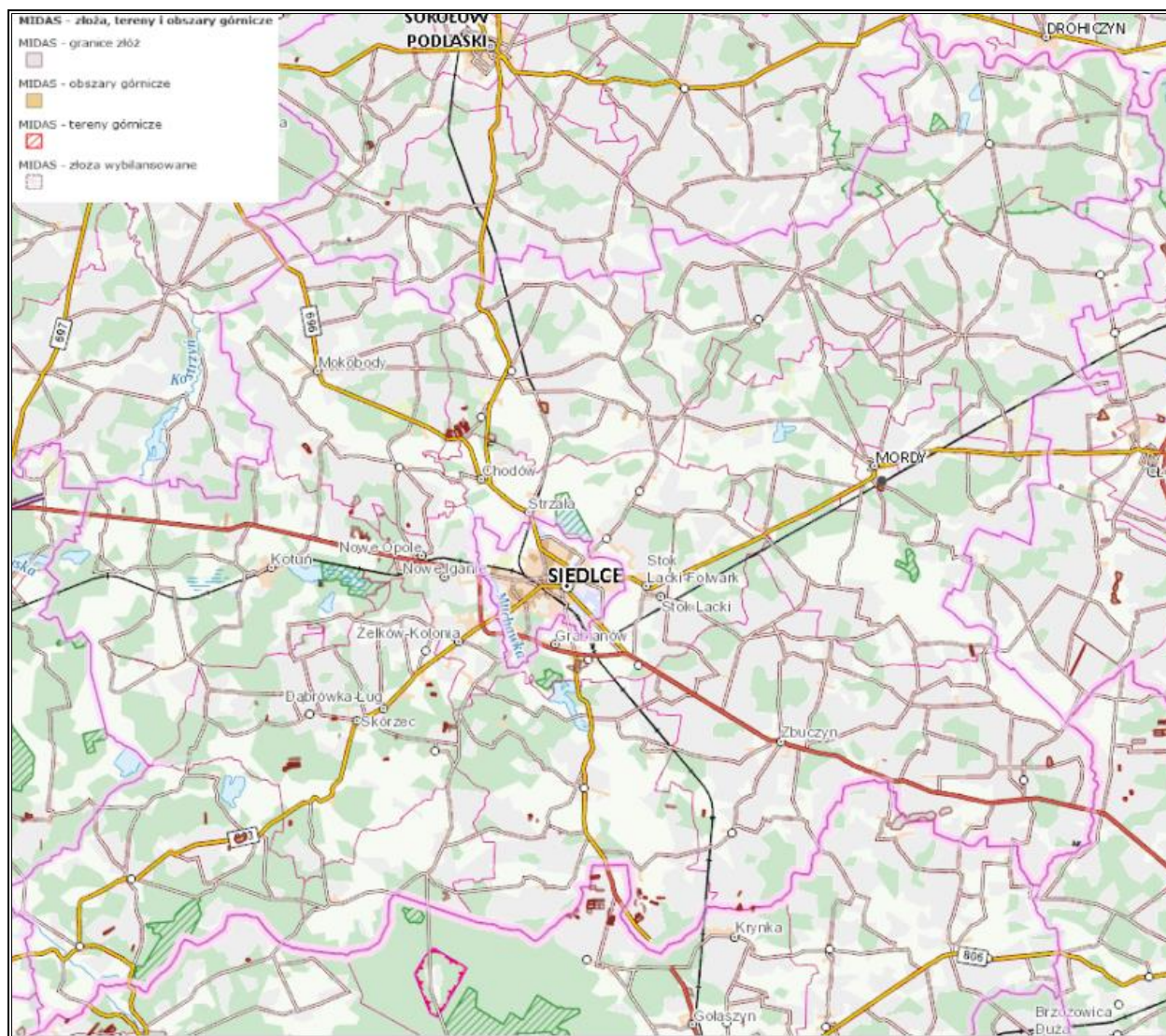

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Lp.	Nazwa obszaru	Nr w rejestrze	Położenie	Złoże	Data wyznaczenia obszaru
			1594/10, 1068/1, 1070/1		
41.	Gołąbek I	10- 7/15/1552	Gołąbek, dz. 188/1, 188/2	Gołąbek I	2022-06-29
42.	Gołąbek II	10- 7/15/1553	Gołąbek, dz. 188/1, 188/2	Gołąbek II	2022-07-19
43.	Wólka Kobyla	10- 7/15/1560	Wólka Kobyla, dz. 203, 204, 205	Wólka Kobyla	2022-08-12
44.	Okniny V	10- 7/15/1571	Okniny, dz. 1328/1	Okniny V	2022-10-18
45.	Niwiski II	10- 7/15/1572	Niwiski, dz. 761/1	Niwiski II	2022-12-02
46.	Kołodziej	10-7/7/574	Kołodziej, dz. 316/1, 317, 318/1	Kołodziej	2008-06-17
47.	Teodorów I	10-7/4/269	Teodorów, dz. 84/1	Teodorów I	2003-07-29
48.	Czerniejew	10- 7/15/1588	Czerniejew, dz. 757/2, 758/1, 759/1	Czerniejew	2023-02-23
49.	Dąbrówka-Stany III	10- 7/15/1593	Dąbrówka-Stany, dz. 444, 445/1, 445/2	Dąbrówka-Stany III	2023-02-21
50.	Wesółka	10- 7/15/1595	Wesółka, dz. nr 94- 98	Wesółka	2023-03-31
51.	Dąbrówka Stany II-A	10- 7/15/1597	Dąbrówka-Stany, dz. 446/2, 446/3, 446/7, 446/8, 447/1, 447/2, 626	Dąbrówka Stany II	2023-04-20

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (stan na dzień: 19.06.2023 r.)

Rysunek 17. Tereny, obszary górnicze oraz złoża na terenie powiatu siedleckiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CBDG oraz PIG-PIB, <http://geologia.pgi.gov.pl/>

Osuwiska

Osuwisko jest przemieszczeniem się mas ziemnych, powierzchniowej zwierzeliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka. Ruchy masowe ziemi stanowią w niektórych przypadkach zagrożenie dla obiektów budowlanych posadowionych na uruchomionej powierzchni oraz zagrożenie dla życia i zdrowia.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO) na terenie powiatu nie zostały przeprowadzone badania w kierunku zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 29. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
— występowanie złóż kopalin.	— możliwa degradacja powierzchni ziemi ze względu na eksploatację występujących na terenie powiatu zasobów kopalin, — brak danych na temat naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych na terenie powiatu.
Szanse	Zagrożenia
— rozwój nowych technologii poszukiwania surowców mineralnych, — ochrona kopalin w planach zagospodarowania przestrzennego, — nacisk na rekultywację terenów po zakończonych eksploatacjach kopalin.	— presja ze strony działających podmiotów gospodarczych zajmujących się eksploatacją złóż kopalin, — niewystarczające środki finansowe na inwestycję z zakresu ochrony powierzchni ziemi, — nielegalne wydobycia, — wysokie koszty wydobycia kopalin.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.7 Gleby

Gleby

Na terenie powiatu siedleckiego występują gleby płowe, brunatne, wylugowane i odpadowo-glejowe wytworzone z piasków gliniastych, glin, utworów pyłowych wodnego pochodzenia i ilów⁵, a w nielicznych miejscach występują również tzw.

⁵ <https://esdac.jrc.ec.europa.eu/content/soil-mapa-poland-mapa-gleb-polski-0>

czarne ziemie oraz gleby torfowe. Gleby dobre (kl. II-III) stanowią 17,7% powierzchni użytków rolnych, gleby średnie (kl. IV) – 43,6%, gleby słabe (kl. V-VI) – 38,7%.⁶

Na stan gleb na terenie powiatu siedleckiego mogą wpływać czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- intensywne rolnictwo – stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, co może prowadzić do degradacji chemicznej gleb (przeciążenie nadmierną ilością substancji chemicznych, w tym metalami ciężkimi, co prowadzi do zakwaszenia, zasolenia, alkalizacji, zmian jakościowych i ilościowych w próchnicy) oraz degradacji fizycznej gleb (utrata określonej masy gleby, zmiany struktury gleby, nadmierne zagęszczenie i niekorzystne zmiany stosunków wodnych, erozja spowodowana niewłaściwym użytkowaniem gruntów),
- działalność zakładów produkcyjno-usługowych – przyczyniająca się głównie do degradacji chemicznej gleb, na skutek emisji szkodliwych substancji do atmosfery, odprowadzania ścieków,
- komunikacja i transport samochodowy – przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych (degradacja chemiczna).

Ponadto negatywny wpływ na jakość gleb wywierają: składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba.

Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, usługowej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych.

Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- rejonami intensywnej produkcji rolnej i hodowlanej,
- intensywnej melioracji gleb,

---

⁶ <https://samorzad.gov.pl>

- rejonami budowy nowych osiedli mieszkaniowych,
- trasami komunikacyjnymi,
- terenami eksploatacji kopalni lub wyrobisk poeksploatacyjnych.

Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważnym czynnikiem jest emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznej degradacji gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową. W obszarach dolinnych źródłem zanieczyszczeń gleb są wylewy rzek, zwłaszcza tych, które prowadzą wody zanieczyszczone.

Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi

Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi to zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r. Rozumie się przez to także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. z 2020 r. poz. 2187), która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat.

Ocenia się je na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Na obszarze powiatu nie stwierdzono historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Badania monitoringowe gleb

Monitoring chemizmu gleb gruntów ornych Polski w ramach PMŚ prowadzi Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – PIB na zlecenie GIOŚ. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.).

Na terenie powiatu siedleckiego, w Gminie Zbuczyn, w miejscowości Zdany zlokalizowany jest punkt pomiarowo-kontrolny monitoringu gleb nr 163. Kompleks gleb na tym obszarze to żytńi słaby – 6, występują tam gleby brunatne kwaśne o klasie bonitacyjnej IVb.

Gatunek gleby:

- wg BN-78/9180-11 – glina piaszczysta pylasta,
- wg PTG 2008 – glina piaszczysta.

W punkcie pomiarowo-kontrolnym nr 163 nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnej zawartości metali w glebie. Szczegóły wyników badań monitoringowych gleb w latach 1995-2020 w punkcie pomiarowo-kontrolnym nr 163 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 30. Wyniki badań monitoringowych gleb w latach 1995-2020 w punkcie pomiarowo-kontrolnym nr 163

Uziarnienie	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
BN-78/9180-11: 1,0-0,1 mm	udział w %	61	62	62	63	67	44
BN-78/9180-11: 0,1-0,02 mm	udział w %	25	24	24	24	22	35
BN-78/9180-11: < 0.02 mm	udział w %	14	14	14	13	11	21
PTG 2008: 2,0-0,05 mm	udział w %	n.o.	n.o.	n.o.	75	76	55
PTG 2008: 0,05-0,002 mm	udział w %	n.o.	n.o.	n.o.	24	23	40
PTG 2008: < 0.002 mm	udział w %	5	4	3	1	1	5

Odczyn i węglany	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Odczyn "pH" w zawiesinie H ₂ O	pH	5,8	6,0	5,6	5,6	5,5	6,7
Odczyn "pH" w zawiesinie KCl	pH	4,4	4,6	4,3	4,3	4,4	5,6
Węglany (CaCO ₃)	%	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	0,02

Substancja organiczna gleby	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Próchnica	%	1,7	1,65	1,41	1,34	1,52	5,49
Węgiel organiczny	%	0,99	0,96	0,82	0,78	0,88	3,18
Azot ogólny	%	0,08	0,091	0,071	0,069	0,08	0,1
Stosunek C/N		11,2	10,5	11,5	11,3	11,1	31,8

Właściwości sorpcyjne gleby	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Kwasowość hydrolityczna (Hh)	cmol(+)*kg ⁻¹	4,03	3,75	3,93	3,45	3,6	2,6
Kwasowość wymienna (Hw)	cmol(+)*kg ⁻¹	0,89	0,44	0,3	0,44	0,35	0,12
Glin wymienny "Al"	cmol(+)*kg ⁻¹	0,73	0,25	0,16	0,26	0,17	<0,0022
Wapń wymienny (Ca ²⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	1,12	1,6	1,46	1,57	1,42	2,1
Magnez wymienny (Mg ²⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0,19	0,31	0,38	0,24	0,29	0,55
Sód wymienny (Na ⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0,03	0,06	0,01	0,15	0,02	<0,10
Potas wymienny (K ⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0,28	0,3	0,25	0,4	0,47	0,49
Suma kationów wymiennych (S)	cmol(+)*kg ⁻¹	1,62	2,27	2,1	2,36	2,2	3,14
Pojemność sorpcyjna gleby (T)	cmol(+)*kg ⁻¹	5,65	6,02	6,03	5,81	5,8	6,2
Wysycenie kompleksu sorpcyjnego kationami zasadowymi (V)	%	28,67	37,71	34,83	40,64	37,96	50,65

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zawartość pierwiastków przyswajalnych dla roślin	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Fosfor przyswajalny	mg P ₂ O ₅ *100g ⁻¹	14,4	17,9	13,0	19,7	18,6	23,2
Potas przyswajalny	mg K ₂ O*100g ⁻¹	6,6	10,1	11,0	12,5	12,8	16,5
Magnez przyswajalny	mg Mg*100g ⁻¹	2,6	3,1	4,2	2,8	4,7	4,7
Siarka przyswajalna	mg S-SO ₄ *100g ⁻¹	1,38	1,63	1,13	0,64	0,47	2,4
Azot amonowy	NNH ₄ mg*kg ⁻¹	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	5,64	17,3
Azot azotanowy	NNO ₃ mg*kg ⁻¹	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	11,15	2,5

Całkowita zawartość makroelementów	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Fosfor	%	0,052	0,046	0,06	0,069	0,06	0,054
Wapń	%	0,06	0,08	0,06	0,06	0,06	0,08
Magnez	%	0,07	0,05	0,04	0,05	0,04	0,06
Potas	%	0,05	0,05	0,03	0,05	0,03	0,07
Sód	%	0,004	0,004	0,003	0,004	0,003	0,004
Siarka	%	0,019	0,019	0,016	0,017	0,015	0,012
Glin	%	0,5	0,43	0,38	0,35	0,3	0,34
Żelazo	%	0,41	0,42	0,36	0,39	0,34	0,41

Całkowita zawartość pierwiastków śladowych	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Mangan	Mn mg*kg ⁻¹	218	230	206	262	228	251
Kadm	Cd mg*kg ⁻¹	0,12	0,2	0,08	0,12	0,08	<0,50
Miedź	Cu mg*kg ⁻¹	2,7	3,0	2,7	2,8	2,9	<2,00
Chrom	Cr mg*kg ⁻¹	4,0	5,0	3,8	4,2	4,3	4,96
Nikiel	Ni mg*kg ⁻¹	4,3	3,4	2,9	3,3	3,2	3,16
Ołów	Pb mg*kg ⁻¹	8,5	8,3	9,0	9,5	6,8	7,16
Cynk	Zn mg*kg ⁻¹	18,7	19,8	18,2	21,6	18,9	17,9
Kobalt	Co mg*kg ⁻¹	1,44	1,41	1,43	1,46	1,38	1,5
Wanad	V mg*kg ⁻¹	7,0	10,3	7,2	5,5	5,1	5,72
Lit	Li mg*kg ⁻¹	3,0	2,6	1,9	2,1	1,9	<10,00
Beryl	Be mg*kg ⁻¹	0,13	0,17	0,1	0,15	0,13	<2,00
Bar	Ba mg*kg ⁻¹	27,0	26,8	27,3	32,6	28,4	28,7
Stront	Sr mg*kg ⁻¹	5,0	4,7	3,9	3,9	3,0	<10,00
Lantan	La mg*kg ⁻¹	5,4	4,3	5,0	5,5	4,8	7,11
Rtec	Hg mg*kg ⁻¹	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	0,01	<0,100
Arsen	As mg*kg ⁻¹	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	1,24	1,26

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Wielopierscieniowe węglowodory aromatyczne	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Wielopierscieniowe węglowodory aromatyczne suma 13 WWA	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	244,0	402,0	354,0	331,7	227,8	<25,0
WWA - naftalen	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	3,2	<25,0
WWA - fenantren	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	9,2	<25,0
WWA - antracen	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	4,7	<25,0
WWA - fluoranten	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	29,4	<25,0
WWA - chryzen	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	18,7	<25,0
WWA - benzo(a)antracen	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	15,2	<25,0
WWA - benzo(a)piren	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	19,9	<25,0
WWA - benzo(a)fluoranten	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	7,5	<25,0
WWA - benzo(ghi)perylene	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	16,7	<25,0
WWA - fluoren	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	3,7	<25,0
WWA - piren	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	26,5	<25,0
WWA - benzo(b)fluoranten	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	39,1	<25,0
WWA - benzo(k)fluoranten	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	12,3	<25,0
WWA - dibenzo(a,h)antracen	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	8,1	<25,0
WWA - indeno(1,2,3-cd)piren	$\mu\text{g}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	24,3	<25,0

Pozostałości pestycydów chloroorganicznych i związków niechlorowych w glebach	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Pestycydy chloroorganiczne - DDT/DDE/DDD	$\text{mg}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	0,04	n.o.
Pestycydy chloroorganiczne - aldrin	$\text{mg}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	<0,001	n.o.
Pestycydy chloroorganiczne - dieldrin	$\text{mg}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	<0,001	n.o.
Pestycydy chloroorganiczne - endrin	$\text{mg}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	<0,001	n.o.
Pestycydy chloroorganiczne - alfa-HCH	$\text{mg}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	<0,001	n.o.
Pestycydy chloroorganiczne - beta-HCH	$\text{mg}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	<0,001	n.o.
Pestycydy chloroorganiczne - gamma-HCH	$\text{mg}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	<0,001	n.o.
Pestycydy - związki nie chlorowe - carbaryl	$\text{mg}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	<0,001	n.o.
Pestycydy - związki nie chlorowe - carbofuran	$\text{mg}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	<0,001	n.o.
Pestycydy - związki nie chlorowe - maneb	$\text{mg}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.
Pestycydy - związki nie chlorowe - atrazyn	$\text{mg}^*\text{kg}^{-1}$	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.	<0,001	n.o.

Pozostałe właściwości	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Radioaktywność	$\text{Bq}^*\text{kg}^{-1}$	376	357	411	417	648	311
Przewodnictwo elektryczne właściwe	mS^*m^{-1}	2,38	3,7	5,0	4,17	6,79	<1,00
Zasolenie	$\text{mg KCl}^*100\text{g}^{-1}$	6,3	9,8	13,0	11,0	17,93	<10,00

Źródło: https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 31. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — brak historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, — brak prowadzenia działalności szczególnie uciążliwej na środowisko, — brak przekroczeń dopuszczalnej zawartości metali w glebie w punkcie pomiarowo-kontrolnym na terenie powiatu. 	<ul style="list-style-type: none"> — niedostateczna ilość punktów monitoringowych chemizmu gleb na terenie powiatu.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — popularyzacja rolnictwa ekologicznego, — restrykcyjne normy środowiskowe dla przedsiębiorstw wpływające na zapobieganie skażeniu gleb. 	<ul style="list-style-type: none"> — erozja wodna i wietrzna, — ryzyko zanieczyszczeń gleb w przypadku niewłaściwej gospodarki ściekowej i odpadowej.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarka odpadami jest jednym z ważniejszych zagadnień ochrony środowiska. Niewłaściwe postępowanie z odpadami wywiera negatywny wpływ na otaczającą przyrodę, zdrowie ludzi oraz warunki bytowe. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki oraz minimalizacja ilości powstających odpadów.

Gospodarka w zakresie odpadów komunalnych na terenie powiatu siedleckiego prowadzona jest przez poszczególne gminy na podstawie regulaminów utrzymania czystości i porządku, przyjętych uchwałami poszczególnych rad gmin. W ramach tych regulaminów właściciele nieruchomości są zobowiązani do utrzymania na terenie swoich gmin czystości oraz porządku.

Każda z gmin na drodze przetargu wybiera przedsiębiorstwo, które będzie odpowiedzialne za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi na danym terenie. Odpady stałe zbierane są do pojemników zlokalizowanych na poszczególnych posesjach i wywożone odpłatnie przez firmy wyłonione w drodze przetargu.

Łączna ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu powiatu siedleckiego w roku 2021 wyniosła 16 230,84 Mg, z czego 6 954,59 Mg stanowiły odpady zmieszane, a 9 276,25 Mg odpady zebrane selektywnie. W porównaniu z rokiem poprzednim ilość odpadów wzrosła o 8,91%. Szczegóły dotyczące odpadów zebranych selektywnie zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 32. Ilość odpadów odebranych z terenu powiatu siedleckiego w roku 2020 i 2021⁷

Rodzaj odpadów		Masa odebranych odpadów w 2020 r. [Mg]	Masa odebranych odpadów w 2021 r. [Mg]	
Odpady zebrane ogółem				
Łącznie		14 902,49	16 230,84	
w tym:	z gospodarstw domowych	13 420,88	14 843,00	
	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	1 481,61	1 387,84	
Odpady zebrane selektywnie				
Ogółem		7 711,74	9 276,25	
w tym:	papier i tektura		342,60	492,89
	szkło		1 739,82	1 910,26
	tworzywa sztuczne		1 932,87	2 154,37
	metale		0,00	2,98
	tekstylnia		2,22	23,24
	niebezpieczne		4,10	3,27
	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem		92,31	253,45
	z tego:	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - niebezpieczne	23,50	49,08
	wielkogabarytowe		611,06	971,13
	biodegradowalne		1 268,81	1 558,82
	baterie i akumulatory razem		0,00	5,73
	z tego:	baterie i akumulatory – niebezpieczne	0,00	3,71
	opakowania wielomateriałowe		0,00	39,04
	zmieszane odpady opakowaniowe		265,48	306,18
	pozostałe		1 452,47	1 554,89
Zebrane odpady zmieszane				
Ogółem		7 190,75	6 954,59	
w tym:	z gospodarstw domowych		5 996,15	5 871,69
	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)		1 194,60	1 082,90

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>⁷ W momencie opracowania diagnozy dane za rok 2022 nie było dostępne

Na obszarze powiatu znajdują się składowiska i miejsca zbierania odpadów. W poniższej tabeli przedstawiono miejsca zbierania odpadów, zgodnie z wydanym przez Starostę Siedleckiego zezwoleniem na zbieranie odpadów.

Tabela 33. Miejsca zbierania odpadów na terenie powiatu siedleckiego zgodne z zezwoleniem wydanym przez Starostę Siedleckiego

Podmiot	Miejsce zbierania odpadów	Termin obowiązywania
Firma Usługowo-Handlowa Piotr Sikorski	Działka o nr ew. 79 w miejscowości Uziębły, gm. Paprotnia, pow. siedlecki, woj. mazowieckie.	do dnia 30.11.2023 roku
Firma Handlowa "MPM" Michał Moczydłowski	Działka o nr ew. 330/4 w miejscowości Seroczyn, gm. Wodynie, pow. siedlecki, woj. mazowieckie	do dnia 15.04.2024 roku
Hurtownia Materiałów Budowlanych, Opału, Zaopatrzenia Rolnictwa KORADEX-PLUS Agnieszka Kosieradzka-Szewczyk	Działka o nr ew. 2261- obręb Mordy, 08-140 Mordy, ul. Kilińskiego 29, gm. Mordy, pow. siedlecki, woj. mazowieckie	do dnia 31.12.2024 roku
Firma "Skup Złomu" Krzysztof Izdebski	Na wynajmowanej części działki nr 1046/10 w miejscowości Kotuń, gmina Kotuń, pow. siedlecki, woj. mazowieckie, przy ul. Kolejowej 35A	do dnia 28.02.2025 roku
Przedsiębiorstwo Handlowe MARMET Malwina Marczak	Działka nr 1347/1 i 1348/1 na utwardzonym terenie w miejscowości Mokobody, ul. Ossolińskich 25, 08-124 Mokobody, gm. Mokobody, pow. siedlecki, woj. mazowieckie	do dnia 28.06.2026 roku
Zakład Utylizacji Odpadów sp. z o.o.	W Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych PSZOK w miejscowości Wola Suchożębska, na działce nr 1888, gm. Suchożębry, pow. siedlecki, woj. mazowieckie	do dnia 29.08.2027 roku
ZBIORNICA SKÓRZEC Sp. z o.o.	Działka o nr ewid. 57 w miejscowości Skórzec, gm. Skórzec, pow. siedlecki, woj. mazowieckie	do dnia 14.09.2032 roku
FOL-PLAST Magdalena Rusjan	Działka o nr ewid. 405/2 w miejscowości Bojmie, gm. Kotuń, pow. siedlecki, woj. mazowieckie	do dnia 16.11.2030 roku
JAGMET Rafał Jąg z/s	Działka o nr ewid. 512/13 w miejscowości Żelków-Kolonia, gmina Siedlce, pow. siedlecki, woj. mazowieckie	do dnia 24.11.2031 roku
Przedsiębiorstwo USŁUGI TRANSPORTOWE Stanisław Protasiuk, Celina Protasiuk z/s	Działka nr 1194/27 w miejscowości Ujrzanów, gmina Siedlce, pow. siedlecki, woj. mazowieckie	do dnia 20.05.2032 roku

Źródło: Dane ze Starostwa Powiatowego w Siedlcach

Zezwolenia wydane przez Marszałka Województwa Mazowieckiego posiadają podmioty⁸:

- ADAMEX Adam Cielemecki, Zdany 1B, 08-106 Zbuczyn,
- SKUP ZŁOMU PAWART S.C., ul. Terespolska 20, 08-106 Zbuczyn,
- Ferma Drobiu Ilczuk Tomasz, Nasiłów 31, 08-107 Paprotnia.

Na terenie powiatu funkcjonuje również Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Woli Suchożebrowskiej – składowisko odpadów oraz Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowane w gminie: Mordy, Korczew, Kotuń, Suchożebry, Przesmyki, Skórzec, Wiśniew, Wodynie.

Gmina Siedlce i Domanice korzysta z PSZOK, który znajduje się na terenie Miasta Siedlce, natomiast Gmina Mokobody i Paprotnia z PSZOK, który znajduje się na terenie gminy Suchożebry.

Gmina Zbuczyn oraz Siedlce planuje budowę PSZOK w kolejnych latach. Gmina Kotuń planuje działania związane ze wsparciem znajdującego się na jej terenie PSZOK.

Ponadto na terenie gminy Kotuń znajduje się nieczynne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne.

Obwieszczeniem Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 lipca 2022 r. został ogłoszony statut Związku Międzygminnego ZIELONE GMINY z siedzibą w Siedlcach. Uczestnikami Związku są: Gmina Domanice, Gmina Korczew, Gmina Kotuń, Gmina Mokobody, Miasto i Gmina Mordy, Gmina Przesmyki, Gmina Siedlce, Gmina Skórzec, Gmina Wiśniew, Gmina Wodynie oraz Gmina Zbuczyn. Do zadań Związku należy:

1. koordynacja działań poszczególnych gmin – uczestników Związku i jednostek prowadzących działalność na ich terenie w zakresie wspólnego rozwiązywania problemów związanych z utrzymaniem czystości i porządku, gospodarką odpadami komunalnymi oraz ochroną środowiska,
2. tworzenie warunków niezbędnych do utrzymania czystości i porządku na terenie gmin – uczestników Związku poprzez:
  - a. budowę, utrzymanie i eksploatację regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w postaci składowiska odpadów,

---

⁸ Dane z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie, Departament Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych

- b. nadzór nad gospodarowaniem odpadami komunalnymi w zakresie realizacji zadań powierzonych podmiotom zarządzającym składowiskiem odpadów,
3. propagowanie zasad prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
4. propagowanie idei ochrony lokalnego środowiska naturalnego.

Na początku lutego 2022 r. Starosta Siedlecki przekazał Związkowi działkę zlokalizowaną na terenie gminy Suchożebry, na której wybudowana będzie spalarnia odpadów⁹. Prace dotyczące budowy spalarni są na etapie przygotowawczym.

Na terenie gminy Skórzec znajduje się również Zbiornica Padliny w Skórcu, która zajmuje się uprzątnięciem i utylizacją padłych zwierząt oraz ich części.

Do gospodarki odpadami zaliczyć należy również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest. Na terenie poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu siedleckiego obowiązują gminne programy usuwania wyrobów zawierających azbest. Głównymi założeniami tych dokumentów jest aktywizacja działań związanych z oczyszczeniem terenu poszczególnych gmin z azbestu, tj. wyrobów budowlanych zawierających azbest, jak również pozostałych wyrobów zawierających azbest i odpadów azbestowych. Masę zinwentaryzowanych i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu siedleckiego prezentuje poniższa tabela.

---

⁹ <https://echokatolickie.pl/co-z-wysypiskiem-i-spalarnia/> (dostęp: 23.02.2024 r.)

Tabela 34. Masa wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu siedleckiego w [kg] – dane z bazy azbestowej wg stanu na czerwiec 2023 r.

Zinwentaryzowane		
Razem	73 180 028	100,00%
Osoby fizyczne	72 543 560	100,00%
Osoby prawne	636 468	100,00%
Unieszkodliwione		
Razem	10 277 314	14,04%
Osoby fizyczne	10 142 703	13,98%
Osoby prawne	134 611	21,15%
Pozostałe do unieszkodliwienia		
Razem	62 902 714	85,96%
Osoby fizyczne	62 400 856	86,02%
Osoby prawne	501 858	78,85%

Źródło: Baza Azbestowa, <https://bazaazbestowa.gov.pl>

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 35. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — uporządkowany system gospodarki odpadami, — objęcie zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców powiatu, — funkcjonujące punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), — posiadanie przez gminy programów usuwania azbestu oraz regulaminów utrzymania czystości i porządku. 	<ul style="list-style-type: none"> — niewystarczający stopień usuniętych wyrobów azbestowych występujących na terenie powiatu.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej, — pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowanie infrastruktury gospodarki odpadami, — powstawanie nowoczesnych instalacji do przetwarzania odpadów, — wprowadzenie na terenie kraju nowych założeń i wytycznych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> — niewłaściwe postępowanie z odpadami przez część właścicieli nieruchomości, — niedostateczny poziom świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami, — powstawanie „dzikich” wysypisk, — rosnąca ilość odpadów, — wysokie i rosnące koszty systemu gospodarowania odpadami.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.9 Zasoby przyrodnicze

Flora i fauna

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych według danych GUS na koniec 2021 r. wynosiła 30 733,78 ha. Lesistość (wskaźnik pokrycia lasem określonej powierzchni) obszaru powiatu wyniosła 19,1%, co jest wartością niższą od średniej wartości dla województwa mazowieckiego (23,40%) i kraju (29,60%). Lasy Państwowe na terenie powiatu znajdują się w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie (Nadleśnictwo Siedlce – gminy: Kotuń, Mokobody, Paprotnia, Siedlce, Skórzec, Suchożebry, Wiśniew, Wodynie, Zbuczyn, miasto i gmina Mordy i część gmin: Domanice oraz Mordy, Nadleśnictwo Łuków – część gminy Domanice) oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie (Nadleśnictwo Sarnaki – gminy Przesmyki, Korczew oraz część gminy Korczew).

Tabela 36. Lasy i grunty leśne na terenie powiatu siedleckiego

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2021
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	30 733,78
Lesistość w %	%	19,1
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	8 446,78
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	8 314,19
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	8 218,79
Grunty leśne prywatne	ha	22 287,00
Powierzchnia lasów		
Lasy ogółem	ha	30 567,33
Lasy publiczne ogółem	ha	8 280,33
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	8 147,74
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	8 052,34
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	54,40
Lasy publiczne gminne	ha	132,59
Lasy prywatne ogółem	ha	22 287,00

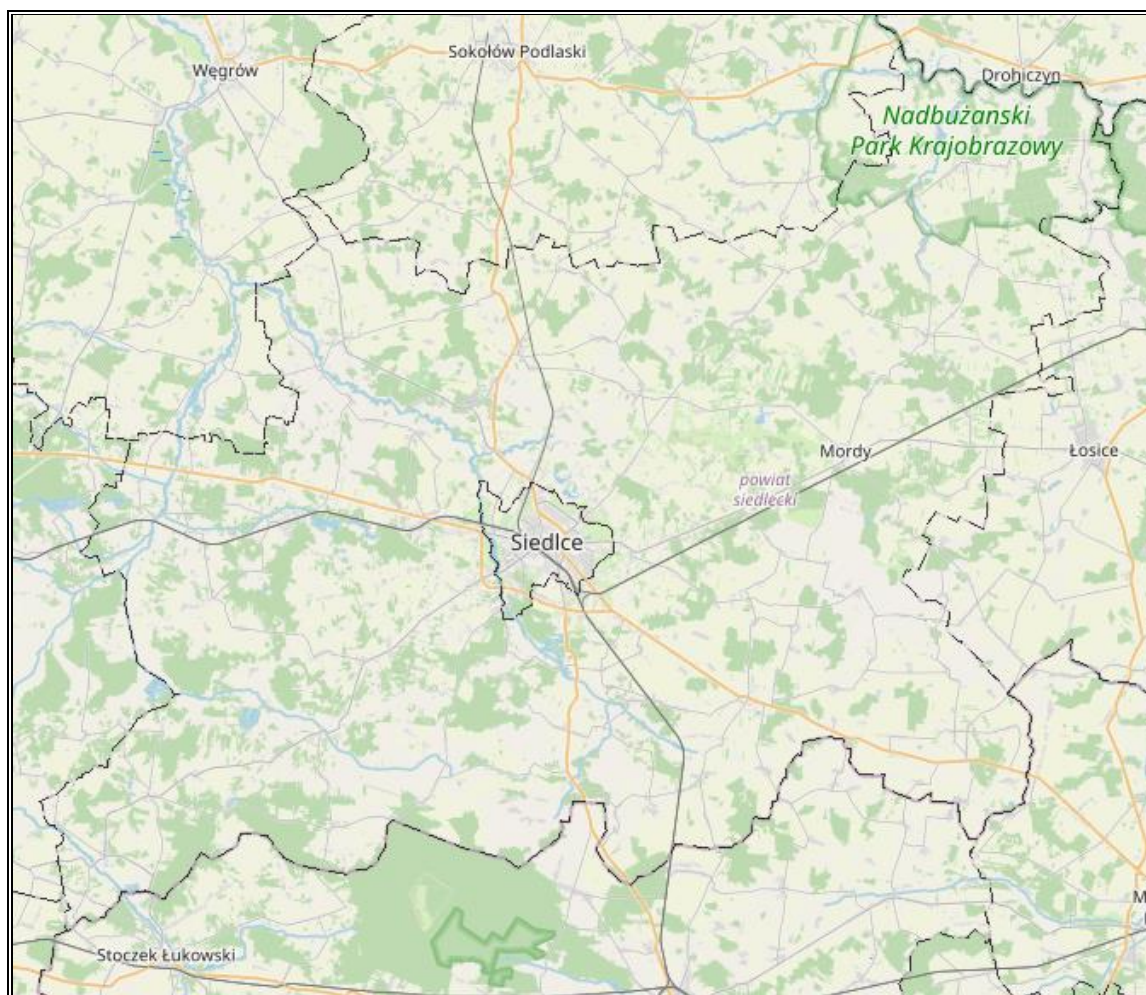
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
Lasy na terenie powiatu siedleckiego to przede wszystkim siedliska borowe, gdzie głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna. Do pozostałych gatunków należą dąb, brzoza, olsza, modrzew, sporadycznie świerk.

Ważną rolę w rolniczym krajobrazie Powiatu Siedleckiego pełnią również zadrzewienia. Stanowią one szczególnie istotną funkcję w środowisku słabo zadrzewionym. Największe znaczenie zadrzewień sprowadza się do pełnienia różnorodnych funkcji ochronnych, mikroklimatycznych, biocenotycznych, produkcyjnych i rekreacyjno-turystycznych.

Na terenie powiatu siedleckiego można spotkać rośliny rzadko występujące w przyrodzie, które zamieszczone są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) takie, jak: brzoza niska, wawrzynek wilczełyko, pluskwica europejska, parzydło leśne, lilia złotogłów, kruszczyk szerokolistny, wielosił błękitny¹⁰.

Rysunek 18. Mapa obszarów leśnych na terenie powiatu siedleckiego

Źródło: <https://www.bdl.lasy.gov.pl/porta1/mapy>

¹⁰ <http://www.siedlce.warszawa.lasy.gov.pl/>; <http://www.sarnaki.lublin.lasy.gov.pl/>

Obszar powiatu siedleckiego jest bardzo zróżnicowany przyrodniczo, zasiedlony jest przez praktycznie większość gatunków zwierząt łownych. Do najważniejszych gatunków zwierząt, stanowiących podstawę gospodarki łowieckiej na terenie powiatu, zaliczyć należy:

- zwierzynę grubą, bytującą przede wszystkim na terenach leśnych lub na pograniczu lasu i pól: jeleń, sarna oraz dzik,
- zwierzynę drobną, bytującą przede wszystkim na terenach polnych: zając, bażant, kuropatwa.

Z pozostałych zwierząt w większej ilości występują lisy.

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na obszarze powiatu siedleckiego znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody Przekop,
- rezerwat przyrody Dębniak,
- rezerwat przyrody Kaliniak,
- rezerwat przyrody Gołobórz,
- rezerwat przyrody Kulak,
- rezerwat przyrody Stawy Broszkowskie,
- rezerwat przyrody Dąbrowy Seroczyńskie,
- rezerwat przyrody Stawy Siedleckie,
- rezerwat przyrody Klimonty,
- rezerwat przyrody Toczna,
- Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Miński Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Nadbużański Park Krajobrazowy,
- Obszar natura 2000 – Dąbrowy Seroczyńskie,

- Obszar natura 2000 – Ostoja Nadbużańska,
- Obszar natura 2000 – Ostoja Nadliwiecka,
- Obszar natura 2000 – Rogoźnica,
- Obszar natura 2000 – Dzwonecznik w Kisielanach,
- Obszar natura 2000 – Gołobórz,
- Obszar natura 2000 – Dolina Liwca,
- Obszar natura 2000 – Dolina Dolnego Bugu,
- Obszar natura 2000 – Dolina Kostrzynia,
- Obszar natura 2000 – Lasy Łukowskie,
- 101 pomników przyrody,
- 13 użytków ekologicznych.

Wszystkie wyżej wymienione formy ochrony przyrody, a w szczególności obszary Natura 2000, obszar chronionego krajobrazu, park krajobrazowy stanowią tereny najcenniejsze przyrodniczo. W związku z tym powinno ograniczyć się wprowadzanie nowych inwestycji w ich granicach, a każde nowe planowane zagospodarowanie powinno zostać poprzedzone przeprowadzeniem inwentaryzacji przyrodniczej.

Rezerwat przyrody Przekop

Jest to rezerwat leśny o powierzchni 21,08 ha. Został on utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu z dnia 25 sierpnia 1964 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku. Celem ochrony jest zachowanie, ze względów naukowych i dydaktycznych, fragmentu lasu pochodzenia naturalnego, charakterystycznego dla okolic nadbużańskich. Na terenie rezerwatu nie obowiązują plany ani zadania ochronne.

Rezerwat przyrody Dębniak

Jest to rezerwat leśny o powierzchni 20,84 ha. Został on utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu z dnia 16 stycznia 1978 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego

i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku. Celem ochrony jest zachowanie starodrzewu dębowego o charakterze naturalnym z licznymi pomnikowymi drzewami.

Rezerwat przyrody Kaliniak

Jest to rezerwat leśny o powierzchni 54,41 ha. Został on utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu z dnia 16 października 1979 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku. Celem ochrony jest zachowanie naturalnych zbiorowisk grądowych i łągowych z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin w runie. Na terenie rezerwatu nie obowiązują plany ani zadania ochronne.

Rezerwat przyrody Gołobórz

Jest to rezerwat florystyczny o powierzchni 65,88 ha. Został on utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 26 marca 1982 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku. Celem ochrony jest zachowanie różnorodnych zbiorowisk roślinnych z wieloma gatunkami roślin rzadkich i chronionych. Na terenie rezerwatu ustanowione zostały zadania ochronne zarządzeniem nr 10 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 19 maja 2021 r. Rodzaje działań ochronnych to: rozrzedzanie nadmiernego zwarcia górnych i dolnych warstw drzewostanu, monitorowanie stanu zachowania siedliska, usuwanie samosiewów oraz podrostów drzew i krzewów oraz usuwanie gatunków obcych.

Rezerwat przyrody Kulak

Jest to rezerwat florystyczny o powierzchni 47,16 ha. Został on utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 listopada 1983 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obowiązującym aktem prawnym jest obwieszczenie Wojewody Lubelskiego z dnia 7 stycznia 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. Celem ochrony jest zachowanie różnorodnych zbiorowisk roślinnych ze stanowiskami wielu gatunków

i roślin chronionych i rzadkich, a w szczególności stanowiska rosiczki długolistnej. Na terenie rezerwatu nie obowiązują plany ani zadania ochronne.

Rezerwat przyrody Stawy Broszkowskie

Jest to rezerwat faunistyczny ptaków o powierzchni 268,1293 ha. Został on utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 lipca 1984 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie nr 28 Wojewody Mazowieckiego z dnia 1 lipca 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rezerwatu przyrody „Stawy Broszkowskie”. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie miejsc lęgowych wielu gatunków ptaków oraz ostoi ptaków przelotnych. Na terenie rezerwatu ustanowiony został plan ochronny rozporządzeniem nr 29 Wojewody Mazowieckiego z dnia 17 lipca 2008 r. Rodzaje działań ochronnych to: zachowanie i odtworzenie lustra wody w obrębie stawów w celu utrzymania miejsc lęgowych ptaków wodnych i wodno-błotnych, odtworzenie warunków siedliskowych dla ptaków brodzących i kaczek w obrębie stawów, powstrzymanie sukcesji wtórnej na otwartych przestrzeniach poprzez usuwanie samosiewów, prowadzenie gospodarki rybackiej na terenie stawów oraz ograniczenie nadmiernej presji drapieżników zarówno w granicach, jak i w sąsiedztwie rezerwatu.

Rezerwat przyrody Dąbrowy Seroczyńskie

Jest to rezerwat leśny o powierzchni 550,15 ha. Został on utworzony zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 29 grudnia 1987 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku. Ponadto, obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie wyznaczenia miejsc zbioru części dębu bezszypułkowego (*Quercus petraea*) na terenie rezerwatu przyrody „Dąbrowy Seroczyńskie”. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie, ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych, unikalnego kompleksu leśnego z udziałem drzewostanów z panującym dębem bezszypułkowym i różnogatunkową roślinnością zielną z rzadkimi i chronionymi gatunkami, wyróżniającego się wartościami faunistycznymi i geomorfologicznymi. Na terenie rezerwatu ustanowiony został plan

ochronny zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 22 września 2017 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Dąbrowy Seroczyńskie. Rodzaje działań ochronnych to: regulacja składu gatunkowego, poprawa warunków świetlnych, rozluźnienie zwarcia, redukcja podszytu, przebudowa siedliska boru mieszanego, przebudowa siedliska grądowego, kształtowanie siedliska płazów, usuwanie gatunków obcych, usunięcie ogrodzenia oraz podsadzenia.

Rezerwat przyrody Stawy Siedleckie

Jest to rezerwat faunistyczny biocenoz antropogenicznych o powierzchni 242,3038 ha. Został on utworzony rozporządzeniem nr 57 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Stawy Siedleckie”. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie cennego biotopu łąkowego, żerowisk i miejsc odpoczynku rzadkich gatunków ptaków oraz siedlisk rzadkich gatunków roślin chronionych i bezkręgowców. Na terenie rezerwatu ustanowiony został plan ochronny zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 2 sierpnia 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Stawy Siedleckie. Rodzaje działań ochronnych to: ekstensywna gospodarka rybacka, koszenie łąk, redukcja drapieżników, redukcja dzików, remont budynku gospodarczego, remont magazynu, remonty i konserwacja grobli, remonty i konserwacji mniczków stawowych, remonty i konserwacja urządzenia zastawka, utrzymanie przepływu w rowach dennych, utrzymywanie drożności doprowadzalników i odprowadzalników, zmniejszenie powierzchni szuwarów, dezynfekcja, utrzymanie wody w stawach, zapobieganie szkodom wyrządzanym przez rybożerne gatunki zwierząt, zapobieganie wyjadaniu karmy przez ptaki, monitoring kumaka i traszki, monitoring ptaków, monitoring staroduba łąkowego, monitoring czerwończyka, monitoring różanki i piskorza, monitoring siedlisk oraz wycinanie zakrzewień i drzew.

Rezerwat przyrody Klimonty

Jest to rezerwat leśny biocenoz naturalnych i półnaturalnych o powierzchni 109,20 ha. Został on utworzony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 10 lutego 2015 r. w sprawie uznania rezerwatu przyrody Klimonty. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie kompleksu olsów i łągów stanowiących ostoje chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Na terenie rezerwatu

ustanowiony został plan ochronny zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30.03.2021 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Klimonty. Rodzaje działań ochronnych to: monitoring warunków hydrologicznych, sprzątanie oraz monitoring gatunków obcych.

Rezerwat przyrody Toczna

Jest to rezerwat faunistyczny ryb o powierzchni 6,11 ha. Został on utworzony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 7 listopada 2022 r. Obowiązującym aktem prawnym jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie uznania rezerwatu przyrody Toczna. Celem ochrony jest zachowanie ujściowego odcinka rzeki Tocznej, będącego ważnym na Mazowszu miejscem występowania i rozrodu chronionych gatunków ryb. Na terenie rezerwatu nie obowiązują plany ani zadania ochronne.

Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu

Jest to obszar o powierzchni wynoszącej 23 451,00 ha ustanowiony uchwałą nr XVII/99/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Siedlcach z dnia 28 października 1986 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr 172/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 13 listopada 2018 r. zmieniająca rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego w sprawie Nadbużańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje szerokim pasem południowo-wschodnią część doliny Bugu. Po powiększeniu Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (obecnie łączy się on z PK Podlaski Przełomu Bugu i Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu) Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu stanowi wąski pas pełniący rolę otuliny. Najcenniejsze walory przyrodnicze weszły w skład rezerwatów "Sterdyń", "Dębniak", "Kaliniak" i "Przekop" oraz w nowe granice parku. Ponadto znajduje się tam 49 pomników przyrody. Krajobraz doliny Bugu ma charakter rolniczy.

Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Jest to obszar o powierzchni wynoszącej 34 696,63 ha ustanowiony uchwałą nr XVII/99/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Siedlcach z dnia 28 października 1986 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr 137/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia

18 września 2018 r. w sprawie Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz uchwała nr 107/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 23 maja 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar rozciąga się na Wysoczyźnie Siedleckiej, między Siedlcami a Węgrowem. Obejmuje on m.in. rezerwaty przyrody "Gołobórz" i "Stawy Broszkowskie" oraz 12 pomników przyrody. Przez niemal cały obszar przepływa rzeka Liwiec. Krajobraz ma charakter rolniczy.

Miński Obszar Chronionego Krajobrazu

Jest to obszar o powierzchni wynoszącej 32 112,19 ha ustanowiony uchwałą nr XVII/99/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Siedlcach z dnia 28 października 1986 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr 125/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 10 września 2019 r. w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz uchwała nr 30/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 lutego 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar leży na Wysoczyźnie Kałuszyńskiej. Znajdują się w nim rezerwaty przyrody "Jedlina" i "Rudka Sanatoryjna" oraz występuje tu 66 pomników przyrody. Z wysoczyzny spływa rzeka Mienia w kierunku Wisły. Krajobraz ma charakter rolniczy i leśny.

Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar został ustanowiony uchwałą nr XVII/99/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Siedlcach z dnia 28 października 1986 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 16 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 roku w sprawie Łukowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Powierzchnia całkowita Łukowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wynosi 4 331,30 ha. Obszar położony jest na terenie gmin: Wodynie, Domanice, Wiśniew.

Nadbużański Park Krajobrazowy

Jest to obszar o powierzchni wynoszącej 74 136,50 ha ustanowiony rozporządzeniem nr 36/93 Wojewody Siedleckiego z dnia 30 września 1993 r. w sprawie utworzenia Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego oraz rozporządzeniem nr 15/94 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 8 kwietnia 1994 r. w sprawie utworzenia Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie nr 58

Wojewody Mazowieckiego z dnia 25.05.2005 zmieniające rozporządzenie w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Na obszarze Parku od 2004 r. obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego – OSO Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu oraz plan ochronny.

Obszary Natura 2000

Zgodnie z przepisami art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.) na obszarach Natura 2000 wprowadza się następujące zakazy: podejmowanie działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Obszar Natura 2000 – Dąbrowy Seroczyńskie

Jest to specjalny obszar ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa), który obejmuje powierzchnię 549,19 ha. Obszar został wyznaczony na podstawie decyzji komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE) oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dąbrowy Seroczyńskie (PLH140004). Najcenniejsze przyrodniczo są występujące na jego terenie grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne, ciepłolubne dąbrowy, torfowiska przejściowe i trzęsawiska oraz traszka grzebieniasta.

Obszar Natura 2000 – Ostoja Nadbużańska

Jest to specjalny obszar ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa), który obejmuje powierzchnię 46 036,7400 ha. Obszar został wyznaczony na podstawie decyzji komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE). Na ww. obszarze szczególnie cennym jest kompleks

nadrzecznych lasów o zachowanym naturalnym charakterze oraz szereg zbiorowisk łąkowych i związanych z siedliskami wilgotnymi, typowo wykształconych na dużych powierzchniach. 16 rodzajów siedlisk z tego obszaru znajduje się w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Stwierdzono tu występowanie 21 gatunków z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to jeden z najważniejszych obszarów dla ochrony ichtiofauny w Polsce. Obejmuje 10 gatunków ryb z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG z kozą złotawą i kiełbkiem białopłetwym, stanowiska rzadkich gatunków roślin, w tym 2 gatunki z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Występuje bogata fauna bezkręgowców, m.in. interesujące gatunki pająków (*Agyneta affinis*, *A. saxatilis*, *Chocorna picinus*, *Enoplognatha thoracica*, *Enophrys aequipes*, *Hahnia halveola*, *Iberina candida*, *Leptyphantes flavipes*, *Styloctetor stivus*). Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków. Na jego terenie obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r.

Obszar Natura 2000 – Ostoja Nadliwiecka

Jest to specjalny obszar ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa), który obejmuje powierzchnię 13 622,72 ha. Obszar został wyznaczony na podstawie decyzji komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE). Na obszarze tym szczególnie cenne są: łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, sosnowy bór chrobotkowy, łągowskie lasy dębowo-wiązowo-jesionowe, grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne, brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea*, zalewane muliste brzegi rzek, starorzecza i naturalne eutoficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*, ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże *Arrhenatherion*, górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, starodub łąkowy *Ostericum palustre*, bóbr *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra*, Różanka *Rhodeus sericeus amarus*, Kozia *Cobitis taenia*, Piskorz *Misgurnus fossilis*,

Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, Kumak nizinny *Bombina bombina*, Skójką gruboskorupowa *Unio crassus*, Poczwarówka jajowata *Vertigo moulinsiana*, Poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*, Zatoczek łamliwy *Anisus vorticulus*, Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, Czerwończyk fioletek *Lycaena helle* oraz Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*. Na obszarze tym obowiązują plany ochronne ustanowione zarządzeniem nr 14 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 marca 2014 r. i zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 11 marca 2016 r.

Obszar Natura 2000 – Rogoźnica

Jest to specjalny obszar ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa), który obejmuje powierzchnię 153,23 ha. Obszar został wyznaczony na podstawie decyzji komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Rogoźnica (PLH140036). W granicach obszaru Natura 2000 Rogoźnica PLH140036 znalazł się jeden z najlepiej zachowanych w regionie obszarów leśnych związanych z siedliskami wilgotnymi: olsów *Ribeso nigri-Alnetum* i łągów olszowo-jesionowych *Fraxino-Alnetum*. Interesującym, ze względów naukowych i przyrodniczych, zjawiskiem są częste fluktuacje pomiędzy łągowym a olsowym charakterem zbiorowisk leśnych, będące efektem zmiennych stanów wód rzeki Kostrzyń, okresowym zwiększaniem się roli wysięków wód podskórnych lub spływów powierzchniowych z terenów wysoczyznowych. Pomędzy wspomnianymi wilgotnymi i zabagnionymi terenami występują niewielkie powierzchniowo wyniesienia zwane grądzikami lub grzędami, na których wykształciła się roślinność nawiązująca składem florystycznym i strukturą do wilgotnych postaci grądów *Tilio cordatae-Carpinetum betuli*. We wschodniej części obszaru, w lokalnej, bezodpływowej niecce otoczonej zwydmieniami, wykształcił się kompleks siedlisk torfowiskowych złożony z sosnowych borów bagiennych *Vaccnio uliginosi-Pinetum* oraz torfowisk z klasy *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*. Ponadto, na obszarze tym występują: torfowiska przejściowe i trzęsawiska, bory i lasy bagienne oraz łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe.

Obszar Natura 2000 – Dzwonecznik w Kisielanach

Jest to specjalny obszar ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa), który obejmuje powierzchnię 45,72 ha. Obszar został wyznaczony na podstawie decyzji komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE) oraz rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dzwonecznik w Kisielanach (PLH140026). Jest to jeden z najcenniejszych, pod względem florystycznym, terenów w kraju. Rośnie tu największa w Polsce populacja dzwonecznika wonnego *Adenophora liliifolia* w Polsce, licząca ok. 1500 osobników. Tak dobrą kondycję populacji najprawdopodobniej należy upatrywać w odpowiednich glebowych i biocenotycznych warunkach, jakie tu panują. Nie bez znaczenia jest fakt, że stanowisko dzwonecznika znajduje się na wyeksponowanym terenie wyniesieniu, które umożliwia doskonałe oświetlenie runa. Promienie słoneczne penetrują dno lasu od strony wschodniej, południowej i północnej. Obszar jest miejscem występowania wielu gatunków chronionych i zagrożonych, figurujących na regionalnej czerwonej liście. W runie dąbrów świetlistych *Potentillo albae-Quercetum* stwierdzono występowanie m.in.: miodownika melisowatego *Melittis melissophyllum*, lili żłotogłów *Lilium martagon*, orlika pospolitego *Aquilegia vulgaris*, pluskwicy europejskiej *Cimicifuga europaea*, okrzyka szerokolistnego *LasERPitium latifolium* i naparstnicy zwyczajnej *Digitalis grandiflora*. Ponadto cenne przyrodniczo są ciepłolubne dąbrowy.

Obszar Natura 2000 – Gołobórz

Jest to specjalny obszar ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa), który obejmuje powierzchnię 186,53 ha. Obszar został wyznaczony na podstawie decyzji komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE) oraz rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Gołobórz (PLH140028). Pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, Gołobórz to jeden z najciekawszych i najbardziej zróżnicowanych terenów Niziny

Południowopodlaskiej. Cenne przyrodniczo na jego obszarze są: śródlądowe wydmy z murawami napiaskowymi, suche wrzosowiska, zarośla jałowca pospolitego na murawach wapiennych lub wrzosowiskach, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, ciepłolubne dąbrowy oraz śródlądowy bór chrobotkowy.

Obszar Natura 2000 – Dolina Liwca

Jest to specjalny obszar ochrony ptaków (dyrektywa ptasia), który obejmuje powierzchnię 27 431,51 ha. Obszar został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków. Cennymi ptakami na tym obszarze są: bocian biały, błotniak stawowy, derkacz, żuraw, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, cyranka, kszyc, rycyk, kulik wielki, brodziec piskliwy, dziwonia oraz remiz. Dla obszaru Dolina Liwca wyznaczono plany ochronne zarządzeniem nr 12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 marca 2014 r., zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 7 lipca 2016 r.

Obszar Natura 2000 – Dolina Dolnego Bugu

Jest to specjalny obszar ochrony ptaków (dyrektywa ptasia), który obejmuje powierzchnię 74 309,92 ha. Obszar został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków. Cennymi ptakami na tym obszarze są: bączek, bocian czarny, brodziec piskliwy, cyranka, czajka, czapla siwa, krwawodziób, gadożer, kszyc, kulik wielki, płaskonos, podróżniczek, rybitwa białoczarna, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, rycyk, sieweczka rzeczna, sieweczka obrożna, zimorodek, bocian biały, kania czarna, derkacz, wodnik i samotnik. Dla obszaru Dolina Dolnego Bugu wyznaczono plany ochronne zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r., które zmieniono zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 2 sierpnia 2016r.

Obszar Natura 2000 – Dolina Kostrzynia

Jest to specjalny obszar ochrony ptaków (dyrektywa ptasia), który obejmuje powierzchnię 14 376,13 ha. Obszar został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków. Cennymi ptakami na tym obszarze są: dziwonia, rybitwa czarna, derkacz, podróżniczek oraz zielonka. Dla obszaru Dolina Kostrzynia wyznaczony został plan zadań ochronnych zarządzeniem nr 17 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 marca 2014 r., zmieniony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 października 2014 r.

Obszar Natura 2000 – Lasy Łukowskie

Jest to specjalny obszar ochrony ptaków (dyrektywa ptasia), który obejmuje powierzchnię 11 488,44 ha. Obszar został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków. Cennymi ptakami na tym obszarze są: lelek, sowa błotna, gąsiorek, jarzębatka i lerka.

Użytki ekologiczne i pomniki przyrody

W stosunku do użytków ekologicznych i pomników przyrody obowiązują przepisy z art. 45 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.), zgodnie z którymi na ich obszarze mogą być wprowadzone zakazy.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.) pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa,

krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

Zgodnie z danymi w GUS na terenie powiatu siedleckiego znajduje się 101 pomników przyrody. Należą do nich głazy narzutowe, drzewa, grupy drzew takich, jak m.in.: klon, dąb szypułkowy, lipa szerokolistna, platant klonolistny, jesion wyniosły, wiąz szypułkowy, modrzew europejski, sosna zwyczajna, klon polny i zwyczajny, topola czarna, świerk pospolity, buk pospolity, dąb czerwony, groszek wschodniokarpacki, kasztanowiec zwyczajny.

Według ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.) „użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania”.

Na terenie powiatu siedleckiego zlokalizowanych jest 13 użytków ekologicznych. Ich wykaz prezentuje tabela poniżej.

Tabela 37. Charakterystyka użytków ekologicznych zlokalizowanych na terenie powiatu siedleckiego

Lp.	Rodzaj	Powierzchnia [ha]
1.	bagno	0,73
2.	naturalny zbiornik wodny	0,35
3.	płaty nieużytkowanej roślinności	0,20
4.	naturalny zbiornik wodny	0,14
5.	bagno	2,45
6.	bagno	1,99
7.	bagno	0,39
8.	bagno	0,61
9.	płaty nieużytkowanej roślinności	0,22
10.	płaty nieużytkowanej roślinności	1,18
11.	bagno	2,72
12.	bagno	0,59
13.	bagno	0,41

Źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/>

Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny jest obszarem, który umożliwia migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Tworzą go liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające zwierzętom, roślinom i grzybom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia.

Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowana została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego w dwóch etapach, w tym: etap I – w 2005 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków oraz etap II – w 2011 r. we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

Zgodnie z Mapą korytarzy ekologicznych 2005 przez teren powiatu siedleckiego przebiegają następujące korytarze ekologiczne:

- Dolina Liwca (KPnC-2A),
- Siedlecki (KPnC-3D),
- Podlasie Południowe (KPnC-3A),
- Miński (KPnC-3G).

Zgodnie z Mapą korytarzy ekologicznych 2012 przez teren powiatu siedleckiego przebiegają następujące korytarze ekologiczne:

- Lasy Łochowskie – Lasy Chotyłowskie (KPnC-3A),
- Lasy Łukowskie (KPnC-3B).

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 38. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — istniejące walory naturalne i krajobrazowe, — występowanie form ochrony przyrody, w tym parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000, — duża różnorodność krajobrazowa, ekosystemowa, siedliskowa i gatunkowa, — przebiegające przez obszar powiatu korytarze ekologiczne. 	<ul style="list-style-type: none"> — podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska, — presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — programy i akcje edukacyjno-informacyjne o potrzebie ochrony przyrody, — zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych. 	<ul style="list-style-type: none"> — postępująca urbanizacja, — zmiany klimatyczne, — ekspansja gatunków obcych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (tytuł IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych sytuacji, prowadząca do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23). Definicja ta jest zbieżna z Dyrektywą Seveso II (96/82/WE) oraz Konwencją z 1992 r. w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych.

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku,
- zakłady o dużym ryzyku.

Na terenie powiatu siedleckiego funkcjonują zakłady przemysłowe, które stanowią zagrożenie wystąpienia poważnej awarii w rozumieniu ustawy Prawo ochrony

środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. Jest to Ferma drobiu w miejscowości Żebrak oraz Trzciniec.

Poważne zagrożenie dla powiatu stanowić może transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Obecność na jego terenie ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał rozwojowy jednostki samorządowej, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy na terenie powiatu skupiony jest na drogach krajowych nr 2 oraz nr 63 oraz drogach wojewódzkich. Zagrożenie może stanowić również przewóz substancji niebezpiecznych liniami kolejowymi.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie powiatu, można wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne, wodociągowe), terrorystyczne (z wykorzystaniem broni, bomb, materiałów wybuchowych, środków chemicznych oraz biologicznych).

Z informacji uzyskanych od urzędów gmin wynika, że na terenie powiatu siedleckiego w ostatnim czasie zdarzeniami o znamionach poważnej awarii były dotkliwe susze rolnicze. Stanowią one poważne konsekwencje dla rolnictwa i społeczności wiejskich. Niedobór wody może prowadzić do niezdolności do uprawy roślin, spadku plonów czy jakości upraw. Ponadto wskazane zostały przymrozki wiosenne, które powodują niszczenia roślin.

Mieszkańcy Gminy Suchożebry skarżą się na uciążliwości zapachowe pochodzące z wysypiska śmieci w Woli Suchożebrskiej oraz na nieprzyjemne zapachy pochodzące z funkcjonujących ferm drobiu i chlewni.

Na szczeblu samorządu powiatowego organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego jest starosta. Do jego kompetencji należy w szczególności kierowanie wszelkimi działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie powiatu. W procesie zarządzania kryzysowego ważną rolę odgrywa powiatowy plan zarządzania kryzysowego, którego obowiązek posiadania wynika z art. 5 ustawy o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. 2023 poz. 122).

Na terenie powiatu funkcjonuje Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Siedlcach oraz jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, które w celu ochrony ludności przez poważnymi awariami, są regularnie dofinansowywane.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 39. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — Powiatowy plan zarządzania kryzysowego obowiązujący na terenie powiatu. 	<ul style="list-style-type: none"> — transport drogowy i kolejowy ładunków niebezpiecznych, — linie elektroenergetyczne wysokiego i najwyższego napięcia, przebiegające przez obszar powiatu, — zakłady o zwiększonym ryzyku zagrożenia występujące na terenie powiatu.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — wyposażenie służb odpowiadających za bezpieczeństwo na terenie powiatu, — rozwój systemów powiadamiania o zagrożeniach. 	<ul style="list-style-type: none"> — zdarzenia losowe w zakładach pracy, — małe prawdopodobieństwo przewidzenia możliwości wystąpienia poważnej awarii.

Źródło: Opracowanie własne

3.3 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Dokument pn. „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu.

Według SPA2020 do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych).

W związku z postępującymi zmianami klimatu nie można wykluczyć pojawienia się w przyszłości niekorzystnych skutków w postaci: wichur, ulewnych deszczy, mrozów, susz itp., które powodują duże szkody i ograniczenia w środowisku.

Rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych do zmian klimatu są:

- zwiększenie ochrony gleb przed ekstremalnymi warunkami pogodowymi (m.in. susze, powodzie) i erozją oraz oszacowanie możliwości upraw roślin ciepłolubnych (m.in. kukurydza, sorgo) w celu zwiększenia ilości pozyskiwanych wysokowydajnych pasz dla zwierząt,
- zwiększenie intensywności działań w kształtowaniu sieci osadniczej, uwzględniając przy tym zwiększenie obszarów zieleni i wodnych w ich planach rozwoju, zapewnienie przewietrzania miast oraz poprawę jakości powietrza,
- zabezpieczenie w wodę dobrej jakości, zwłaszcza mniejszych rzek, w czasie dłuższych okresów susz i niedoborów wody poprzez przygotowanie odpowiednich planów, programów i działań.

Zbyt niska pojemność retencyjna naturalnych oraz sztucznych zbiorników wpływa na brak ich skuteczności oraz ogranicza ich funkcjonowanie w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Na takich obszarach istnieje zwiększone prawdopodobieństwo występowania podtopień i powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami, zalewających obszary. Wobec tego, w celu adaptacji do zmian klimatu i ograniczenia negatywnych skutków związanych wystąpieniem ulewnych deszczy, czy roztopów po dużych opadach śniegu, a także dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego, należy zwiększać pojemność retencyjną zlewni, w tym m.in.

poprzez budowanie zbiorników retencyjnych. Ponadto, oprócz budowy zbiorników, istotne jest, w celu przeciwdziałania wytopienia lokalnych podtopień, zwiększenie ilości wody przetrzymywanej w korytach cieków i rowach melioracyjnych. Systematyczna konserwacja, modernizacja oraz budowa nowych urządzeń, a następnie ich właściwa eksploatacja ma wpływ na ograniczenie ich wystąpienia. W związku z tym ważny jest dalszy rozwój infrastruktury wodno-melioracyjnej na obszarze powiatu, który wpłynie na łagodzenie skutków wystąpienia zagrożeń naturalnych.

Jednym z istotnych aspektów jest lokalne zachowanie istniejących, zwłaszcza niewielkich obszarów wodno-błotnych lub ich odtworzenie poprzez działania małej retencji. Polega ona na gromadzeniu wody w niewielkich zbiornikach poprzez zatrzymywanie lub spowalnianie spływu wód przy jednoczesnym zachowaniu i wspieraniu rozwoju krajobrazu naturalnego. Działania te mają na celu likwidację przyczyn i skutków pogorszenia naturalnych stosunków wodnych poprzez spowalnianie odpływu wody, minimalizację skutków suszy oraz przeciwdziałanie powodzi. Ponadto mała retencja wpływa na odtworzenie lub zachowanie istniejących obszarów wodno-błotnych, m.in. poprzez wspieranie pro-środowiskowych metod retencionowania wody, tj. zachowanie naturalnych zbiorników retencyjnych, renaturyzacja siedlisk podmokłych, czy integrację działań różnych podmiotów pozwalającą na uzyskanie efektu ekologicznego.

Do rozwiązań w zakresie adaptacji do zmian klimatu należy również kształtowanie odpowiedniej struktury użytkowania terenu. Ważne jest podejmowanie prac dotyczących renaturyzacji koryt cieków, zmierzających do przywrócenia ich naturalnych charakterystyk, (również poprzez roboty hydrotechniczne i prace utrzymaniowe), ograniczenie nadmiernego zagrożenia erozją, poprzez m.in. wsiewki poplonowe, międzyplony ścierniskowe czy zwiększanie powierzchni zalesionych, wprowadzanie zadrzewień, w tym na terenach zniszczonych, niewykorzystanych rolniczo, czy gruntach rolnych o niskiej przydatności dla rolnictwa i podatnych na degradację.

Zjawisko suszy powoduje przesuszenie gleby, obniżenie poziomu wód oraz zmniejszenie przepływu wody w rzekach i rowach melioracyjnych. W okresie wegetacji roślin może spowodować duże straty w rolnictwie. Realizując postanowienia ustawy prawo wodne, tworzone są specjalne plany przeciwdziałania skutkom suszy. Plany zawierają przede wszystkim analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych

zasobów wodnych, propozycje budowy, rozbudowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych, oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji oraz katalog działań służących ograniczeniu skutków suszy.

Zwiększenie możliwości zapobiegania ewentualnym zagrożeniom i reagowania na nie jest możliwe dzięki działalności straży pożarnej oraz odpowiedniego jej wyposażenia, umożliwiającą skuteczne prowadzenie akcji ratowniczych.

Należy również podkreślić, że gminy z terenu powiatu siedleckiego (gmina Kotuń oraz gmina Korczew) przystąpiły do Porozumienia Burmistrzów na rzecz Klimatu i Energii i opracowały Plany działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu. Porozumienie Burmistrzów na rzecz Energii i Klimatu w Europie działa od 2008 roku. Jest to inicjatywa skupiająca lokalne władze i samorządy, które zobowiązują się do osiągania celów polityki klimatyczno-energetycznej UE oraz wykraczania poza te cele.

Gwałtowne i negatywne zjawiska wynikające ze zmian klimatu występują coraz częściej, dlatego coraz bardziej istotne jest przygotowanie powiatu i jego infrastruktury na zmiany klimatu. Zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska zadania mają na celu mitygację, adaptację do zmian klimatu oraz ograniczenie jego skutków.

3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.) problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są obowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenia, określonym w art. 86 Konstytucji RP.

Obecnie edukacja ekologiczna na terenie powiatu prowadzona jest przede wszystkim w formalnym systemie kształcenia. W szkołach przeprowadzane są m.in.: konkursy

ekologiczne, pogadanki dot. ochrony środowiska, pogadanki dot. zbiórki i utylizacji odpadów czy zajęcia plenerowe. Ponadto, zamieszczane są informacje na stronach internetowych w celu podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są pojęciem, które zostało zdefiniowane w art. 104 ust. 2 w byłej ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, które nie jest klęską żywiołową, które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzające powszechne niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska.

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.). Wobec powyższego rozumiane jest ono jako zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstała w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadząca do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, lub środowiska, lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię, należy traktować zdarzenia takie, jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch, awaria zbiornika, katastrofa autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awaria obiektów hydrotechnicznych, itp.

Aktem prawnym definiującym pojęcie innego miejscowego zagrożenia jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2057), która definiuje je jako zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub usunięcie skutków lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków. W świetle tej ustawy ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnianie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz na rzecz ochrony ludności,
- prowadzenie działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej.

3.3.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 10 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2023 poz. 824) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020-2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju, oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Przekazywane wyniki przeprowadzanych badań, ich analiza i wyniki ocen są dostępne na stronie internetowej WIOŚ

w Warszawie. Informacje dotyczące stacji pomiarowych na terenie powiatu znajdują się w Programie Państwowego Monitoringu Środowiska dla Województwa Mazowieckiego. Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie mazowieckim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie mazowieckim.

4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz przewidywanych zagrożeń środowiska przyrodniczego powiatu siedleckiego, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji w ramach tzw. obszarach interwencji.

Cele operacyjne i działania ekologiczne zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej (w harmonogramie rzeczowo-finansowym) zgodnie z „Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” (MŚ, Warszawa, 2 września 2015 r.).

Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie powiatu. Ich realizacja nie powinna wpłynąć negatywnie na obszary chronione. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji powstałej infrastruktury, nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą głównie na terenach zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu. Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinny każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Tabela 40. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa					
Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	Gmina Wiśniew							
	Liczba wspartych mieszkańców w zakresie wykorzystania OZE [osoby] Źródło: Urząd Gminy Wiśniew	0	1 000	Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Monitorowane: Promocja i wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Gmina Wiśniew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
	Gmina Wodynie							
	Liczba zmodernizowanych budynków [szt.] Źródło: Urząd Gminy Wodynie	0	4	Poprawa efektywności energetycznej	Monitorowane: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Gmina Wodynie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
	Liczba zamontowanych instalacji OZE [szt.] Źródło: Urząd Gminy Wodynie	0	2	Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Monitorowane: Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii	Gmina Wodynie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
	Liczba zmodernizowanego oświetlenia [szt.] Liczba rozbudowanego oświetlenia [szt.] Źródło: Urząd Gminy Wodynie	0 0	wzrost wartości	Poprawa efektywności energetycznej	Monitorowane: Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego	Gmina Wodynie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
	Miasto i Gminy Mordy							
	Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Mordy	0	100	Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń	Monitorowane: Wymiana/modernizacja systemów grzewczych	Miasto i Gmina Mordy	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Gmina Kotuń							
	Liczba zbudowanych instalacji oświetlenia drogowego [szt.] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	10	Poprawa efektywności energetycznej	Monitorowane: Budowa instalacji oświetlenia drogowego przy drodze gminnej Albinów – Oleksin	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba zamontowanych instalacji OZE [szt.] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	300	Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Monitorowane: Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba zmodernizowanego/rozbudowanego oświetlenia ulicznego [szt.] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	200	Poprawa efektywności energetycznej	Monitorowane: Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego (energooszczędne lampy, wykorzystanie OZE)	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	10	Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń	Monitorowane: Wymiana/modernizacja systemów grzewczych w budynkach gminnych	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Zbuczyn							
	Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.] Źródło: Urząd Gminy Zbuczyn	0	1 825	Poprawa efektywności energetycznej	Monitorowane: Termomodernizacja budynków i wymiana źródeł ciepła	Gmina Zbuczyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba zmodernizowanych kotłowni [szt.] Źródło: Urząd Gminy Zbuczyn	0	5	Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń	Monitorowane: Wymiana/modernizacja systemów grzewczych w budynkach gminnych	Gmina Zbuczyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
	Liczba wymienionych źródeł światła [szt.] Źródło: Urząd Gminy Zbuczyn	0	200	Poprawa efektywności energetycznej	Monitorowane: Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego (energooszczędne lampy)	Gmina Zbuczyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba przeszkolonych gospodarstw domowych [szt.] Źródło: Urząd Gminy Zbuczyn	0	1 500	Wzrost świadomości mieszkańców	Monitorowane: Działania edukacyjno-promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Zbuczyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Paprotnia							
	Liczba wymienionych lamp [szt.] Źródło: Urząd Gminy Paprotnia	0	300	Poprawa efektywności energetycznej	Monitorowane: Wymiana oświetlenia ulicznego	Gmina Paprotnia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Siedlce							
	Liczba instalacji fotowoltaicznych [szt.] Liczba instalacji pomp ciepła [szt.] Źródło: Urząd Gminy Siedlce	0 0	30 30	Wzrost wykorzystania odnawianych źródeł energii	Monitorowane: Wyposażenie gminnych obiektów użyteczności publicznej w instalacje OZE	Gmina Siedlce	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba zmodernizowanych budynków [szt.] Źródło: Urząd Gminy Siedlce	0	10	Poprawa efektywności energetycznej	Monitorowane: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Siedlce	Gmina Siedlce	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Korczew							
	Liczba zmodernizowanych obiektów [szt.] Źródło: Urząd Gminy Korczew	0	1	Poprawa efektywności energetycznej	Monitorowane: Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	Gmina Korczew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Gmina Mokobody							
	Liczba zamontowanych instalacji OZE [szt.] Źródło: Urząd Gminy Mokobody	0	wzrost wartości	Poprawa efektywności energetycznej	Monitorowane: Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych i mieszkalnych poprzez instalacje OZE	Gmina Mokobody	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba wymienionych lamp [szt.] Źródło: Urząd Gminy Mokobody	0	wzrost wartości	Poprawa efektywności energetycznej	Monitorowane: Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego (energooszczędne lampy, wykorzystanie OZE)	Gmina Mokobody	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Przesmyki							
	Liczba zamontowanych instalacji OZE [szt.] Źródło: Urząd Gminy Przesmyki	0	wzrost wartości	Poprawa efektywności energetycznej	Monitorowane: Poprawa efektywności energetycznej w Gminie Przesmyki	Gmina Przesmyki	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 41. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Zagrożenia hałasem

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa					
Poprawa klimatu akustycznego	Powiat Siedlecki							
	Długość wybudowanej drogi [km] Źródło: Starostwo Powiatowe w Siedlcach	0	1,881	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Własne: Budowa drogi powiatowej nr 3606W Żelków – Chlewiska na odcinku Cisie Zagrudzie - Chlewiska	Powiat Siedlecki	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
	Długość wybudowanego chodnika [km] Źródło: Starostwo Powiatowe w Siedlcach	0	0,62	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Własne: Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 3611W – Mokobody – Suchożebry w m. Osiny Górne	Powiat Siedlecki	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
	Gmina Wiśniew							
	Długość przebudowanej drogi [km] Źródło: Urząd Gminy Wiśniew	0	0,74	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Gostchorz	Gmina Wiśniew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
	Gmina Wodynie							
	Długość zmodernizowanych nawierzchni dróg [szt.] Źródło: Urząd Gminy Wodynie	0	wzrost wartości	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Gmina Wodynie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
Długość przebudowanych dróg [szt.] Źródło: Urząd Gminy Wodynie	0	wzrost wartości	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Przebudowa dróg	Gmina Wodynie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia		

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Gmina Suchożebry							
	Długość wyremontowanych dróg [km] Źródło: Urząd Gminy Suchożebry	0	1,838	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Suchożebry – poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego	Gmina Suchożebry	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Kotuń							
	Długość rozbudowanej drogi [km] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	2,1	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Rozbudowa drogi gminnej 360332W - ul. Gorzkowskiego w miejscowości Kotuń	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość zbudowanej drogi [km] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	0,6	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Budowa drogi 360333W w Żeliszewie Dużym dz. 925	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość zbudowanej drogi [km] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	0,46	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Budowa ul. Wspólnej w Kotuniu	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość zbudowanej drogi [km] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	1,3	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Budowa ul Południowej w m. Gręzów	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość rozbudowanej drogi [km] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	0,55	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Rozbudowa ul. Polnej w Kotuniu	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
	Długość rozbudowanej drogi [km] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	2	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Rozbudowa drogi Kotuń - Polaki	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Zbuczyn							
	Liczba zbudowanych autostrad [szt.] Źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	0	1	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Budowa autostrady A2	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Paprotnia							
	Długość zmodernizowanych dróg [km] Źródło: Urząd Gminy Paprotnia	0	7	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Modernizacja istniejących dróg	Gmina Paprotnia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Siedlce							
	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km] Źródło: Urząd Gminy Siedlce	0	10	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Budowa ścieżek rowerowych	Gmina Siedlce	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość naprawionych dróg [km] Źródło: Urząd Gminy Siedlce	0	30	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Poprawa jakości infrastruktury drogowej	Gmina Siedlce	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba nowych parkingów [szt.] Źródło: Urząd Gminy Siedlce	0	1	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Budowa parkingu buforowego przy stacji kolejowej Sabinka	Gmina Siedlce	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Gmina Korczew							
	Długość przebudowanych dróg [km] Źródło: Urząd Gminy Korczew	0	3,4	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Przebudowa dróg	Gmina Korczew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Mokobody							
	Długość naprawionych dróg [km] Źródło: Urząd Gminy Mokobody	0	wzrost wartości	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Gmina Mokobody	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość wybudowanych dróg [km] Źródło: Urząd Gminy Mokobody	0	wzrost wartości	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego	Monitorowane: Budowa dróg gminnych na terenie gminy Mokobody	Gmina Mokobody	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 42. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Pola elektromagnetyczne

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Utrzymanie poziomu pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych poziomów	Powiat Siedlecki						
	Liczba przyjętych zgłoszeń instalacji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne Źródło: Dane Starostwa Powiatowego w Siedlcach	0	Wg potrzeb	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Własne: Przyjmowanie zgłoszeń instalacji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Powiat Siedlecki	Zmiana uwarunkowań prawnych

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 43. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Gospodarowanie wodami

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Dobry stan wód	Powiat Siedlecki						
	Liczba zatwierdzonych projektów robót i dokumentacji na wykonanie otworów ujęć wód podziemnych Źródło: Dane Starostwa Powiatowego w Siedlcach	0	Wg potrzeb	Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Własne: Zatwierdzanie projektów robót i dokumentacji na wykonanie otworów ujęć wód podziemnych	Powiat Siedlecki	Zmiana uwarunkowań prawnych

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 44. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Gospodarka wodno-ściekowa

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	Gmina Wiśniew						
	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej [km] Źródło: Urząd Gminy Wiśniew	0	3,58	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z towarzyszącą infrastrukturą w Gminie Wiśniew - budowa infrastruktury kanalizacyjnej	Gmina Wiśniew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej [km] Źródło: Urząd Gminy Wiśniew	0	3	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Łupiny - poprawa infrastruktury	Gmina Wiśniew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej [km] Długość przyłączy [km] Źródło: Urząd Gminy Wiśniew	0 0	11,03 0,75	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa kanalizacji na terenie gminy Wiśniew - poprawa infrastruktury	Gmina Wiśniew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej [km] Źródło: Urząd Gminy Wiśniew	0	2,2	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Tworki - poprawa infrastruktury	Gmina Wiśniew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: Urząd Gminy Wiśniew	0	14	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Wiśniew - poprawa infrastruktury	Gmina Wiśniew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Gmina Wodynie						
Długość sieci wodociągowej [km] Źródło: GUS	107,2	>107,2	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa i rozbudowa sieci wodociągowej	Gmina Wodynie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
	Długość sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: GUS	58,0	>58,0	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa i rozbudowa kanalizacji	Gmina Wodynie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Domanice							
	Długość sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: GUS	27	>27	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami i przepompowniami ścieków w miejscowości Podzdrój, Domanice-Kolonia, Pieński, Przywory Małe, Przywory Duże I etap oraz Olszyc Szlachecki, Olszyc Włościański, Olszyc Folwark II etap	Gmina Domanice	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba wybudowanych nowych ujęć wody [szt.] Źródło: Urząd Gminy Domanice	0	3	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa dwóch ujęć wody w miejscowości Domanice-Kolonia oraz budowa jednego ujęcia wody w miejscowości Olszyc Szlachecki	Gmina Domanice	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Suchożebry							
	Retencja ścieków surowych [m ³] Źródło: Urząd Gminy Suchożebry	bd	250	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Rozbudowa i modernizacja zbiorczego systemu odbioru i oczyszczania ścieków w Gminie Suchożebry	Gmina Suchożebry	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Miasto i Gmina Mordy							
	Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Mordy	0	100	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Miasto i Gmina Mordy	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
	Długość wybudowanej sieci kanalizacji [km] Źródło: GUS	14,4	>14,4	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa sieci kanalizacji z przyłączami w miejscowościach Czołomyje i Kol. Mordy – Uporządkowanie warunków gospodarki wodno-ściekowej oraz poprawa warunków bytowych mieszkańców gminy	Miasto i Gmina Mordy	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Mordy	0	1	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Kol. Mordy – Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej oraz poprawa warunków bytowych mieszkańców gminy	Miasto i Gmina Mordy	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Kotuń							
	Liczba rozbudowanych oczyszczalni ścieków [szt.] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	1	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kotuniu	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość rozbudowanego systemu oczyszczania ścieków [km] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	13	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Rozbudowa systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Kotuń	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba skontrolowanych zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	1 500	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość wybudowanej i zmodernizowanej sieci wodociągowej [km] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	2	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa/ rozbudowa/ modernizacja sieci wodociągowej	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Gmina Zbuczyn							
	Długość zbudowanej/rozbudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej [km] Źródło: Urząd Gminy Zbuczyn	0	5	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa/rozbudowa/modernizacja sieci wodociągowej	Gmina Zbuczyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość zbudowanej/rozbudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: Urząd Gminy Zbuczyn	0	20	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa/rozbudowa/modernizacja sieci kanalizacyjnej	Gmina Zbuczyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba zmodernizowanych SUW [szt.] Liczba wybudowanych SUW [szt.] Źródło: Urząd Gminy Zbuczyn	0 0	1 1	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Modernizacja i budowa stacji uzdatniania wody	Gmina Zbuczyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba wybudowanych oczyszczalni [szt.] Źródło: Urząd Gminy Zbuczyn	0	1	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa oczyszczalni ścieków	Gmina Zbuczyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba skontrolowanych zbiorników na nieczystości płynne [szt.] Źródło: Urząd Gminy Zbuczyn	0	2 000	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Gmina Zbuczyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Paprotnia							
	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: Urząd Gminy Paprotnia	0	20	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa kanalizacji na terenie gminy Paprotnia	Gmina Paprotnia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik		Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa				
Gmina Siedlce						
	Długość zbudowanej sieci wodociągowej [km] Długość zbudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: Urząd Gminy Siedlce	0 0	10 10	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy Siedlce	Gmina Siedlce Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Korczew						
	Długość wybudowanego odcinka wodociągu [km] Źródło: Urząd Gminy Korczew	0	2,308	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa i rozbudowa sieci wodociągowej/modernizacja sieci wodociągowej	Gmina Korczew Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Mokobody						
	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: GUS	21,5	>21,5	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Mokobody	Gmina Mokobody Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba rozbudowanych oczyszczalni ścieków [szt.] Źródło: Urząd Gminy Mokobody	0	1	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Rozbudowa oczyszczalni ścieków Mokobodach	Gmina Mokobody Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km] Źródło: GUS	89,6	>89,6	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Budowa sieci wodociągowej na terenie gminy Mokobody	Gmina Mokobody Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Przesmyki						
	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: GUS	0	wzrost wartości	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Kanalizacja w Gminie Przesmyki – oczyszczanie terenu gminy ze ścieków	Gmina Przesmyki Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
	Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej [km] Źródło: GUS	0	wzrost wartości	Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Monitorowane: Poprawa sieci wodociągowej w Gminie Przesmyki	Gmina Przesmyki	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 45. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymogami KPMGO	Powiat Siedlecki						
	Liczba przeprowadzonych kontroli wydanych decyzji z zakresu zbierania i przetwarzania odpadów Źródło: Dane Starostwa Powiatowego w Siedlcach	0	Wg potrzeb	Racjonalna gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Własne: Kontrola decyzji wydanych przez Starostę z zakresu zbierania i przetwarzania odpadów	Powiat Siedlecki	Zmiana uwarunkowań prawnych
	Gmina Wiśniew						
	Masa usuniętego azbestu [Mg] Źródło: Baza azbestowa	1 164,29	2 164,29	Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Monitorowane: Usuwanie i unieszkodliwienie azbestu na terenie gminy Wiśniew	Gmina Wiśniew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Wodynie							
Masa usuniętego azbestu [Mg] Źródło: Baza azbestowa	589,9	1 149,9	Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Monitorowane: Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Gmina Wodynie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
	Masa odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych [Mg] Źródło: Urząd Gminy Wodynie	0	wzrost wartości	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Monitorowane: Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Wodynie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Miasto i Gmina Mordy							
	Masa usuniętego azbestu [Mg] Źródło: Baza azbestowa	744,27	844,27	Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Monitorowane: Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Miasto i Gmina Mordy	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Masa odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych [Mg] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Mordy	0	wzrost wartości	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Monitorowane: Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Miasto i Gmina Mordy	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych [szt.] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Mordy	0	wzrost wartości	Wzrost świadomości mieszkańców	Monitorowane: Działania edukacyjne – podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami (ograniczenie ilości odpadów, segregacja odpadów – ulotki, plakaty itp.)	Miasto i Gmina Mordy	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Masa odebranych i zagospodarowanych odpadów z folii rolniczej [Mg] Źródło: Urząd Miasta i Gminy Mordy	0	wzrost wartości	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Monitorowane: Odbiór i zagospodarowanie odpadów z folii rolniczej	Miasto i Gmina Mordy	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Kotuń							
	Liczba wybudowanych PSZOK [szt.] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	1	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Monitorowane: Budowa PSZOK w miejscowości Kotuń	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
	Masa usuniętego azbestu [Mg] Źródło: Baza azbestowa	904,83	2 804,83	Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Monitorowane: Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kotuń	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba przeprowadzonych działań [szt.] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	7	Wzrost świadomości mieszkańców	Monitorowane: Działania edukacyjne - Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami (np. w zakresie ograniczenia ilości powstających odpadów, segregacji odpadów) – przekazywanie informacji na stronie internetowej miasta, tablicach ogłoszeń, na zebraniach, ulotki, plakaty, itp.	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Masa odebranych i zagospodarowanych odpadów [Mg] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	14 000	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Monitorowane: Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Masa odpadów zebranych z miejsc nieprzeznaczonych do składowania [Mg] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	500	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Monitorowane: Likwidacja dzikich wysypisk śmieci i wdrażanie działań zapobiegających ich powstawaniu	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Zbuczyn							
	Liczba wybudowanych PSZOK [szt.] Źródło: Urząd Gminy Zbuczyn	0	1	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Monitorowane: Budowa PSZOK	Gmina Zbuczyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Gmina Siedlce							
	Liczba wybudowanych PSZOK [szt.] Liczba zlikwidowanych miejsc nielegalnego porzucenia odpadów [szt.] Źródło: Urząd Gminy Siedlce	0 0	1 3	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Monitorowane: Budowa PSZOK i likwidacja miejsc nielegalnego porzucenia odpadów	Gmina Siedlce	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba wybudowanych obiektów [szt.] Źródło: Urząd Gminy Siedlce	0	2	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Monitorowane: Budowa obiektu termicznego przekształcania odpadów w procesie spalania i biogazowni wraz z infrastrukturą przesyłową	Gmina Siedlce	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Masa zebranego azbestu [Mg] Źródło: Baza azbestowa	1 828,21	2 028,21	Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Monitorowane: Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Siedlce	Gmina Siedlce	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba zakupionych samochodów [szt.] Źródło: Urząd Gminy Siedlce	0	5	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Monitorowane: Zakup taboru komunalnego do odbioru odpadów	Gmina Siedlce	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Korczew							
	Masa usuniętego azbestu [Mg] Źródło: Baza azbestowa	832,78	920,28	Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Monitorowane: Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Gmina Korczew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Ilość usuniętych odpadów [Mg] Źródło: Urząd Gminy Korczew	0	180	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Monitorowane: Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Korczew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Gmina Mokobody							
	Masa usuniętego azbestu [Mg] Źródło: Baza azbestowa	134,63	>134,63	Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Monitorowane: Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu na terenie gminy Mokobody	Gmina Mokobody	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk śmieci [szt.] Źródło: Urząd Gminy Mokobody	0	wzrost wartości	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	Monitorowane: Likwidacja dzikich wysypisk śmieci i wdrażanie działań zapobiegających ich powstawaniu	Gmina Mokobody	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 46. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Zasoby przyrodnicze

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa					
Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych	Powiat Siedlce							
	Powierzchnia lasów prywatnych (ha) Źródło: Dane Starostwa Powiatowego w Siedlcach	22 287	22 287	Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych	Własne: Nadzór nad gospodarką leśną	Powiat Siedlecki	Zmiana uwarunkowań prawnych	
	Gmina Wodynie							
	Liczba nasadzeń [szt.] Źródło: Urząd Gminy Wodynie	0	wzrost wartości	Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych	Monitorowane: Nasadzenia roślinności	Gmina Wodynie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
	Liczba przeprowadzonych działań [szt.] Źródło: Urząd Gminy Wodynie	0	wzrost wartości	Wzrost świadomości mieszkańców	Monitorowane: Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego	Gmina Wodynie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
	Gmina Kotuń							
	Liczba nasadzeń [szt.] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	wzrost wartości	Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych	Monitorowane: Nasadzenia roślinności	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
Liczba obiektów dla których przeprowadzono rewaloryzację [szt.] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	2	Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych	Monitorowane: Rewaloryzacja terenów zieleni	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia		

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Gmina Zbuczyn							
	Liczba nasadzonych drzew [szt.] Źródło: Urząd Gminy Zbuczyn	0	200	Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych	Monitorowane: Nasadzenia roślinności	Gmina Zbuczyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Siedlce							
	Ilość nowopowstałych terenów zielonych [szt.] Źródło: Urząd Gminy Siedlce	0	25	Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych	Monitorowane: Zakładanie nowych terenów zielonych na terenie gminy Siedlce	Gmina Siedlce	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Korczew							
	Liczba nasadzeń [szt.] Źródło: Urząd Gminy Korczew	0	500	Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych	Monitorowane: Nasadzenia roślinności	Gmina Korczew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 47. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Zagrożenia poważnymi awariami

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa					
Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi	Gmina Wiśniew							
	Liczba doposażonych OSP [szt.] Źródło: Urząd Gminy Wiśniew	0	8	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Monitorowane: Doposażenie jednostek straży pożarnej	Gmina Wiśniew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
	Gmina Wodynie							
	Liczba wyposażonych OSP [szt.] Źródło: Urząd Gminy Wodynie	0	13	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Monitorowane: Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Wodynie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
	Gmina Kotuń							
	Liczba zamontowanych syren [szt.] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	8	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Monitorowane: Wprowadzenie systemu wczesnego ostrzegania przed poważnymi awariami	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
	Liczba wyposażonych OSP [szt.] Źródło: Urząd Gminy Kotuń	0	7	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Monitorowanie: Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Kotuń	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia	
Gmina Zbuczyn								
Liczba wyposażonych OSP [szt.] Źródło: Urząd Gminy Zbuczyn	0	7	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Monitorowane: Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Zbuczyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia		

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
Gmina Korczew							
	Liczba wyposażonych OSP [szt.] Źródło: Urząd Gminy Korczew	0	6	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Monitorowane: Wyposażenie jednostek ochotniczych straży pożarnych	Gmina Korczew	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
Gmina Mokobody							
	Liczba zakupionych samochodów [szt.] Źródło: Urząd Gminy Mokobody	0	1	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Monitorowane: Zakup nowego średniego samochodu pożarniczego dla OSP Niwiski wraz z pełnym wyposażeniem	Gmina Mokobody	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
	Liczba wyposażonych OSP [szt.] Źródło: Urząd Gminy Mokobody	0	7	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Monitorowane: Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Mokobody	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 48. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Gmina Wiśniew										
Promocja i wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Gmina Wiśniew	7 000,00	8 000,00	9 000,00		30 000,00			54 000,00	Środki z Funduszy Ochrony Środowiska
Gmina Wodynie										
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Gmina Wodynie	2 000 000,00	3 000 000,00	2 000 000,00	1 000 000,00	.	.	.	8 000 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii	Gmina Wodynie	50 000,00	50 000,00	50 000,00	.	.	.	.	150 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego	Gmina Wodynie	100 000,00	100 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	450 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
Miasto i Gmina Mordy										
Wymiana/modernizacja systemów grzewczych	Miasto i Gmina Mordy	bd								WFOŚiGW, Program Czyste Powietrze
Gmina Kotuń										
Budowa instalacji oświetlenia drogowego przy drodze gminnej Albinów – Oleksin	Gmina Kotuń	83 000,00	.	.	.	.	.	.	83 000,00	Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania	
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem		
Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii	Gmina Kotuń				20 000 000,00					20 000 000,00	Budżet Gminy, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW
Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego (energooszczędne lampy, wykorzystanie OZE)	Gmina Kotuń				1 500 000,00					1 500 000,00	Budżet Gminy, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW
Wymiana/modernizacja systemów grzewczych w budynkach gminnych	Gmina Kotuń				1 000 000,00					1 000 000,00	Budżet Gminy
Gmina Zbuczyn											
Termomodernizacja budynków i wymiana źródeł ciepła	Gmina Zbuczyn									bd	Programy rządowe i samorządowe w tym Czyste Powietrze
Wymiana/modernizacja systemów grzewczych w budynkach gminnych	Gmina Zbuczyn									bd	Budżet Gminy, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski
Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego (energooszczędne lampy)	Gmina Zbuczyn									bd	Budżet Gminy, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski
Działania edukacyjno-promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Zbuczyn									bd	Budżet Gminy, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski
Gmina Paprotnia											
Wymiana oświetlenia ulicznego	Gmina Paprotnia				500 000,00					500 000,00	Budżet Gminy, WFOŚiGW

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania	
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem		
Gmina Siedlce											
Wyposażenie gminnych obiektów użyteczności publicznej w instalacje OZE	Gmina Siedlce									3 000 000,00	Budżet Gminy, środki krajowe, FEM 2021-2027
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Siedlce	Gmina Siedlce									15 000 000,00	Budżet Gminy, środki krajowe, FEM 2021-2027
Gmina Korczew											
Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	Gmina Korczew	5 000 000,00	-	-	-	-	-	-	-	5 000 000,00	Budżet Gminy, Budżet Województwa Mazowieckiego
Gmina Mokobody											
Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych i mieszkalnych poprzez instalacje OZE	Gmina Mokobody	4 000 000,00	2 000 000,00	4 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	18 000 000,00	FEM 2021-2027, Polski Ład
Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego (energooszczędne lampy, wykorzystanie OZE)	Gmina Mokobody	1 000 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	1 300 000,00	FEM 2021-2027, Polski Ład

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Gmina Przesmyki										
Poprawa efektywności energetycznej w Gminie Przesmyki	Gmina Przesmyki	.	.	450 000,00	.	.	.	.	450 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 49. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Zagrożenia hałasem

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Powiat Siedlecki										
Budowa drogi powiatowej nr 3606W Żelków – Chlewiska na odcinku Cisie Zagrudzie - Chlewiska ¹¹	Powiat Siedlecki	3 908 590,00	-	-	-	-	-	-	3 908 590,00	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Kotuń, Polski Ład
Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 3611W – Mokobody – Suchożebry w m. Osiny Górne	Powiat Siedlecki	-	1 000,00	319 000,00	-	-	-	-	320 000,00	Budżet Powiatu
Gmina Wiśniew										
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Gostchorz ¹²	Gmina Wiśniew	2 185 000,00	-	-	-	-	-	-	3 100 000,00	Budżet Gminy, fundusze unijne
Gmina Wodynie										
Modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Gmina Wodynie	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	140 000,00	Budżet Gminy

¹¹ Zadanie realizowane od 2023 roku.

¹² Zadanie realizowane od 2023 roku, podany został łączny koszt.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Przebudowa dróg	Gmina Wodynie	2 000 000,00	2 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	9 000 000,00	Budżet Gminy
Gmina Suchożebry										
Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Suchożebry – poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego	Gmina Suchożebry	1 030 000,00	-	-	-	-	-	-	1 030 000,00	Budżet Gminy, Polski Ład
Gmina Kotuń										
Rozbudowa drogi gminnej 360332W – ul. Gorzkowskiego w miejscowości Kotuń	Gmina Kotuń	11 500 000,00	-	-	-	-	-	-	11 500 000,00	Budżet Gminy, Polski Ład
Budowa drogi 360333W w Żeliszewie Dużym dz. 925	Gmina Kotuń	-	-	2 500 000,00	-	-	-	-	2 500 000,00	Budżet Gminy, Budżet Województwa Mazowieckiego
Budowa ul. Wspólnej w Kotuniu	Gmina Kotuń	4 000 000,00	-	-	-	-	-	-	4 000 000,00	Budżet Gminy, Budżet Województwa Mazowieckiego

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Budowa ul. Południowej w m. Gręzów	Gmina Kotuń	-	-	6 000 000,00	-	-	-	-	6 000 000,00	Budżet Gminy
Rozbudowa ul. Polnej w Kotuniu	Gmina Kotuń	-	3 000 000,00	-	-	-	-	-	3 000 000,00	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
Rozbudowa drogi Kotuń - Polaki	Gmina Kotuń	-	12 000 000,00	-	-	-	-	-	12 000 000,00	Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027
Gmina Zbuczyn										
Budowa autostrady A2	GDDKiA	bd								GDDKiA
Gmina Paprotnia										
Modernizacja istniejących dróg	Gmina Paprotnia	5 000 000,00							5 000 000,00	Budżet Gminy, środki unijne
Gmina Siedlce										
Budowa ścieżek rowerowych	Gmina Siedlce	10 000 000,00							10 000 000,00	Budżet Gminy, środki krajowe, FEM 2021- 2027, Interreg NEXT Polska- Ukraina 2021- 2027

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Poprawa jakości infrastruktury drogowej	Gmina Siedlce	25 000 000,00							25 000 000,00	Budżet Gminy, środki krajowe, FEM 2021-2027, Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021-2027
Budowa parkingu buforowego przy stacji kolejowej Sabinka	Gmina Siedlce	2 000 000,00							2 000 000,00	Budżet Gminy, środki krajowe, FEPW 2021-2027
Gmina Korczew										
Przebudowa dróg	Gmina Korczew	4 750 000,00	-	-	-	-	-	-	4 750 000,00	Polski Ład
Gmina Mokobody										
Modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Gmina Mokobody	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	4 000 000,00	3 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	24 000 000,00	FEM 2021-2027, Polski Ład
Budowa dróg gminnych na terenie gminy Mokobody	Gmina Mokobody	4 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	4 000 000,00	3 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	25 000 000,00	FEM 2021-2027, Polski Ład

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 50. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Pola elektromagnetyczne

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Powiat Siedlecki										
Przyjmowanie zgłoszeń instalacji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Powiat Siedlecki	Zadanie bezkosztowe w ramach prac administracyjnych								

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 51. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Gospodarowanie wodami

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Powiat Siedlecki										
Zatwierdzanie projektów robót i dokumentacji na wykonanie otworów ujęć wód podziemnych	Powiat Siedlecki	Zadanie bezkosztowe w ramach prac administracyjnych								

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 52. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Gospodarka wodno-ściekowa

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Gmina Wiśniew										
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z towarzyszącą infrastrukturą w Gminie Wiśniew - budowa infrastruktury kanalizacyjnej ¹³	Gmina Wiśniew	1 000 000,00	-	-	-	-	-	-	5 810 000,00	Budżet Gminy, budżet Państwa RFIL
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Łupiny - poprawa infrastruktury ¹⁴	Gmina Wiśniew	1 470 000,00	-	-	-	-	-	-	3 087 000,00	Budżet Gminy. Polski Ład
Budowa kanalizacji na terenie gminy Wiśniew - poprawa infrastruktury ¹⁵	Gmina Wiśniew	5 500 000,00	-	-	-	-	-	-	11 000 000,00	Budżet Gminy. Polski Ład
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Tworki - poprawa infrastruktury ¹⁶	Gmina Wiśniew	3 000 000,00	-	-	-	-	-	-	4 000 000,00	Budżet Gminy. Polski Ład

¹³ Zadanie rozpoczęte w 2023 roku, podano łączny koszt.

¹⁴ jw.

¹⁵ jw.

¹⁶ jw.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Wiśniew - poprawa infrastruktury	Gmina Wiśniew	1 715 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	-	-	-	-	13 715 000,00	Budżet Gminy, Środki z Funduszy Ochrony Środowiska, budżet Państwa
Gmina Wodynie										
Budowa i rozbudowa sieci wodociągowej	Gmina Wodynie	500 000,00	500 000,00	200 000,00	100 000,00	100 000,00	50 000,00	50 000,00	1 500 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
Budowa i rozbudowa kanalizacji	Gmina Wodynie	1 000 000,00	1 000 000,00	500 000,00	500 00,00	500 000,00	250 000,00	250 000,00	4 000 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
Gmina Domanice										
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami i przepompowniami ścieków w miejscowości Podzdrój, Domanice-Kolonia, Pieński, Przywory Małe, Przywory Duże I etap oraz Olszyc Szlachecki, Olszyc Włościański, Olszyc Folwark II etap	Gmina Domanice	60 000,00	500 000,00	800 000,00	-	-	-	-	1 360 000,00	Budżet Gminy
Budowa dwóch ujęć wody w miejscowości Domanice-Kolonia oraz budowa jednego ujęcia wody w miejscowości Olszyc Szlachecki	Gmina Domanice	100 000,00	300 000,00	-	-	-	-	-	400 000,00	Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Gmina Suchożebry										
Rozbudowa i modernizacja zbiorczego systemu odbioru i oczyszczania ścieków w Gminie Suchożebry	Gmina Suchożebry	724 547,74	-	-	-	-	-	-	724 547,74	Budżet Gminy, Polski Ład
Miasto i Gmina Mordy										
Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Miasto i Gmina Mordy	bd								Budżet Gminy
Budowa sieci kanalizacji z przyłączami w miejscowościach Czołomyje i Kol. Mordy – Uporządkowanie warunków gospodarki wodno-ściekowej oraz poprawa warunków bytowych mieszkańców gminy	Miasto i Gmina Mordy	500 000,00	-	-	-	-	-	-	500 000,00	Budżet Gminy
Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Kol. Mordy – Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej oraz poprawa warunków bytowych mieszkańców gminy	Miasto i Gmina Mordy	8 502 695,00	-	-	-	-	-	-	8 502 695,00	Polski Ład
Gmina Kotuń										
Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kotuniu ¹⁷	Gmina Kotuń	15 000 000,00			-	-	-	-	15 000 000,00	Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027

¹⁷ Zadanie realizowane od 2023, podano łączny koszt.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Rozbudowa systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Kotuń ¹⁸	Gmina Kotuń	15 000 000,00			-	-	-	-	15 000 000,00	Budżet Gminy, RPO, PROW, WFOŚiGW
Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Gmina Kotuń	50 000,00							50 000,00	Budżet Gminy
Budowa/rozbudowa/modernizacja sieci wodociągowej	Gmina Kotuń	4 000 000,00							4 000 000,00	Budżet Gminy, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW
Gmina Zbuczyn										
Budowa/rozbudowa/modernizacja sieci wodociągowej	Gmina Zbuczyn	300 000,00	300 000,00	200 000,00	100 000,00	-	-	400 000,00	1 300 000,00	Budżet Gminy, Środki UE
Budowa/rozbudowa/modernizacja sieci kanalizacyjnej	Gmina Zbuczyn	-	3 000 000,00	3 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	12 000 000,00	Budżet Gminy, Środki UE, Środki krajowe

¹⁸ Zadanie realizowane od 2023, podano łączny koszt.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Modernizacja i budowa stacji uzdatniania wody	Gmina Zbuczyn	4 000 000,00	-	10 000 000,00	bd	bd	-	-	14 000 000,00	Budżet Gminy, Środki UE, Środki krajowe
Budowa oczyszczalni ścieków	Gmina Zbuczyn	-	15 000 000,00	bd	-	-	-	-	15 000 000,00	Budżet Gminy, Środki UE, Środki krajowe
Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Gmina Zbuczyn	bd								Budżet Gminy
Gmina Paprotnia										
Budowa kanalizacji na terenie gminy Paprotnia	Gmina Paprotnia	20 000 000,00							20 000 000,00	Budżet Gminy, środki unijne
Gmina Siedlce										
Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy Siedlce	Gmina Siedlce	15 000 000,00							15 000 000,00	Budżet Gminy, FEM 2021-2027, Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021-2027, WFOŚiGW, NFOŚiGW

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Gmina Korczew										
Budowa i rozbudowa sieci wodociągowej/modernizacja sieci wodociągowej	Gmina Korczew	1 550 000,00	-	-	-	-	-	-	1 550 000,00	Budżet Gminy, Budżet Województwa Mazowieckiego
Gmina Mokobody										
Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Mokobody	Gmina Mokobody	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	-	-	-	200 000 000,00	FEM 2021-2027, Polski Ład
Rozbudowa oczyszczalni ścieków Mokobodach	Gmina Mokobody	50 000 000,00	50 000 000,00	-	-	-	-	-	100 000 000,00	FEM 2021-2027, Polski Ład
Budowa sieci wodociągowej na terenie gminy Mokobody	Gmina Mokobody	-	50 000 000,00	50 000 000,00	-	-	-	-	100 000 000,00	FEM 2021-2027, Polski Ład
Gmina Przesmyki										
Kanalizacja w Gminie Przesmyki – oczyszczanie terenu gminy ze ścieków	Gmina Przesmyki	1 917 032,00	-	-	-	-	-	-	1 917 032,00	Budżet Gminy. Środki zewnętrzne

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Poprawa sieci wodociągowej w Gminie Przesmyki	Gmina Przesmyki	411 313,00	.	.	-	-	-	-	411 313,00	Budżet Gminy. Środki zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 53. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Powiat Siedlecki										
Kontrola decyzji wydanych przez Starostę z zakresu zbierania i przetwarzania odpadów	Powiat Siedlecki	Zadanie bezkosztowe w ramach prac administracyjnych								
Gmina Wiśniew										
Usuwanie i unieszkodliwienie azbestu na terenie gminy Wiśniew	Gmina Wiśniew	44 500,00	44 500,00	44 500,00			178 000,00		311 500,00	Budżet Gminy, Środki z Funduszy Ochrony Środowiska
Gmina Wodynie										
Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Gmina Wodynie	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	245 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Wodynie	100 000,00	100 000,00	100 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00	780 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
Miasto i Gmina Mordy										
Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Miasto i Gmina Mordy									WFOŚiGW
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Miasto i Gmina Mordy									Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Działania edukacyjne – podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami (ograniczenie ilości odpadów, segregacja odpadów – ulotki, plakaty itp.)	Miasto i Gmina Mordy				bd					Budżet Gminy
Odbiór i zagospodarowanie odpadów z folii rolniczej	Miasto i Gmina Mordy				bd					NFOŚiGW
Gmina Kotuń										
Budowa PSZOK w miejscowości Kotuń ¹⁹	Gmina Kotuń	5 000 000,00			-	-	-	-	5 000 000,00	Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027
Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kotuń	Gmina Kotuń	450 000,00			-	-	-	-	450 000,00	Budżet Gminy, WFOŚiGW
Działania edukacyjne - Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami (np. w zakresie ograniczenia ilości powstających odpadów, segregacji odpadów) – przekazywanie informacji na stronie internetowej miasta, tablicach ogłoszeń, na zebraniach, ulotki, plakaty, itp.	Gmina Kotuń			50 000,00					50 000,00	Budżet Gminy
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Kotuń			14 000 000,00					14 000 000,00	Budżet Gminy

¹⁹ Zadanie realizowane od 2023 roku, podano łączny koszt.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Likwidacja dzikich wysypisk śmieci i wdrażanie działań zapobiegających ich powstawaniu	Gmina Kotuń	500 000,00							500 000,00	Budżet Gminy
Gmina Zbuczyn										
Budowa PSZOK ²⁰	Gmina Zbuczyn	1 000 000,00	-	-	-	-	-	-	1 000 000,00	Budżet Gminy, NFOŚiGW
Gmina Siedlce										
Budowa PSZOK i likwidacja miejsc nielegalnego porzucenia odpadów	Gmina Siedlce	4 000 000,00							4 000 000,00	Budżet Gminy, środki krajowe, FEM 2021-2027, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Budowa obiektu termicznego przekształcania odpadów w procesie spalania i biogazowni wraz z infrastrukturą przesyłową	Gmina Siedlce	200 000 000,00							200 000 000,00	Budżet Gminy, środki krajowe, FEM 2021-2027, FEniKS 2021-2027 WFOŚiGW, NFOŚiGW
Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Siedlce	Gmina Siedlce	bd								Budżet Gminy, środki krajowe, WFOŚiGW

²⁰ Zadanie realizowane od 2022 roku.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania	
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem		
Zakup taboru komunalnego do odbioru odpadów	Gmina Siedlce	6 000 000,00								6 000 000,00	Budżet Gminy, środki krajowe, WFOŚiGW
Gmina Korczew											
Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Gmina Korczew	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	245 000,00	Budżet Gminy, WFOŚiGW	
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Korczew	260 000,00	260 000,00	260 000,00	260 000,00	260 000,00	260 000,00	260 000,00	1 820 000,00	Wpłaty mieszkańców do budżetu gminy	
Gmina Mokobody											
Likwidacja dzikich wysypisk śmieci i wdrażanie działań zapobiegających ich powstawaniu	Gmina Mokobody	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	350 000,00	WFOŚiGW	
Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu na terenie gminy Mokobody	Gmina Mokobody	50 000,00	70 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	370 000,00	WFOŚiGW	

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 54. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Zasoby przyrodnicze

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Powiat Siedlecki										
Nadzór nad gospodarką leśną	Powiat Siedlecki	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet Powiatu, Nadleśnictwo Siedlce
Gmina Wodynie										
Nasadzenia roślinności	Gmina Wodynie	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	14 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego	Gmina Wodynie	1 000,00	1 000,00	-	-	-	-	-	2 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
Gmina Kotuń										
Nasadzenia roślinności	Gmina Kotuń	10 000,00							10 000,00	Budżet Gminy
Rewaloryzacja terenów zielonych	Gmina Kotuń	2 000 000,00							2 000 000,00	Budżet Gminy
Gmina Zbuczyn										
Nasadzenia roślinności	Gmina Zbuczyn	bd								Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Gmina Siedlce										
Zakładanie nowych terenów zielonych na terenie gminy Siedlce	Gmina Siedlce	3 500 000,00							3 500 000,00	Budżet Gminy, środki krajowe, FEM 2021-2027, Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021-2027, WFOŚiGW
Gmina Korczew										
Nasadzenia roślinności	Gmina Korczew	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	700 000,00	Budżet Gminy, WFOŚiGW

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 55. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Zagrożenia poważnymi awariami

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania	
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem		
Gmina Wiśniew											
Doposażenie jednostek straży pożarnej	Gmina Wiśniew	80 000,00	80 000,00	80 000,00		80 000,00				320 000,00	Budżet Gminy, Urząd Marszałkowski
Gmina Wodynie											
Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Wodynie	70 000,00	70 000,00	50 00,00	100 000,00	100 000,00	50 000,00	50 000,00		490 000,00	Budżet Gminy, Urząd Marszałkowski
Gmina Kotuń											
Wprowadzenie systemu wczesnego ostrzegania przed poważnymi awariami	Gmina Kotuń					160 000,00				160 000,00	Wojewoda Mazowiecki
Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Kotuń					2 000 000,00				2 000 000,00	Budżet Gminy, Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, Budżet Województwa Mazowieckiego
Gmina Zbuczyn											
Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Zbuczyn										Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]								Źródła finansowania
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem	
Gmina Korczew										
Wyposażenie jednostek ochotniczych straży pożarnych	Gmina Korczew	120 000,00	1 500 000,00	2 500 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00	4 600 000,00	Budżet Gminy, Budżet UE, Budżet Województwa Mazowieckiego, Budżet Państwa
Gmina Mokobody										
Zakup nowego średniego samochodu pożarniczego dla OSP Niwiski wraz z pełnym wyposażeniem	Gmina Mokobody	2 000 000,00	-	-	-	-	-	-	2 000 000,00	FEM 2021- 2027, Polski Ład
Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Mokobody	50 000,00	100 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	400 000,00	FEM 2021- 2027, Polski Ład

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 56. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalni	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG	-
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne	-
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-

Źródło: Opracowanie własne

4.2 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnicze oraz prawo budowlane.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych Powiatu (w ramach budżetu Powiatu Siedleckiego), ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Część zadań będzie realizowana przez jednostki organizacyjne Powiatu w ramach ich budżetów, ale także przez indywidualnych mieszkańców. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie konkursów, warsztatów czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji.

Do kolejnych instrumentów – strukturalnych zalicza się strategie i programy realizowane na szczeblu powiatowym, w ramach których określone są kierunki działań z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

5. System realizacji programu ochrony środowiska

5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w powiecie

Dla każdego z zaplanowanych zadań określono podmiot odpowiedzialny za jego realizację. Poza działaniami bezpośrednio realizowanymi przez Powiat Siedlecki, uwzględniono zadania jego jednostek organizacyjnych, ale także indywidualnych mieszkańców. W Programie określone zostały również zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne.

Z punktu widzenia realizacji poszczególnych zadań we wdrażaniu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 udział będą brały:

- podmioty odpowiedzialne za realizację planowanych w ramach Programu zadań (Powiat Siedlecki),
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań monitorowanych (GIOŚ, WIOŚ, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, RDOŚ i Państwowa Straż Pożarna oraz gminy z terenu powiatu).

Ponadto do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie wdrażania Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media (w zakresie informowania i promocji działań prośrodowiskowych),
- szkoły (w zakresie edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe (współdział w realizacji zadań i kształtowania postaw ekologicznych).

Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Starosta Siedlecki.

5.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.), organ wykonawczy Powiatu Siedleckiego jest zobowiązany sporządzać co dwa lata raporty z wykonania programu ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach Rady Powiatu, a następnie

przekazuje organowi wykonawczemu województwa. Wskazane jest, by ewentualne korekty Programu Ochrony Środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu, obejmują sporządzenie raportu co dwa lata, oceniającego postęp wdrażania programu ochrony środowiska, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji Programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 Starosta Siedlecki przedstawi efekty podjętych działań Radzie Powiatu, a następnie przekaże do informacji raport Zarządowi Województwa Mazowieckiego.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań i wskazanych celów.

Tabela 57. Przykładowe mierniki realizacji Programu

Obszar interwencji	Wskaźnik realizacji zadań		Wskaźnik monitorowania celu
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Liczba zamontowanych instalacji OZE [szt.] ²¹	>364	Zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza. Klasyfikacja strefy mazowieckiej pod względem kryteriów ochrony zdrowia i ochrony roślin
	Liczba wspartych mieszkańców w zakresie wykorzystania OZE [osoby]	1 000	
	Liczba zmodernizowanych budynków [szt.]	15	
	Liczba wymienionego, zmodernizowanego, rozbudowanego oświetlenia [szt.]	>710	
	Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.]	1 935	
	Liczba zmodernizowanych kotłowni [szt.]	5	
	Liczba przeszkolonych gospodarstw domowych [szt.]	1 500	
Zagrożenia hałasem	Długość wybudowanych dróg [km]	>8,482	Odsetek ludności narażonej na ponadnormatywny poziom dźwięku
	Długość wybudowanych chodników [km]	0,62	
	Długość przebudowanych dróg [km]	>4,14	
	Długość zmodernizowanych dróg [szt.]	>7	
	Długość wyremontowanych dróg [km]	1,838	
	Długość rozbudowanych dróg [km]	2,1	
	Liczba zbudowanych autostrad [szt.]	1	
	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km]	10	
Długość naprawionych dróg [km]	>30		
Pola elektromagnetyczne	Liczba przyjętych zgłoszeń instalacji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Wg potrzeb	Odsetek ludności narażonej na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne
Gospodarowanie wodami	Liczba zatwierdzonych projektów robót i dokumentacji na wykonanie otworów ujęć wód podziemnych	Wg potrzeb	Stan JCWP i JCWPd na obszarze powiatu

²¹ W tym: kolektory słoneczne, fotowoltaika, pompy ciepła

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Obszar interwencji	Wskaźnik realizacji zadań		Wskaźnik monitorowania celu
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
Gospodarka wodno-ściekowa	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej [km]	>112,71	Stopień wyposażenia mieszkańców w kanalizację sanitarną Stopień wyposażenia mieszkańców w wodociąg
	Długość przyłączy [km]	0,75	
	Długość sieci wodociągowej na terenie powiatu [km]	>1 422,6	
	Długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu [km]	>523,5	
	Liczba wybudowanych ujęć wody [szt.]	3	
	Retencja ścieków surowych [m ³]	250	
	Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.]	100	
	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków [szt.]	3	
	Liczba skontrolowanych zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	3 500	
	Długość zbudowanej/rozbudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej [km]	9,308	
	Długość zbudowanej/rozbudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej [km]	20	
	Liczba zmodernizowanych SUW [szt.]	1	
	Liczba wybudowanych SUW [szt.]	1	
	Liczba rozbudowanych oczyszczalni ścieków [szt.]	1	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Liczba przeprowadzonych kontroli wydanych decyzji z zakresu zbierania i przetwarzania odpadów	Wg potrzeb	Ilość odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców
	Masa usuniętego azbestu [Mg]	>9 911,78	
	Masa odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych [Mg]	>14 180	
	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych [szt.]	>7	
	Masa odpadów zebranych z miejsc nieprzeznaczonych do składowania [Mg]	500	
	Liczba wybudowanych PSZOK [szt.]	2	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Obszar interwencji	Wskaźnik realizacji zadań		Wskaźnik monitorowania celu
	Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
	Liczba zlikwidowanych miejsc nielegalnego porzucenia odpadów [szt.]	>3	
	Liczba wybudowanych obiektów [szt.]	2	
	Liczba zakupionych samochodów [szt.]	5	
Zasoby przyrodnicze	Powierzchnia lasów prywatnych (ha)	22 287	Odsetek powierzchni obszarów zieleni urządzonej w stosunku do całego obszaru powiatu.
	Liczba nasadzeń [szt.]	>500	
	Liczba przeprowadzanych działań edukacyjnych [szt.]	wzrost wartości	Liczba znajdujących się form ochrony przyrody na terenie powiatu.
	Liczba obiektów dla których przeprowadzono rewaloryzację [szt.]	2	
	Liczba nasadzonych drzew [szt.]	200	
	Ilość nowopowstałych terenów zielonych [szt.]	25	
Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba doposażonych OSP [szt.]	48	Liczba osób narażonych na poważne awarie na terenie powiatu.
	Liczba zamontowanych syren [szt.]	8	
	Liczba zakupionych samochodów [szt.]	1	

Źródło: Opracowanie własne

6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/ działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/ kierunków działań, które są spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Tabela 58. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. (M.P. z 2017 r. poz. 260) w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawianych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego. <p>Cel: Pola elektromagnetyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. <p>Cel: Gospodarowanie wodami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi. <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej. <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami, — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>— Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.</p> <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <p>— Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych,</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.</p> <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.</p>
<p>Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)</p>	<p>W dniu 29.10.2013 r. Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw.SPA2020.</p>	<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <p>— Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu;</p> <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p> <p>— Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu;</p> <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <p>— Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie);</p> <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii,</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń,</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej,</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.</p> <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <p>— Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych,</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.</p>

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu; 	
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	<p>Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990;</p> <p>Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;</p> <p>Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (M.P. z 2019 r. poz. 794)	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego. <p>Cel: Pola elektromagnetyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. <p>Cel: Gospodarowanie wodami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;</p> <p>— Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <p>— Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu;</p> <p>— Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <p>— Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji;</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p> <p>— Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.</p>	<p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej.</p> <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <p>— Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami,</p> <p>— Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.</p> <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <p>— Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych,</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.</p> <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.</p>
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2030 r.; M.P. z 2010 r. nr 2 poz. 11)	<p>Kierunek – poprawa efektywności energetycznej;</p> <p>— Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;</p> <p>— Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15;</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii,</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń,</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej,</p>

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; <p>Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii; <p>Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych; — Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach; <p>Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego; — Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych; — Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych; 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce; — Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych. 	
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	<p>Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 roku (M.P. 2019 poz. 1060)	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:</p> <p>Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego.
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń,

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawianych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego. <p>Cel: Pola elektromagnetyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. <p>Cel: Gospodarowanie wodami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi. <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej. <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Doskonalecie systemu gospodarowania odpadami,

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:</p> <p>1.2. Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami, — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)	(KPOP, 2015) (M.P. z 2015 r. poz. 905)	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	<p>Cele główne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, 	<p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami, — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — Budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — Zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych. 	<p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami, — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK 5 maja 2022 r.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	<p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej.
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	<p>Cele Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — niepogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stan wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, 	<p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji. 	
Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze	Uchwała nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r.	<p>Celem głównym dokumentu jest: Zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez trwałą i zrównoważony przestrzennie rozwój województwa, służący wzrostowi znaczenia regionu w Europie i na świecie, przy poszanowaniu zasobów środowiska.</p> <p>W Strategii wyznaczono następujące obszary działań i cele rozwojowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Dostępność: <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu przy ograniczeniu presji na przestrzeń i środowisko, kształtowanie ładu przestrzennego. — Środowisko i energetyka: <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa stanu środowiska poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego. <p>Cel: Pola elektromagnetyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. <p>Cel: Gospodarowanie wodami:</p>

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>— Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi.</p> <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej.</p> <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <p>— Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami,</p> <p>— Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.</p> <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <p>— Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych,</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.</p> <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.</p>
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego	Uchwała nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.	Dokument określa cele i kierunki rozwoju regionu, wskazuje szczegółowe zasady organizacji przestrzennej województwa oraz formułuje kierunki polityki przestrzennej. Stanowi element systemu planowania przestrzennego i pełni w nim funkcję koordynacyjną między planowaniem krajowym, a planowaniem lokalnym. W Planie zagospodarowania	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii,</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń,</p>

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		przestrzennego określone zostały działania w zakresie kształtowania systemu ochrony przyrody oraz infrastruktury energetycznej na obszarze województwa mazowieckiego.	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego. <p>Cel: Pola elektromagnetyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. <p>Cel: Gospodarowanie wodami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi. <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej. <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami, — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
<p>Program ochrony środowiska dla województwa mazowieckiego do 2030 roku</p>	<p>Uchwała nr 2/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 17 stycznia 2023 r.</p>	<p>Określone w dokumencie cele i zadania odpowiadają na wynikające z przeprowadzonych analiz i ocen najważniejsze problemy oraz mają zapobiegać głównym zagrożeniom w poszczególnych obszarach tematycznych. Zaplanowano łącznie 14 celów dotyczących realizacji działań w zakresie ochrony środowiska w podziale na następujące obszary interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ochrona klimatu i jakości powietrza: <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu, – Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu. — Zagrożenia hałasem: <ul style="list-style-type: none"> – Ochrona przed hałasem. — Pola elektromagnetyczne: <ul style="list-style-type: none"> – Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym. — Gospodarowanie wodami: <ul style="list-style-type: none"> – Zmniejszenie antropopresji i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, – Zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej i łagodzenie skutków suszy. — Gospodarka wodno-ściekowa: <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa gospodarki wodno-ściekowej. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego. <p>Cel: Pola elektromagnetyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. <p>Cel: Gospodarowanie wodami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi. <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej. <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami,

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Zasoby geologiczne: <ul style="list-style-type: none"> – Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi. — Gleby: <ul style="list-style-type: none"> – Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu. — Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: <ul style="list-style-type: none"> – Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa mazowieckiego. — Zasoby przyrodnicze: <ul style="list-style-type: none"> – Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej, – Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, – Zwiększenie lesistości. — Zagrożenia poważnymi awariami: <ul style="list-style-type: none"> – Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
<p>Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, tj. obszarów dróg krajowych zaliczanych do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne</p>	<p>Uchwała nr 27/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 3 marca 2020 r.</p>	<p>Głównym celem Programu jest wskazanie kierunków i zakresu działań, których realizacja spowoduje dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego, na terenach, na których stwierdzono przekroczenia.</p>	<p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
<p>Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu</p>	<p>Uchwała nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r.</p>	<p>Głównym celem Programu jest osiągnięcie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W strefach: mazowieckiej, aglomeracja warszawska, miasto Płock i miasto Radom, poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu w powietrzu; 2. W strefie aglomeracja warszawska, poziomów dopuszczalnych dwutlenku azotu w powietrzu; 3. W strefach: aglomeracja warszawska, miasto Płock i miasto Radom, pułapu stężenia ekspozycji pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu. <p>Plan działań krótkoterminowych, który jest częścią ww. Programu określa się w celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń: <ol style="list-style-type: none"> a. poziomów dopuszczalnych, informowania i alarmowego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu – w strefach: mazowieckiej, aglomeracja warszawska, miasto Płock i miasto Radom, b. poziomów dopuszczalnych i poziomu alarmowego ditlenku azotu – w strefie aglomeracja warszawska, 2. ograniczenia skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawianych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.
<p>Plan gospodarki odpadami województwa mazowieckiego 2024</p>	<p>Uchwała nr 217/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 grudnia 2022 r.</p>	<p>Plany gospodarki odpadami wspierają działania zmierzające do osiągnięcia celów i wymagań wynikających z prawa Unii Europejskiej, w szczególności z dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, dyrektywy Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów oraz dyrektywy</p>	<p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami, — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy. Ponadto opracowanie oparte jest na Krajowym planie gospodarki odpadami 2022 przyjętym uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie „Krajowego planu gospodarki odpadami 2022”, ustawie o odpadach, ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie sposobu i formy sporządzenia wojewódzkiego planu gospodarki odpadami oraz dokumentach strategicznych województwa mazowieckiego.</p>	<p>— Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.</p>
<p>Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla województwa mazowieckiego</p>	<p>Uchwała Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Warszawie nr 19/18 z dnia 06.03.2018r.</p>	<p>Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu województwa mazowieckiego.</p>	<p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <p>— Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami,</p> <p>— Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,</p> <p>Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.</p>
<p>Uchwała antysmogowa</p>	<p>Uchwała nr 59/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 kwietnia 2022 r.</p>	<p>Celem uchwały jest zapobieżenie negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko, w granicach administracyjnych województwa mazowieckiego.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii,</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń,</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej,</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.</p>

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia Rozwoju Powiatu Siedleckiego na lata 2015-2020 z perspektywą do 2025 r.	Uchwała nr XIII/92/2015 Rady Powiatu w Siedlcach z dnia 18 grudnia 2015 r.	Celem Strategii jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju, który prowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego. <p>Cel: Pola elektromagnetyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. <p>Cel: Gospodarowanie wodami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi. <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej. <p>Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami, — Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości mieszkańców. <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.

Źródło: Opracowanie własne

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie powiatowego Programu ochrony środowiska wynika z ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.). Niniejszy Program jest zgodny z powyższą ustawą oraz innymi dokumentami na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym, w których poruszana jest szeroko rozumiana problematyka ochrony środowiska.

Program Ochrony Środowiska jest dokumentem strategicznym, odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Dokument ten określa i systematyzuje działania środowiskowe, niezbędne do poprawy jakości życia i stanu środowiska na terenie powiatu oraz przyczynia się do zapewniania jej zrównoważonego rozwoju.

Powiat siedlecki położony jest we wschodniej części województwa mazowieckiego. Powierzchnia powiatu wynosi 1 603 km², z czego większość stanowią użytki rolne. Główny ośrodek administracyjny oraz siedzibę władz powiatu stanowi miasto Siedlce, które oddalone jest od Warszawy o 93 km, od Lublina o 123 km oraz od Białegostoku o 150 km.

Układ sieci komunikacyjnej na terenie powiatu siedleckiego jest bardzo dobrze rozwinięty. Tworzą ją dwie drogi krajowe, trzy drogi wojewódzkie oraz drogi powiatowe i gminne. Najistotniejszym elementem układu drogowego powiatu jest odcinek autostrady A-2, Świecko – Poznań – Warszawa – Terespol. Droga ta pełni funkcję drogi międzynarodowej powiązanej z drogą wojewódzką nr 803 i istniejącą drogą krajową nr K2. Przez powiat przebiegają także linie kolejowe.

Na terenie powiatu funkcjonuje sieć gazowa, w zakresie zaopatrzenia w ciepło funkcjonują lokalne kotłownie, jednak dominującym źródłem ciepła są indywidualne systemy grzewcze. Dostawcą energii elektrycznej na terenie powiatu siedleckiego jest przedsiębiorstwo PGE Dystrybucja S.A., Oddział Warszawa. Rejon Energetyczny Siedlce obejmuje swoim zasięgiem takie miejscowości, jak: Mordy, Siedlce, Łuków, Stoczek Łukowski oraz gminy: Domanice, Korczew, Kotuń, Mokobody, Mordy, Paprotnia, Przesmyki, Siedlce, Skórzec, Suchożebry, Wiśniew, Wodynie, Zbuczyn Poduchowny, Adamów, Krzywda, Łuków, Serokomla, Stanin, Stoczek Łukowski, Trzebieszów, Wojcieszków oraz częściowo: Bielany, Repki, Wola Mysłowska²².

---

²² <https://pgedystrybucja.pl/kontakt/oddzialy/Warszawa/Rejon-Energetyczny-Siedlce>

Na obszarze powiatu siedleckiego znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody Przekop,
- rezerwat przyrody Dębniak,
- rezerwat przyrody Kaliniak,
- rezerwat przyrody Gołobórz,
- rezerwat przyrody Kulak,
- rezerwat przyrody Stawy Broszkowskie,
- rezerwat przyrody Dąbrowy Seroczyńskie,
- rezerwat przyrody Stawy Siedleckie,
- rezerwat przyrody Klimonty,
- rezerwat przyrody Toczna,
- Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Miński Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Nadbużański Park Krajobrazowy,
- Obszar natura 2000 – Dąbrowy Seroczyńskie,
- Obszar natura 2000 – Ostoja Nadbużańska,
- Obszar natura 2000 – Ostoja Nadliwiecka,
- Obszar natura 2000 – Rogoźnica,
- Obszar natura 2000 – Dzwonecznik w Kisielanach,
- Obszar natura 2000 – Gołobórz,
- Obszar natura 2000 – Dolina Liwca,
- Obszar natura 2000 – Dolina Dolnego Bugu,
- Obszar natura 2000 – Dolina Kostrzynia,
- Obszar natura 2000 – Lasy Łukowskie,
- 101 pomników przyrody,
- 13 użytków ekologicznych.

Stan powietrza atmosferycznego, stan wód powierzchniowych i podziemnych, poziom hałasu, poziom PEM, poziom chemizmy gleb poddawane są regularnym badaniom.

W ocenie jakości powietrza za 2021 r. na terenie powiatu siedleckiego stwierdzono przekroczenie dla stężenia benzo(a)pirenu w pyłe oznaczonym PM10 oraz ozonu.

Na terenie powiatu siedleckiego nie były prowadzone pomiary hałasu drogowego.

W latach 2021-2022 na terenie powiatu siedleckiego przeprowadzone zostały okresowe pomiary hałasu przemysłowego zgodnie z art. 147 ust. 1 Poś. W 2021 r. pomiary przeprowadzono w 9 punktach, w których nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu dla badanych obiektów przemysłowych. Obecnie nie są planowane badania w kolejnych latach.

Z wykonanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad pomiarów ruchu w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wynika, iż drogi krajowe nr 2 oraz nr 63, a także drogi wojewódzkie nr 698 oraz nr 803 przebiegające przez teren powiatu siedleckiego mogą być źródłem hałasu komunikacyjnego.

Na obszarze powiatu siedleckiego pomiary pól elektromagnetycznych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadzono w 2022 r. w miejscowości Mordy. W wyniku przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej pól elektromagnetycznych w środowisku.

Ocena stanu wód wykazała, że wszystkie jednolite części wód powierzchniowych, w obszarze których leży powiat siedlecki, charakteryzują się złym stanem wód.

Na terenie powiatu siedleckiego zlokalizowany jest 1 punkt pomiarowy krajowej sieci monitoringu jakości wód podziemnych nr 824, w którym według badań z 2019 roku stwierdzono III klasę jakości wody oznaczającą dobry stan chemiczny. Ponadto powiat położony jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 55 oraz w niewielkim zakresie również na terenie JCWPd nr 66 i 67, których stan chemiczny według dostępnej oceny (przygotowanej w 2020 roku na podstawie badań z 2019 roku) jest dobry.

Na terenie powiatu siedleckiego, w Gminie Zbuczyn, w miejscowości Zdany zlokalizowany jest punkt pomiarowo-kontrolny monitoringu gleb nr 163. Kompleks gleb na tym obszarze to żytń słaby – 6, występują tam gleby brunatne kwaśne o klasie bonitacyjnej IVb. W punkcie tym nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnej zawartości metali w glebie.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważanymi awariami.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie powiatu, w tym poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu siedleckiego.

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów z realizacji planowanych działań. Organ wykonawczy Powiatu Siedleckiego odpowiedzialny będzie za sporządzenie i przedstawienie Radzie Powiatu co 2 lata raportu z wykonania Programu. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu w zakresie wykonania przedsięwzięć zdefiniowanych w przedmiotowym Programie.

Przewodniczący Rady Powiatu

Marek Gorzała

Spis tabel, rysunków i wykresów

Tabela 1. Położenie powiatu siedleckiego wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski	16
Tabela 2. Liczba ludności powiatu siedleckiego w latach 2017-2022	16
Tabela 3. Wyposażenie Powiatu Siedleckiego w dystrybucyjną sieć gazową w latach 2017-2021	20
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	23
Tabela 5. Wynikowe klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	23
Tabela 6. Charakterystyka wykorzystania energii słonecznej na terenie powiatu siedleckiego zgodnie z danymi przekazanymi przez gminy	29
Tabela 7. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	34
Tabela 8. Wyniki badań poziomu hałasu na terenie powiatu siedleckiego w 2021 roku	36
Tabela 9. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg krajowych nr 2 oraz nr 63 przebiegających przez teren powiatu siedleckiego	42
Tabela 10. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg wojewódzkich nr 696, 698 oraz 803 przebiegających przez teren powiatu siedleckiego	43
Tabela 11. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	43
Tabela 12. Dane z pomiarów wykonanych na terenie powiatu siedleckiego w 2022 r.	44
Tabela 13. Wykaz miejscowości w powiecie siedleckim, w których zaplanowano wykonanie pomiarów PEM	45
Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	46
Tabela 15. Wykaz JCWP znajdujących się na terenie powiatu siedleckiego w latach 2016-2021	47
Tabela 16. Wykaz JCWP znajdujących się na terenie powiatu siedleckiego od roku 2022	48
Tabela 17. Ocena stanu i cel środowiskowy JCWP, w obszarze których położony jest powiat siedlecki	50
Tabela 18. Charakterystyka JCWP monitorowanych w latach 2016-2021 na obszarze powiatu siedleckiego	53
Tabela 19. Charakterystyka JCWP monitorowanych w 2022 roku na obszarze powiatu siedleckiego	56
Tabela 20. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie powiatu siedleckiego	59
Tabela 21. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami	74
Tabela 22. Infrastruktura wodociągowa powiatu siedleckiego w latach 2017-2021	75
Tabela 23. Infrastruktura kanalizacyjna powiatu siedleckiego w latach 2017-2021	76
Tabela 24. Długość sieci kanalizacyjnej w poszczególnych gminach powiatu siedleckiego w latach 2017-2021 w [km]	77
Tabela 25. Informacje dotyczące ilości zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu siedleckiego w latach 2017-2021	79
Tabela 25. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	80
Tabela 27. Charakterystyka złóż kopalin na terenie powiatu siedleckiego	82
Tabela 28. Charakterystyka obszarów górniczych na terenie powiatu siedleckiego	85
Tabela 29. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	90
Tabela 30. Wyniki badań monitoringowych gleb w latach 1995-2020 w punkcie pomiarowo-kontrolnym nr 163	94
Tabela 31. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby	97
Tabela 32. Ilość odpadów odebranych z terenu powiatu siedleckiego w roku 2020 i 2021	98
Tabela 33. Miejsca zbierania odpadów na terenie powiatu siedleckiego zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Starostę Siedleckiego	99
Tabela 34. Masa wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu siedleckiego w [kg] – dane z bazy azbestowej wg stanu na czerwiec 2023 r.	102
Tabela 35. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	102
Tabela 36. Lasy i grunty leśne na terenie powiatu siedleckiego	103
Tabela 37. Charakterystyka użytków ekologicznych zlokalizowanych na terenie powiatu siedleckiego	118
Tabela 38. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	120
Tabela 39. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	122
Tabela 40. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza	129

Tabela 41. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Zagrożenia hałasem.....	133
Tabela 42. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Pola elektromagnetyczne	137
Tabela 43. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Gospodarowanie wodami.....	137
Tabela 44. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Gospodarka wodno-ściekowa	138
Tabela 45. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	143
Tabela 46. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Zasoby przyrodnicze	148
Tabela 47. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska w obszarze interwencji Zagrożenia poważnymi awariami	150
Tabela 48. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza	152
Tabela 49. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Zagrożenia hałasem	156
Tabela 50. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Pola elektromagnetyczne	160
Tabela 51. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Gospodarowanie wodami	160
Tabela 52. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Gospodarka wodno-ściekowa	161
Tabela 53. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	168
Tabela 54. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Zasoby przyrodnicze	172
Tabela 55. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem w obszarze interwencji Zagrożenia poważnymi awariami	174
Tabela 56. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	176
Tabela 57. Przykładowe mierniki realizacji Programu.....	180
Tabela 58. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi.....	184
Rysunek 1. Położenie powiatu siedleckiego w województwie mazowieckim.....	14
Rysunek 2. Podział administracyjny powiatu siedleckiego	15
Rysunek 3. Schemat linii kolejowych w Powiecie Siedleckim	19
Rysunek 4. Dzielnice rolniczo-klimatyczne Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn.....	21
Rysunek 5. Położenie powiatu siedleckiego na mapie usłonecznienia na terenie Polski.....	28
Rysunek 6. Położenie powiatu siedleckiego na mapie energii wiatru w kWh/m ² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu.....	30
Rysunek 7. Położenie powiatu siedleckiego na mapie okręgów geotermalnych w Polsce	32
Rysunek 8. Położenie powiatu siedleckiego na mapie rozkładu temperatury na głębokości 2000 m p.p.t.	33
Rysunek 9. Zagrożenie powodziowe na terenie powiatu siedleckiego	65
Rysunek 10. Położenie powiatu siedleckiego na tle jednolitych części wód podziemnych	66
Rysunek 11. Położenie powiatu siedleckiego na tle GZWP znajdujących się na jego terenie	68
Rysunek 12. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie powiatu siedleckiego	69
Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie powiatu siedleckiego.....	70
Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie powiatu siedleckiego	71
Rysunek 15. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie powiatu siedleckiego	72
Rysunek 16. Położenie geologiczne Powiatu Siedleckiego	81
Rysunek 17. Tereny, obszary górnicze oraz złoża na terenie powiatu siedleckiego	89
Rysunek 18. Mapa obszarów leśnych na terenie powiatu siedleckiego	104
Wykres 1. Liczba ludności (wg płci) powiatu siedleckiego w latach 2017-2022	17

Uzasadnienie

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 został sporządzony w celu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska, która jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w Ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r., poz. 1259 ze zm.), a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program powinien stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) wystąpiono z wnioskiem do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030. Następnie wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o zaopiniowanie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 wraz z Prognozą.

Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny dnia 04.09.2023 r. oraz 21.09.2023 r. (pisma znak: ZS.7040.115.2023.AK) przekazał pozytywną opinię dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie dnia 23.10.2023 r., (pismo znak: WOOS-III.410.641.2023.JDR) wydał opinię bez uwag dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 54 ust. 1, w związku z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) zapewniona została możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Możliwości zapoznania się treścią oraz składanie uwag i wniosków do dokumentów odbywało się od 01.08.2023 r. r. do dnia 21.08.2023 r. Dokumenty zostały wyłożone ww. terminie do wglądu publicznego w Starostwie Powiatowym w Siedlcach, ul. J. Piłsudskiego 40 w godzinach urzędowania oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa. Starosta Siedlecki podał do wiadomości, iż we wskazanym terminie do wyłożonych do wglądu publicznego przedmiotowych dokumentów wpłynęły uwagi z przeprowadzonych konsultacji społecznych od jednego interesariusza. Zostały one uwzględnione w dokumencie.

Ponadto Zarząd Województwa Mazowieckiego Uchwałą Nr 1825/447/23 z dnia 7 listopada 2023 r. pozytywnie zaopiniował Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siedleckiego na lata 2024-2030.

W świetle powyższego, w celu realizacji obowiązku ustawowego, zasadnym jest przyjęcie uchwały.

Przewodniczący Rady Powiatu

Marek Gorzala